

"Bank Respublika" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
2021-ci il üzrə
İllik hesabat

1. Emitentin tam və qısaldılmış adı, vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN), dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi;	Emitentin tam adı: Bank Respublika Açıq Səhmdar Cəmiyyəti Emitentin qısaldılmış adı: Bank Respublika ASC Vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi (VÖEN) : 9900001901 Dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi: 22.05.1992 / 083
2. Emitentin hüquqi ünvanı və olduğu yer;	Bakı şəhəri, Səbail rayonu, 21 Xaqani Küçəsi
3. Emitentin adında dəyişikliklər olduqda, emitentin bütün əvvəlki adları, habelə onların qeydiyyatına alındığı tarixlər, emitent digər hüquqi şəxsin bölünməsi və ya tərkibindən ayrılması şəklinə yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxsin adı, emitent hüquqi şəxslərin birləşməsi və ya çevrilmə şəklinə yenidən təşkil yolu ilə yaradıldıqda, yenidən təşkilin forması, həmin hüquqi şəxslərin adları;	Dəyişiklik olmayıb
4. Emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ləğv edilmiş filialları və nümayəndəliklərinin adı, olduqları yer və qeydiyyatları haqqında məlumatlar;	<p>1. "Xırdalan" filialı (fəaliyyətə başlayıb 2022-ci ildə) ARMB tərəfindən verilmiş icazə sənədinin nömrəsi və tarixi - 83/37 , 22.12.2021, Ünvan - Abşeron rayonu, Xırdalan şəhəri, Mehdi Hüseynzadə küçəsi, ev 1</p> <p>2. "Şəki" filialı ARMB tərəfindən verilmiş icazə sənədinin nömrəsi və tarixi - 83/38 , 22.12.2021 Ünvan - Şəki şəhəri, Məmməd Əmin Rəsulzadə prospekti</p> <p>3. "İnşaatçılar" şöbəsi ARMB tərəfindən verilmiş icazə sənədinin nömrəsi və tarixi - 83/Ş-12 , 11.06.2021 Ünvan - Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, İnşaatçılar pr. 28A, mənzil 48</p>
5. Emitentin hesabat dövrü ərzində yaranmış və ya ləğv edilmiş hər bir törəmə cəmiyyətinin adı, təşkilati-hüquqi forması, hüquqi ünvanı, qeydiyyatı haqqında məlumatlar, nizamnamə kapitalında emitentin payı, hüquqi şəxsin emitentin törəmə cəmiyyəti hesab olunması üçün əsas olan müqavilənin bağlanma tarixi və qüvvədə olma müddəti;	Mövcud deyil
6. Emitent şirkətlər qrupunun bir hissəsi olduğu təqdirdə qrupun (emitent daxil olmaqla iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində fəaliyyət göstərən bir və ya daha artıq törəmə təşkilatı olan qrupdur) adı;	Mövcud deyil
7. Emitentin məşğul olduğu fəaliyyət istiqamətləri;	Kiçik və Orta biznes həmcinin, Mikro kreditləşmə, Riteyl Bankçılıq sahələri
8. Emitent lisenziya və ya icazəyə malik olduqda, onlar üzrə fəaliyyət növləri və qüvvədə olma müddətləri;	Milli və xarici valyutada fiziki və hüquqi şəxslərdən depozitlər və ya digər qaytarılan vəsaitlər cəlb etmək, öz adından və öz hesabına kreditlər vermək, habelə müştərilərin tapşırığı ilə köçürmə və hesablaşma - kassa əməliyyatlarını məcmu halda həyata keçirmək. Bank fəaliyyətinin qanunla nəzərdə tutulmuş digər fəaliyyət növləri həyata keçirilə bilər. Müddətsizdir.
9. Emitentin təklif etdiyi məhsullar və xidmətlər;	Hesablaşma-Kassa xidməti, Kreditlər, Əmanətlər, Plastik Kartlar, Pul köçürmələri, Rəqəmsal Bankçılıq, Bank seyfləri, və sair.
10. Emitentin işçilərinin sayı və onun rüblük dinamikası;	

11. Emitentin idarəetmə orqanları haqqında məlumat: direktorlar şurası (müşahidə şurası) (olduqda), icra orqanı, audit komitəsi (olduqda), onların üzvlərinin adı, soyadı, atasının adı;	<p>- Müşahidə Şurası</p> <ol style="list-style-type: none"> Şakir Rəhimov Xəyyam oğlu - Müşahidə Şurasının sədri Elçin Quliyev Saday oğlu - Müşahidə Şurasının üzvü İrina Şmidt - Müşahidə Şurasının üzvü Karsten Steffan - Müşahidə Şurasının üzvü Johannes Mainhardt - Müşahidə Şurasının üzvü <p>- İdarə Heyəti</p> <ol style="list-style-type: none"> Tariyel İsmayılov İsrayıl oğlu - İdarə Heyətinin Sədri Aslan Abasov Ələskər oğlu- İdarə Heyəti Sədrinin müavini Elnur Həsənov Zaur oğlu - İdarə Heyəti Sədrinin müavini <p>- Audit Komitəsi</p> <ol style="list-style-type: none"> Elmar Abasov Aydın oğlu - Komitənin sədri Altay Mustafayev Oktav oğlu - Komitənin üzvü
12. Emitentin fiziki və hüquqi şəxs olan səhmdarlarının (payçıların) ayrı-ayılıqda sayı;	Fiziki şəxs : 12 Hüquqi şəxs : 4
13. Emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq həcmdə səsli səhmlərinə (paylara) malik olan şəxslər (fiziki şəxsin soyadı, adı, atasının adı; hüquqi şəxsin adı, olduğu yer və VÖEN-i), onların hər birinə məxsus olan səhmlərin sayı (səhmlərin hər növü üzrə ayrı-ayrılıqda göstərilir) və emitentin nizamnamə kapitalında payı;	Natiq Saday oğlu Quliyev 68% Elçin Saday oğlu Quliyev 15 % Namiq Saday oğlu Quliyev 7 % Şakir Rəhimov Xəyyam oğlu 5 %
14. nizamnamə kapitalında emitentin payı beş faizdən az olmayan hüquqi şəxslər (hüquqi şəxsin adı, olduğu yer, VÖEN-i, nizamnamə kapitalında emitentin payı);	Mövcud deyil
15. Emitentin səhmdarlarının (payçıların) hesabat dövrü ərzində keçirilmiş yığıncaqları barədə məlumat:	
15.1. yığıncağın keçirilmə tarixi və yeri (ünvan);	<ol style="list-style-type: none"> 27 Yanvar 2021-ci il tarixdə növbədənəknar ümumi yığıncaq Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 21 20 May 2021-ci il tarixdə növbəti ümumi yığıncaq Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi, 21
15.2. ümumi yığıncaqda qəbul edilmiş qərarlar.	<p>27.01.2021-ci il</p> <ol style="list-style-type: none"> "Bank Respublika" ASC-nin ilin maliyyə nəticələri və mükafatın ödənilməsi haqqında. <p>20.05.2021-ci il</p> <ol style="list-style-type: none"> 2020-ci il üçün Kənar audit yoxlamasının nəticələri haqqında. 2020-ci ilin nəticələrinə görə mənfəətin bölüşdürülməsi haqqında. "Bank Respublika" ASC-də Müşahidə Şurasının tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında.
16. Emitentin dövriyyədə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışları haqqında məlumat (investisiya qiymətli kağızların hər buraxılışı ayrı-ayrılıqda göstərilir):	
16.1. investisiya qiymətli kağızın növü və forması;	Sənədsiz, adlı, faizli, təmin edilməmiş istiqrazlar
16.2. investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının dövlət qeydiyyat nömrəsi və qeydiyyat tarixi;	AZ2003002881 (14 Dekabr 2021- ci il)
16.3. investisiya qiymətli kağızların miqdarı və nominal dəyəri;	Nominal : 1000 manat 10 000 ədəd
16.4. investisiya qiymətli kağızlar buraxılışının məcmu nominal dəyəri;	10 000 000 manat
16.5. hesabat ili ərzində emitent tərəfindən səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər haqqında məlumat (hesabat ilində səhmlərin hər növü üzrə ödənilmiş dividendlərin məbləği göstərilir);	Cari il ərzində dividend ödənişi olmamışdır.
16.6. faizli istiqrazlar buraxılışı haqqında məlumatda - istiqrazlar üzrə gəlirliyin illik faiz dərəcəsi;	8.50%
16.7. investisiya qiymətli kağızların yerləşdirildiyi və ya tədavüldə olduğu fond birjasının adı və olduğu yer (olduqda).	Bakı Fond Birjası
17. Emitent tərəfindən bağlanmış xüsusi əhəmiyyətli əqdlər barədə məlumatlar:	Bu cür əqd mövcud deyil.
17.1. əqdin məbləği;	Mövcud deyil
17. hesabat tarixinə əqdin ödənilməmiş hissəsi.	Mövcud deyil
18. Emitent tərəfindən aidyyəti şəxslərlə bağlanmış əqdlər barədə məlumatlar:	
18.1. bağlanmış əqdin mahiyyəti, tarixi və məbləği;	Kreditlər üzrə: 5,984.6 min AZN - 41 ədəd Depozitlər üzrə: 1,872 min AZN - 24 ədəd

18.2. aidiyyəti şəxs barədə məlumat və emitentlə aidiyyət əlaqəsi.	Müştəri baxımından - 4 hüquqi şəxs, qalanı fiziki şəxs.
19. illik hesabatın təsdiq edildiyi ümumi yığıncağın tarixi;	29.08.2022
20. Hesabatın açıqlanma mənbəyi haqqında məlumat.	MEAS

İdarə Heyətinin Sədri

T.İ.İsmayılov

Maliyyə Departamentinin direktoru

C.A.Rzayev

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına
uyğun Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə Hesabatları
və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

Mündəricat

Müstəqil Auditorun hesabatı

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları

Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat	1
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	2
Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	3
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	4

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

1 Giriş	5
2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları	6
3 Əsas uçot siyasəti	11
4 Xalis faiz gəlirləri	33
5 Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri.....	33
6 Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir	33
7 Haqq və komissiya gəlirləri	33
8 Haqq və komissiya xərcləri	34
9 Sair gəlir, xalis	34
10 Hesablanmış xalis sığorta haqları	34
11 Sığorta ödənişləri	35
12 Əməliyyat xərcləri.....	35
13 Mənfəət vergisi	35
14 Səhm üzrə qazanc	37
15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	37
16 Banklara verilmiş kreditlər	38
17 Müştərilərə verilmiş kreditlər	40
18 İnvestisiya qiymətli kağızları	55
19 Törəmə maliyyə alətləri	57
20 Əsas vəsaitlər.....	58
21 Sair aktivlər	59
22 Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	60
23 Mülkiyyətə keçmiş girov	60
24 Müştərilərin cari hesabları və depozitləri.....	60
25 Subordinasiya borc öhdəlikləri	61
26 Sair borc öhdəlikləri.....	61
27 Buraxılmış istiqrazlar	62
28 Sair öhdəliklər	63
29 Nizamnamə kapitalı.....	63
30 Səqmətlər üzrə təhlil	63
31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti	66
32 Kapital riskinin idarə edilməsi.....	86
33 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər	87
34 Nəzarət olunmayan iştirak payı.....	88
35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	89
36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar	90
37 Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr.....	94

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Bank Respublika ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Rəy

Bizim fikrimizcə, hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından "Bank Respublika" ASC-nin ("Bank") və onun törəmə müəssisəsinin (birlikdə "Qrup") 31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə nəticələrini və konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Auditin predmeti

Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat;
- 31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat; və
- əsas uçot siyasəti və digər izahedici məlumatlar daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.

Rəy üçün əsas

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin "Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti" bölməsində əks etdirilir.

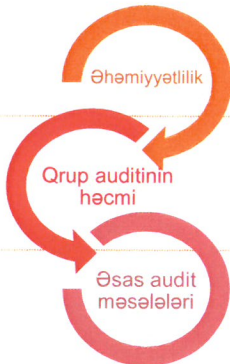
Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Müstəqillik

Biz Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Məcəlləsinə (Beynəlxalq Müstəqillik Standartları ilə birlikdə) (MBEŞŞ Məcəlləsi) uyğun olaraq Qrupdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz MBEŞŞ Məcəlləsinə uyğun olaraq, etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik.

Audit yanaşmamız

İcmal

- Qrup üçün ümumi əhəmiyyətlik dərəcəsi: 733 min Azərbaycan manatı (AZN). Bu məbləğ vergidən əvvəlki mənfəətin 5%-ni əks etdirir.
- Biz Bankın maliyyə hesabatlarını, eləcə də Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında törəmə müəssisənin əhəmiyyətli qalıqlarını və əməliyyatlarını yoxlamışıq.
- BMHS 9 "Maliyyə alətləri" standartına uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi.

Audit metodologiyamızın bir hissəsi kimi, biz əhəmiyyətlik dərəcəsini müəyyən etdik və konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi riskini qiymətləndirdik. Xüsusilə, biz rəhbərliyin (məsələn, ehtimalların irəli sürülməsi və qeyri-müəyyən xarakterli gələcək hadisələrin nəzərdən keçirilməsini özündə ehtiva edən əhəmiyyətli uçot təxminləri) subyektiv mülahizələr tətbiq etdiyi sahələri təhlil etmişik. Bütün audit yoxlamalarımızda olduğu kimi, biz, həmçinin rəhbərlik tərəfindən daxili nəzarət sistemində sui-istifadə riskini nəzərdən keçirmiş, eləcə də, digər məsələlərlə yanaşı, fırıldaqçılıq hallarına görə əhəmiyyətli təhriflərə səbəb olan qeyri-obyektivlik əlamətlərinin olub-olmadığını təhlil etmişik.

Əhəmiyyətlik

Audit prosedurlarının həcmi əhəmiyyətlik dərəcəsindən asılıdır. Audit konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək üçün nəzərdə tutulur. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi və ya məcmu olaraq istifadəçilərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Peşəkar mülahizəmizə əsasən biz kəmiyyət baxımından müəyyən əhəmiyyətlik dərəcəsini, həmçinin aşağıdakı cədvəldə göstəriləyi kimi, bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə Qrup üçün ümumi əhəmiyyətliliyi müəyyən etmişik. Bu göstəricilər və keyfiyyət amilləri sayəsində biz auditin həcmi, habelə audit prosedurlarının məzmununu, müddətini və həcmi müəyyən etmiş və mümkün təhriflərin fərdi və ya məcmu olaraq bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirmişik.

Qrupun maliyyə hesabatları üçün ümumi əhəmiyyətlik	733 min AZN
Əhəmiyyətliliyin müəyyən edilməsi	Vergidən əvvəlki mənfəətin 5%-i
Əhəmiyyətlik dərəcəsinin müəyyən edilməsi üçün tətbiq edilən meyarın əsaslandırılması	Biz əsas meyar kimi "vergidən əvvəlki mənfəəti" seçmək qərarına gəlmişik. Bizim fikrimizcə bu, Qrupun fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün istifadəçilər tərəfindən daha çox nəzərdən keçirilən və ümumi qəbul edilmiş meyardır. Biz bu sektorda fəaliyyət göstərən kommersiya təşkilatlarına tətbiq edilən kəmiyyət əhəmiyyətliliyi hədlərinə uyğun olaraq 5%-lik əmsal seçmişik.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mülahizəmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditi zamanı ortaya çıxan ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditi və hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılması zamanı nəzərə alınmış və biz bu məsələlərə dair ayrı rəy bildirmirik.

Əsas audit məsələsi

BMHS 9 "Maliyyə alətləri" standartına uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyatın qiymətləndirilməsi

Gözlənilən kredit zərərlərinin (GKZ) qiymətləndirilməsi müvafiq metodologiya, modellər və ilkin məlumatlardan istifadə etməklə aparılan əhəmiyyətli hesablamadır.

Biz müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə qalıqların əhəmiyyətini və GKZ ehtiyatının müəyyən edilməsində əhəmiyyətli mülahizələrin irəli sürülməsini tələb edən mürəkkəb maliyyə hesabatı standartını nəzərə alaraq, müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyərsizləşməsinə əsas audit məsələsi kimi nəzərdən keçirmişik.

Mülahizələrin tətbiq edildiyi əsas sahələr aşağıda göstərilir:

- BMHS 9-a uyğun olaraq, müştərilərə verilmiş kreditlərin mərhələlər üzrə təsnifatı;
- Əsas risk parametrlərini (defolt ehtimalı, defolt baş verəcəyi halda itirilməsi gözlənilən məbləğ və defolta məruz qalan dəyər) qiymətləndirmək üçün istifadə edilən əsas təxminlər və modelləşdirmə fərziyyələri.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə Qeyd 3 "Əsas uçot siyasəti", Qeyd 17 "Müştərilərə verilmiş kreditlər" və Qeyd 31 "Risklərin idarə edilməsi" kredit zərərləri üzrə ehtiyat haqqında ətraflı məlumat təqdim edir.

Əsas audit məsələsi ilə bağlı həyata keçirilmiş audit prosedurları

Biz Qrup tərəfindən hazırlanan GKZ üzrə ehtiyatların hesablanması metodologiyası və modellərinin BMHS 9-un tələblərinə uyğunluğunu qiymətləndirdik.

Biz Qrupda GKZ-nin hesablanması prosesi, həmçinin GKZ-nin hesablanması zamanı Qrupun tətbiq etdiyi əhəmiyyətli mülahizələr, belə mülahizələri təsdiqləyən məlumatların qənaətbəxşliyi, eləcə də bu mülahizələr ilə bağlı qeyri-müəyyənlik dərəcəsi barədə məlumat əldə etdik.

Kredit zərərləri üçün ehtiyatın hesablanması prosesi üzrə nəzarət mexanizmləri ilə bağlı biz kredit zərərlərinə dair məlumatları və onların hesablanması üzrə əsas nəzarət mexanizmlərinin strukturunu və istifadəsinin effektivliyini seçmə üsulu ilə qiymətləndirərək test etdik. Bu əsas nəzarət mexanizmlərinə kreditin təsdiqlənməsi və müştəri məlumatlarının kredit sistemində düzgün daxil edilməsi, o cümlədən kredit tarixçəsi məlumatlarında dəyişikliklərə icazə verilməsi, müştərilərdən daxil olan pul vəsaitlərinin müştərilərin müvafiq kredit hesablarına paylanması, gecikdirilmiş kreditlər üzrə vaxtı keçmiş günlərin hesablanması, habelə risk parametrləri və GKZ-nin avtomatlaşdırılmış şəkildə hesablanması daxildir.

Biz, həmçinin GKZ üzrə təxminlərin müəyyən edilməsində Qrup tərəfindən istifadə edilən əsas məlumatları və sistemləri seçmə üsulu ilə qiymətləndirərək test etdik.

Biz, rəhbərlik tərəfindən hazırlanan və tətbiq edilən GKZ metodologiyasının uyğunluğunu qiymətləndirərək test etdik, o cümlədən:

- kredit portfelinin seqmentasiyası üzrə Qrupun yanaşmasının uyğunluğu;
- statistik metodologiyanın uyğunluğu;
- seçmə üsulu ilə kreditlərin müxtəlif "mərhələlərə" aid edilməsinin düzgünlüyü və restrukturizasiya edilmiş dəyərsizləşmiş kreditlərin tamlığı;
- risk parametrləri (PD, LGD və EAD), proqnoz məlumatları, müvafiq çəki əmsalları və GKZ üzrə hesablamalar;
- Defolt ehtimalı (PD) və defolt zamanı zərər (LGD) kimi risk parametrləri üzrə təxminlər və faktiki zərərlər arasındakı fərqlərin təhlili.

Audit zamanı bizə aşağıdakı mütəxəssislər dəstək olmuşdur:

- Qrupun GKZ metodologiyasının nəzərdən keçirilməsi üzrə kredit riski ekspertləri;
- GKZ-nin hesablanması üçün Qrup tərəfindən tətbiq edilən GKZ hesablama sistemindən əldə olunan nəticələrin yoxlanılması üzrə risk təminatı ekspertləri.

Biz GKZ üzrə ehtiyatın PD və LGD təxminlərindəki dəyişikliklərə qarşı həssaslığını nəzərdən keçirdik.

Biz müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata dair konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məlumat açıqlamalarının BMHS-ə uyğunluğunu qiymətləndirdik.

Qrup auditinin həcminin müəyyən edilməsi

Biz audit prosedurlarının həcmi bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirmək məqsədilə kifayət qədər işləri yerinə yetirmək üçün Qrupun strukturunu, uçot proseslərini və nəzarət mexanizmlərini, habelə Qrupun fəaliyyət göstərdiyi sektorun xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq müəyyən etdik.

Qrupun törəmə müəssisəsi qeyri-əhəmiyyətli komponent olduğuna görə Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilən törəmə müəssisənin yalnız əhəmiyyətli qalıqları və əməliyyatları məhdud audit prosedurları ilə əhatə olunmuşdur.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının BMHS-ə uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fərqlilik və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemine görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya fəaliyyətini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətin fasiləsizliyinə dair məlumatların açıqlanmasına və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Qrupun maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında fərqlilik və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizin daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq auditin aparılması zamanı mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin həmişə aşkar olunacağına zəmanət vermir. Təhriflər fərqlilik və ya səhv nəticəsində yaranabilir və fərdi və ya məcmu olaraq istifadəçilərin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılan auditin bir hissəsi olaraq, biz audit zamanı peşəkar mülahizə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması riskini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə qarşı audit prosedurlarını hazırlayır və həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yeterli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhvlər nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılığa gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə halları daxil ola bilər.
- Qrupun daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarını işləyib hazırlamaq üçün daxili nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilən uçot siyasətinin uyğunluğunu, habelə uçot təxminləri və müvafiq açıqlamaların münasibliyini qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və şəraitlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətinə gəldikdə, auditor rəyimizdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı müvafiq məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması yeterli olmadıqda, rəyimizdə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixində əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında düzgün təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirmək üçün Qrupa daxil olan müəssisələrin maliyyə məlumatları və ya fəaliyyəti ilə bağlı yeterli müvafiq audit sübutu əldə edirik. Biz Qrupun auditinin idarə edilməsi, nəzarəti və həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyıyıq. Biz auditor rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıyıq.

Biz korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxili nəzarət sistemində aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat veririk.

Biz, həmçinin korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə müstəqillik ilə bağlı müvafiq etik normalara riayət etdiyimiz barədə bəyanat verir və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün münasibətlər və digər məsələlər, habelə zəruri hallarda təhdidlərin aradan qaldırılması üçün görülən tədbirlər, o cümlədən ehtiyat tədbirləri barədə məlumat veririk.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin nəzərinə çatdırılmış məsələlər arasında biz cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditi üçün ən əhəmiyyətli və bu səbəbdən də əsas audit məsələlərini müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilmədiyi və ya çox nadir hallarda, məsələ haqqında rəyimizdə açıqlamanın verilməsinin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalarından çox olacağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyi hallar istisna olmaqla, bu məsələni rəyimizdə təsvir edirik.

Audit nəticəsində dərc olunan hazırkı müstəqil auditor hesabatına görə məsul partnyor Aigule Axmetovadır.

Risovalekhayeva Sofiya Audit Azerbaijan LLC

Bakı, Azərbaycan Respublikası

14 iyun 2022-ci il

“Bank Respublika” ASC

Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	2021	2020
Effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri	4	88,423	74,340
Sair faiz gəlirləri	4	-	46
Faiz xərcləri	4	(27,281)	(20,348)
Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərlərindən əvvəl xalis faiz gəlirləri		61,142	54,038
Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri	5	4,601	(10,198)
Xalis faiz gəlirləri		65,743	43,840
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir	6	6,127	8,236
Tөрemə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərər	19	(9,245)	(3,978)
Haqq və komissiya gəlirləri	7	16,894	12,125
Haqq və komissiya xərcləri	8	(12,273)	(7,912)
Sığorta ehtiyatları		(1,631)	(369)
Sair gəlir	9	938	817
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		810	8,919
Əməliyyat gəlirləri		66,553	52,759
Qeyri-bank fəaliyyəti			
Hesablanmış məcmu sığorta haqları	10	4,539	1,715
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş sığorta haqları	10	(268)	(215)
Məcmu sığorta ödənişləri	11	(1,338)	(398)
Təkrarsığortaçılardan geri alınmış sığorta ödənişləri	11	60	-
Cəmi qeyri-bank fəaliyyəti		2,993	1,102
Əməliyyat xərcləri	12	(59,335)	(46,848)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		10,211	7,013
Mənfəət vergisi xərci	13	(1,153)	(33)
İl üzrə mənfəət		9,058	6,980
Sair məcmu gəlir, mənfəət vergisi çıxılmaqla			
İl üzrə sair məcmu gəlir, mənfəət vergisi çıxılmaqla			
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		9,058	6,980
Mənfəətin:			
- Bankın səhmdarlarına aid olan hissəsi		9,528	6,904
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi	34	(470)	76
İl üzrə mənfəət		9,058	6,980
Cəmi məcmu gəlirin:			
- Bankın səhmdarlarına aid olan hissəsi		9,528	6,904
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi	34	(470)	76
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		9,058	6,980
Səhm üzrə əsas və azaldılmış gəlir (AZN)	14	0.318	0.230

5-94-cü səhifələrdə təqdim edilən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 14 iyun 2022-ci il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və imzalanmışdır.

Cavid Rzayev
Maliyyə departamentinin direktoru

“Bank Respublika” ASC

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeyd	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	287,502	383,632
Banklara verilmiş kreditlər	16	32,480	28,082
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17	715,180	442,824
İnvestisiya qiymətli kağızları	18	37,892	36,241
Törəmə maliyyə aktivləri	19	1,961	2,377
Əsas vəsaitlər	20	43,153	38,841
Qeyri-maddi aktivlər		1,967	1,857
Satış üçün saxlanılan aktivlər		20	819
Mülkiyyətə keçmiş girov	23	4,763	4,800
Təxirə salınmış vergi aktivləri	13	2,052	2,220
Sair aktivlər	21	13,592	12,307
Qudvil		467	467
Cəmi aktivlər		1,141,029	954,467
ÖHDƏLİKLƏR			
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	22	1,180	1,018
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	24	822,850	706,519
Sair borc öhdəlikləri	26	174,524	135,703
İcarə öhdəlikləri	20	3,295	2,501
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	19	1,157	313
Sair öhdəliklər	28	18,189	9,798
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	13	985	-
Buraxılmış istiqrazlar	27	10,038	-
Subordinasiya borc öhdəlikləri	25	20,646	19,508
Cəmi öhdəliklər		1,052,864	875,360
KAPİTAL			
Nizamnamə kapitalı	29	73,461	73,461
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat		7,633	7,633
Bölüşdürülməmiş mənfəət/yığılmış zərər		2,897	(6,631)
Bankın səhmdarlarına aid olan cəmi kapital		83,991	74,463
Nəzarət olunmayan iştirak payı	34	4,174	4,644
Cəmi kapital		88,165	79,107
Cəmi öhdəliklər və kapital		1,141,029	954,467

Təriyel İsmayilov
İdarə Heyətinin sədri

Cavid Rzayev
Maliyyə departamentinin direktoru

"Bank Respublika" ASC**Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)*

	Qeyd	2021	2020
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Alınmış faizlər		84,212	68,549
Ödənilmiş faizlər		(16,661)	(12,987)
Alınmış haqq və komissiya		16,894	12,125
Ödənilmiş haqq və komissiya		(12,273)	(7,912)
Xarici valyutada mübadilə əməliyyatları üzrə zərər çıxılmaqla realizasiya olunmuş gəlir		6,127	8,236
İşçi heyəti üzrə ödənilmiş xərclər		(38,321)	(30,742)
Ödənilmiş inzibati xərclər		(14,128)	(12,273)
Xarici valyutada olan törəmə alətlərlə əməliyyatlar üzrə xalis zərər		(7,985)	(7,352)
Hesablanmış məcmu sığorta haqları		4,539	1,715
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş sığorta haqları		(268)	(215)
Məcmu sığorta ödənişləri		(1,338)	(398)
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri		938	817
Təkrarsığortaçılardan geri alınmış sığorta ödənişləri		60	-
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti		21,796	19,563
<i>Əməliyyat aktivlərində xalis (artım)/azalma</i>			
Banklara verilmiş kreditlər		(4,374)	15,697
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(265,606)	30,685
Sair aktivlər		(977)	2,793
<i>Əməliyyat öhdəliklərində artım/(azalma):</i>			
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		154	(2,209)
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri		116,331	(399,867)
Sair öhdəliklər		4,923	1,457
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(127,753)	(331,881)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əsas vəsaitlərin alınması		(7,511)	(1,821)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(323)	(1,279)
Əsas vəsaitlərin satılmasından daxilolmalar		-	693
Satış üçün saxlanıla aktivlərdən daxilolmalar		799	-
İnvestisiya qiymətli kağızlarının alınması		(2,408)	(35,013)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satılması və ödənilməsindən daxilolmalar		-	16,373
Borc qiymətli kağızlarla investisiyalar üzrə alınmış faiz gəlirləri		1,896	1,424
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(7,547)	(19,623)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar	26	88,091	39,447
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi	26	(47,966)	(23,645)
Sair borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	26	(6,847)	(5,426)
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar	25	7,008	-
Subordinasiya borc öhdəliklərinin ödənilməsi	25	(5,770)	-
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	25	(1,592)	(1,706)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borcun ödənilməsi		(2,020)	(953)
İstiqraz emissiyasından daxilolmalar		10,000	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		40,904	7,717
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis azalma		(94,396)	(343,787)
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(1,734)	850
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		383,632	726,569
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	287,502	383,632

“Bank Respublika” ASC
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
(Başqa valyuta göstərilmediyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Nizamname kapitalı	Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə ehtiyat	Bölüşdürülməmiş mənfəət/(yığılmış zərər)	Cəmi	Nezərə alınmayan iştirak payı	Cəmi kapital
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq	73,461	7,633	(13,535)	67,559	4,568	72,127
Sair məcmu gəlir	-	-	-	-	-	-
İl üzrə mənfəət	-	-	6,904	6,904	76	6,980
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	6,904	6,904	76	6,980
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	73,461	7,633	(6,631)	74,463	4,644	79,107
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	73,461	7,633	(6,631)	74,463	4,644	79,107
Sair məcmu gəlir	-	-	-	-	-	-
İl üzrə mənfəət	-	-	9,528	9,528	(470)	9,058
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	-	9,528	9,528	(470)	9,058
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	73,461	7,633	2,897	83,991	4,174	88,165

"Bank Respublika" ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

1 Giriş

Təşkilat və onun fəaliyyəti

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları "Bank Respublika" ASC-nin ("Bank") və onun törəmə müəssisəsinin (birlikdə "Qrup") maliyyə hesabatlarından ibarətdir.

Bank 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bank 83 sayılı ümumi lisenziyaya əsasən fəaliyyət göstərir və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir. Bankın əsas fəaliyyəti kommersiya bankçılığı, kreditlər və zəmanətlərin verilməsi və xarici valyutalarla ticarət əməliyyatlarının həyata keçirilməsindən ibarətdir. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Bankın Azərbaycan Respublikasında 25 filialı və üç xidmət məntəqəsi fəaliyyət göstərmişdir (31 dekabr 2020: 24 filial və iki xidmət məntəqəsi).

Bankın hüquqi ünvanı: Xaqani küçəsi 21, AZ 1000, Bakı şəhəri, Azərbaycan.

Bankın yeganə törəmə müəssisəsi haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

Adı	Təsis edildiyi ölkə	Əsas fəaliyyəti	İştirak payı %	
			2021	2020
"Bakı Sığorta" ASC	Azərbaycan Respublikası	Sığorta	51	51

"Tural Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti 8 fevral 1994-cü ildə qeydiyyatda alınmış, daha sonra adı dəyişdirilərək "Bakı Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti adı ilə 28 avqust 2007-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçirilmişdir. Şirkətin əsas fəaliyyəti sığorta xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Şirkət Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş 12 fevral 2004-cü il tarixli sığorta lisenziyasına əsasən fəaliyyət göstərir. Şirkətin üzərinə götürdüyü sığorta xidmətləri yükün, əmlakın sığortalanması, avtonəqliyyat vasitələri sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortalanması və təkrarsığorta fəaliyyətindən ibarətdir, lakin bunlarla məhdudlaşmır.

Şirkətin hüquqi ünvanı: Abbas Mirzə Şərifzadə küçəsi 315C, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Aşağıdakı cədvəldə Qrupun mühüm nəzarət olunmayan iştirak payına malik yeganə törəmə müəssisəsi haqqında məlumat təqdim edilmişdir:

Törəmə müəssisəsinin adı	Nəzarət olunmayan iştirak paylarına aid iştirak payı və səsvermə hüquqları		Nəzarət olunmayan iştirak paylarına ayrılan (zərər)/ mənfəət		Yığılmış nəzarət olunmayan iştirak payları	
	2021, %	2020, %	2021	2020	2021	2020
"Bakı Sığorta" ASC	49	49	(470)	76	4,174	4,644
Cəmi					4,174	4,644

Qrupun mühüm nəzarət olunmayan iştirak payına malik olduğu törəmə müəssisə haqqında ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatları aşağıda təqdim olunur. Daha ətraflı məlumat üçün Qeyd 34-ə baxın.

Nəzarət olunmayan iştirak payı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	2021	2020
1 yanvar tarixinə	4,644	4,568
il üzrə (zərərdə)/mənfəətdə pay	(470)	76
31 dekabr tarixinə	4,174	4,644

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

1 Giriş (davamı)

Aşağıdakı səhmdarlar 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Bankın buraxdığı səhmlərə sahib olmuşdur:

	<u>2021, %</u>	<u>2020, %</u>
Quliyev Natiq Saday oğlu	67.75	51.15
DEG - Deutsche Investitions - und Entwicklungsgesellschaft mbH	-	16.60
Quliyev Elçin Saday oğlu	15.06	15.06
Quliyev Namiq Saday oğlu	7.41	7.41
Rəhimov Şakir Xəyyam oğlu	5.45	5.45
SIDT (Sparkassen International Development Trust GmbH)	4.25	4.25
Digərləri	0.08	0.08
Cəmi	100	100

Qrupun son nəzarətədiçi tərəfi Quliyev Natiq Saday oğludur.

Biznes mühiti

Azərbaycan iqtisadiyyatında inkişaf etməkdə olan bazarlara xas müəyyən xüsusiyyətlər müşahidə edilir. Azərbaycan iqtisadiyyatının mövcud və gələcək artımı və dayanıqlığı hökumətin həyata keçirdiyi fiskal və monetar tədbirlərin effektivliyindən, eləcə də xam neftin qiymətlərindən və Azərbaycan manatının sabitliyindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır.

2016-cı ildə baş vermiş devalvasiyadan sonra institusional dəyişiklikləri əhatə edən iqtisadi islahatlara əsasən 2017-2019-cu illər ərzində iqtisadi artım pozitiv zonada qalmaqda davam etmiş, inflyasiya aşağı birrəqəmli səviyyədə sabitləşmiş və milli valyutanın məzənnəsi dayanıqlı səviyyədə olmuşdur. 2020-ci ildə baş vermiş resessiyanın ardınca Azərbaycan iqtisadiyyatı 2021-ci ildə əhəmiyyətli dərəcədə dirçəlmiş və 5,6 faiz artaraq pandemiya əvvəlki səviyyəyə qayıtmışdır. 2021-ci ilin aprel ayında “Moody's” beynəlxalq reyting agentliyi Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün reytingini “Ba2” səviyyəsində təsdiqləyib və proqnozu sabitdən pozitivə doğru dəyişib. 2022-ci ilin aprel ayında “Moody's” Azərbaycan üçün müsbət “Ba2” kredit reytingi təyin etmişdir.

2021-ci ildə neft qiymətlərinin bərpası və pandemiya ilə bağlı məhdudiyyətlərin tədricən aradan qaldırılması etimadı gücləndirmiş və davam edən pandemiya ilə bağlı çətinliklərə baxmayaraq, qeyri-neft sektorlarında iqtisadi artıma dəstək vermişdir. İllik ixracın 60%-dən çox artımı sayəsində manata təzyiqlin əhəmiyyətli dərəcədə azalması sayəsində manat 2021-ci il ərzində sabit qalmışdır.

Qarabağın işğaldan azad edilməsindən sonra bu ərazilərin Azərbaycan iqtisadiyyatına reintegrasiyası diqqət mərkəzində olmaqla, işğaldan azad edilmiş torpaqlarda bərpa və yenidənqurma işlərinə sürətlə start verilmişdir. Bu fəaliyyətlərin yaxın gələcəkdə və uzunmüddətli perspektivdə Azərbaycan iqtisadiyyatına daha da təkan verəcəyi gözlənilir.

Bank sektorunun kreditləşməsi 2021-ci ildə 18% artaraq iqtisadi artıma dəstək vermişdir. Fiziki şəxslərə verilmiş istehlak və ipoteka kreditləri 22%, bankların depozit portfeli isə 30% artmışdır. Rəhbərlik, Qrupun fəaliyyətinin dayanıqlığını təmin etmək, həmçinin öz müştərilərinə və işçilərinə dəstək olmaq məqsədilə zəruri tədbirlər görür.

2020-ci ildə sərt karantin rejimi ilə əlaqədar olaraq, Qrup distant rejimdə işləyən işçilərin təxminən 70%-i ilə əməliyyatların dayanıqlığını təmin etmişdir. Onlayn görüşlər və daxili ünsiyyət üçün proqram tətbiqlərindən istifadə edilmişdir. Aparılmış müşahidə və yoxlamalara əsasən, Qrup pandemiya zərər çəkmiş kiçik və mikro sahibkarlıq subyektlərinə kreditlərin restrukturizasiyası imkanı yaratmışdır.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları

(a) Uyğunluq haqqında bəyanat

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

(b) Qiymətləndirmənin əsasları

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə alətlərini və sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə ölçülən maliyyə alətlərini ədalətli dəyərlə tanımaqla, satış üçün saxlanılan aktivləri onların balans dəyəri və satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərindən daha aşağı olan dəyərlə qiymətləndirməklə və binaları yenidən qiymətləndirməklə, ilkin dəyər metodu əsasında hazırlanmışdır.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları (davamı)

(c) Əməliyyat və təqdimat valyutası

Qrup və onun yeganə törəmə müəssisəsinin əməliyyat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan və əsas hadisələrin və onlarla bağlı vəziyyətlərin iqtisadi mahiyyətini əks etdirən Azərbaycan manatıdır (“AZN”).

31 dekabr 2021-ci il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi üçün əsas mübadilə məzənnəsi aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN və 1 Avro = 1.9265 AZN (31 dekabr 2020: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN və 1 Avro = 2.0890 AZN). Manat, həmçinin hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün təqdimat valyutasıdır.

Əksi qeyd edilmədikdə, AZN ilə ifadə edilən maliyyə məlumatları ən yaxın minliyə yuvarlaqlaşdırılmışdır.

(d) Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Qrup konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında uçota alınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində növbəti maliyyə ili ərzində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik, həmçinin peşəkar ehtimallar və təxminlər irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir.

Fəaliyyətin fasiləsizliyi. Rəhbərlik hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipi əsasında hazırlamışdır. Belə bir mülahizə irəli sürərkən rəhbərlik Qrupun maliyyə vəziyyətini, cari planlarını, gələcək əməliyyatlar üzrə rentabelliği və maliyyə resurslarından istifadəni nəzərə almış, həmçinin son makro-iqtisadi dəyişikliklərin Qrupun fəaliyyətinə təsirini təhlil etmişdir. Qrup 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixinə prudensial normativləri yerinə yetirmişdir. Daha ətraflı məlumat üçün Qeyd 33-ə baxın.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi. Maliyyə aktivləri biznes model əsasında təsnifləşdirilir. Biznes modeli qiymətləndirərkən rəhbərlik birləşmə səviyyəsini və maliyyə alətləri üzrə portfelleri müəyyən etmək üçün mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını qiymətləndirərkən Qrup onların əvvəlki dövrlərdə baş vermə tezliyini, müddətini və dəyərini, satış səbəblərini və gələcək satışlar ilə bağlı gözləntiləri nəzərə alır. Kredit keyfiyyətinin pisləşməsinə görə potensial zərərlərin azaldılmasına yönəldilmiş satış əməliyyatları “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə uyğun hesab edilir. Kredit riskinin idarə olunması tədbirləri ilə bağlı olmayan ödəmə müddətinə qədər həyata keçirilən digər satışlar da nadir hallarda baş verməsi və dəyərini ayrılıqda və ya məcmu olaraq əhəmiyyətli olmaması şərtilə, “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə uyğun hesab edilir. Qrup satış əməliyyatlarının əhəmiyyətini satışların həcmi ilə portfelin orta müddəti ərzində biznes modeli qiymətləndirilən portfelin dəyərini müqayisə etməklə qiymətləndirir. Bundan əlavə, yalnız “stress” ssenarilərdə və ya Qrupun nəzarətində olmayan, təkrar baş verməyən və Qrup tərəfindən proqnozlaşdırıla bilməyən ayrıca hadisə ilə bağlı gözlənilən maliyyə aktivlərinin satışı biznes modelin məqsədi ilə əlaqəli olmayan satış əməliyyatı hesab olunur və müvafiq maliyyə aktivlərinin təsnifatına təsir göstərmir.

“Pul axınlarının əldə edilməsi və satılması” biznes modelində aktivlərin pul axınlarının əldə edilməsi üçün saxlanması nəzərdə tutulsa da, aktivlərin biznes modelin məqsədlərinə (likvidlik ehtiyaclarının idarə olunması, müəyyən faiz gəlirlərinin əldə edilməsi və ya maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivlərin maliyyələşdirdiyi öhdəliklərin müddəti ilə uyğunlaşdırılması) nail olmaq üçün satışı onun tərkib hissəsi hesab edilir.

Digər kateqoriyaya əsasən satış vasitəsilə mənfəət əldə etmək üçün pul axınlarının reallaşdırılması məqsədilə idarə olunan maliyyə aktivləri üzrə portfeller daxildir. Bu biznes model adətən müqavilədə nəzərdə tutulan pul axınlarının əldə edilməsi ilə əlaqəlidir.

Qrup borc qiymətli kağızlarını yalnız “stress” ssenaridə satılacağı ehtimalına əsasən “pul axınlarının əldə edilməsi” biznes modelinə aid edir.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları (davamı)

Pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişləri (“SPPI”) meyarına uyğunluğunun qiymətləndirilməsi. Maliyyə aktivi üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğunluğunu müəyyən etmək üçün mühakimələrin irəli sürülməsi tələb edilir. Belə bir mühakimə yürüdərkən Qrup aşağıdakıları nəzərə alır:

- Pul axınlarının miqdarını və müddətini dəyişdirəcək şərti hadisələr;
- Leverec xüsusiyyətləri;
- Avans şərtləri və müddətin uzadılması;
- Qrupun müəyyən aktivlər üzrə pul axınları ilə bağlı tələblərini məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, repress hüququ olmadan maliyyələşdirmə);
- Pulun zaman dəyəri elementinin uçotunu dəyişdirən şərtlər (məsələn, faiz dərəcələrinin müntəzəm olaraq yenidən nəzərdən keçirilməsi);

Qrup müntəzəm olaraq müqavilə üzrə pul axınlarının müddətini və ya məbləğini dəyişən müqavilə şərtlərini nəzərdən keçirir. Pul axınları o halda yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğun hesab edilir ki, kreditin şərtlərinə görə onu vaxtından əvvəl ödəmək mümkün olsun, vaxtından əvvəl ödənilən məbləğ əsas borcu və hesablanmış faizləri, eləcə də müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə görə əsaslandırılmış əlavə kompensasiyanı özündə əks etdirsin. Aktiv üzrə əsas məbləğ əsas borc üzrə sonrakı ödənişlər (yəni, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə müəyyən edilmiş faizsiz ödənişləri) çıxılmaqla, ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə bərabərdir. Bu qaydada istisna hal olaraq standart, həmçinin qabaqcadan ödəniş elementlərinə malik olan alətlərə yalnız əsas borc və faiz ödənişləri meyarına uyğun olmaq üçün aşağıdakı şərtlərə cavab verməyə imkan yaradır: (i) aktiv mükafat və ya güzəştə verildikdə (ii) qabaqcadan ödəniş məbləği müqavilə üzrə nominal dəyerdən və hesablanmış faizlərdən, eləcə də müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilməsinə görə əsaslandırılmış əlavə kompensasiyadan ibarət olduqda və (ii) ilkin tanınma zamanı vaxtından əvvəl ödəniş elementinin ədalətli dəyəri əhəmiyyətsiz olduqda.

Qrupun kredit müqavilələrinə müştərilərin Qrupla digər müqavilələr bağladığı zaman faiz dərəcəsinin azalmasını nəzərdə tutan (məsələn, Qrupda olan cari hesablarda minimum dövrüyyənin təmin edilməsi kimi müəyyən meyarların yerinə yetirdiyi təqdirdə) çarpaz satış müddəaları daxildir. Belə müddəalar Qrupun həmin alət üzrə ancaq ümumi mənfəət marjasını azaltdıqda və əsas kredit müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olmayan digər xüsusiyyətlər mövcud olmadıqda, pul axınları SPPI meyarına uyğun hesab edilir.

Qrupun kredit müqavilələri makroiqtisadi və ya normativ şərtlərdəki müəyyən dəyişikliklərə cavab olaraq faiz dərəcələrinin tənzimlənməsinə imkan verir. Rəhbərliyin öz mülahizəsi və qiymətləndirməsinə görə, bank sektorundakı rəqabət və borcalanların kreditləri yenidən maliyyələşdirmək qabiliyyəti faiz dərəcələrini bazar səviyyəsindən daha yuxarı müəyyən etməsinə mane olur və buna görə də pul axınları SPPI meyarına uyğun qiymətləndirilir.

Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi. Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi müvafiq metodologiya, modellər və ilkin məlumatlardan istifadə etməklə aparılan əhəmiyyətli hesablamaqdır. Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi metodologiyasına dair ətraflı məlumat Qeyd 31-də (“Risklərin idarə edilməsi siyasəti”) təqdim edilir. Aşağıdakı komponentlər kredit zərərləri üzrə ehtiyata əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir: defolt anlayışı, kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması (SICR) və onun qiymətləndirilməsi meyarı, defolt ehtimalı (PD), defolta məruz qalan dəyər (EAD), defolt baş verəcəyi halda itirilməsi gözlənilən məbləğ (LGD), eləcə də makroiqtisadi ssenarilər, GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivlərinin seqmentasiyası, GKZ səviyyəsinin qrup şəklində qiymətləndirilməsi. Qrup gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtimallar və faktiki kredit zərərləri arasındakı fərqlərin azaldılması məqsədilə modelləri və modellər üzrə məlumatları müntəzəm olaraq təhlil edir və təsdiqləyir. GKZ səviyyəsinə uyğun olan proqnoz fərziyyələri və onların çəki əmsalları əhəmiyyətli olmamışdır.

Qrup GKZ-nin qiymətləndirilməsi üçün dəstəkləyici proqnoz məlumatlardan, əsasən də özünün proqnoz makroiqtisadi modelinin nəticələrindən istifadə etmişdir. GKZ səviyyəsinə uyğun olan ən əhəmiyyətli proqnoz fərziyyələri və əlavə məlumat Qeyd 31-də (“Risklərin idarə edilməsi siyasəti”) açıqlanır.

GKZ ilə bağlı həssaslıq təhlilinin nəticələri Qeyd 17-də (“Müştərilərə verilmiş kreditlər”) açıqlanır.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları (davamı)

Bərpa olunan kreditlər (məs: kredit kartları, overdraftlar) üzrə borc qalığı. Müəyyən kredit mexanizmləri üzrə Qrupun məruz qaldığı kredit riskinin həcmi kredit müqaviləsinin maksimum müddətindən artıq ola bilər. Bu istisna kredit və istifadə olunmamış kredit komponentindən ibarət olan müəyyən bərpa olunan kreditlərə, eləcə də Qrupun müqavilə üzrə kreditin ödənişini tələb etməsi və istifadə olunmamış kredit komponentini ləğv etməsi ilə əlaqədar kredit zərərləri üzrə məruz qaldığı riski məhdudlaşdırmadığı hallara tətbiq edilir.

Belə kredit mexanizmləri üçün Qrup GKZ-ni kredit riskinə məruz qaldığı dövr ərzində qiymətləndirir və GKZ-lər kredit riskinin idarə edilməsi tədbirləri hesabına azalmır. Bu istisnanın tətbiq edilməsi mülahizəyə əsaslanır. Rəhbərlik bu istisnanın tətbiq edildiyi fərdi və kommertiya kreditləri kimi kredit mexanizmlərinin müəyyən edilməsi üçün mülahizə irəli sürmüşdür. Qrup bu istisnanı aşağıdakı xüsusiyyətlərə malik kredit mexanizmlərinə tətbiq etmişdir: (a) sabit ödəmə müddəti və ya strukturunun olmaması, (b) müqaviləyə müqavilədə nəzərdə tutulan qaydada xitam verilməsi imkanının kredit riskinə məruz qalmanın gündəlik idarə edilməsi məqsədilə istifadə edilməməsi və yalnız ayrıca kredit mexanizmi səviyyəsində kredit riskinin artması Qrupa məlum olduqda müqaviləyə xitam verilməsi, və (c) risklərin qrup şəklində idarə edilməsi. Bundan əlavə, Qrup GKZ-nin qiymətləndirilməsi dövrünün, o cümlədən risklərə məruz qalmanın başlanma və gözlənilən başa çatma tarixinin müəyyən edilməsi üçün mülahizə irəli sürmüşdür.

Qrup əvvəlki dövrlər üzrə məlumat və təcrübə ilə bağlı aşağıdakıları nəzərdən keçirmişdir: (a) Qrupun analoji alətlər üzrə kredit riskinə məruz qaldığı dövr, o cümlədən kredit riskindəki əhəmiyyətli dərəcədə artımın qiymətləndirildiyi dövrün başlanğıcını müəyyən edən kredit mexanizmindəki son əhəmiyyətli modifikasiya tarixi (b) kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasından sonra analoji maliyyə alətləri üzrə defolt hallarının baş verə biləcəyi müddət və (c) kredit riskinin idarə edilməsi tədbirləri (məs: istifadə edilməmiş kredit limitlərinin azaldılması və ya ləğv edilməsi), vaxtından əvvəl ödəniş əmsalı və kreditlərin gözlənilən ödəmə müddətinə təsir göstərən digər amillər. Bu amillərdən istifadə edərkən Qrup bərpa edilən kredit mexanizmləri portfellerini alt-qruplara bölür və əvvəlki dövrlərin məlumatları və təcrübəsinə, eləcə də proqnoz məlumatlarına əsasən ən uyğun amilləri tətbiq edir.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması. Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Qrup aşağıdakı meyarlardan istifadə edir:

- hesabat və ilkin tanınma tarixlərinə maliyyə aktivi üzrə hesablanmış müvafiq defolt riskləri müqayisə edilir;
- ödənişin 30 gün gecikdirilməsi. Gecikmələri nəzərə almaqla, faiz üzrə gecikdirilmiş günlər və əsas borc üzrə gecikdirilmiş günlərdən daha yüksək olanı əsas götürülür;
- növbəti ildə ümumi defolt ehtimalı kredit seqmentindən asılı olaraq müəyyən limiti keçməsi.

Qiymətləndirmə zamanı hesabat tarixinə kredit riskinin müəyyən səviyyəsi deyil, kredit riskinin nisbətən artması nəzərdən keçirilir. Qrup əldə olunması əlavə xərc tələb etməyən dəstəkləyici və əsaslandırılmış proqnozlaşdırılan məlumatları, o cümlədən müəyyən müştəri portfellerinin davranış aspektləri daxil olmaqla, bir sıra amilləri nəzərə alır. Qrup defolt anına qədər kredit riskinin artması ilə bağlı davranış əlamətlərini müəyyən müəyyən edir və müvafiq proqnozlaşdırılan məlumatlarını fərdi maliyyə aləti və ya portfel səviyyəsində kredit riskinin qiymətləndirilməsində istifadə edir. Bax: Qeyd 31(a).

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası. Maliyyə aktivləri müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq modifikasiya edildikdə (məs: onların şərtlərinə yenidən baxıldıqda), Qrup bu modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını və ilkin aktivin tanınmasının dayandırılmasına və yeni aktivin ədalətli dəyərlə tanınmasına gətirib çıxarmalı olub-olmadığını qiymətləndirir. Bu qiymətləndirmə əsasən müvafiq uçot siyasətində qeyd olunan keyfiyyət amillərinə əsaslanır və əhəmiyyətli mülahizələrin tətbiq olunmasını tələb edir. Xüsusilə, Qrup şərtlərinə yenidən baxılmış dəyərsizləşmiş kredit müqavilələrinin tanınmasının dayandırılması, eləcə də yeni tanınmış kreditlərin ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş kreditlər kimi nəzərdən keçirilməsi kimi məsələlərə dair qərar qəbul edərkən mülahizə irəli sürür. Tanınmanın dayandırılması zərurəti ilə bağlı qərar belə modifikasiya nəticəsində risk və faydaların, yeni, gözlənilən pul axınlarının (müqavilədə nəzərdə tutulmayan pul axınları) dəyişməsindən asılıdır. Rəhbərlik belə kreditlərin modifikasiyası nəticəsində risk və faydaların dəyişmədiyini və buna görə də mahiyyət etibarilə bütün bu dəyişikliklərin və kreditlərin tanınmasının dayandırılmadığını və dəyərsizləşmiş kreditlər mərhələsindən yenidən təsnifləşdirilmədiyini müəyyən etmişdir.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları (davamı)

Vergilər. Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruz qalır. Qrupun fəaliyyətinə tətbiq edilən həmin qanunvericiliyin və dəyişikliklərin rəhbərlik tərəfindən şərhli müvafiq orqanlar tərəfindən mübahisələndirilə bilər. Nəticədə, əlavə iri vergi, cərimə və faiz hesabına bilər. Vergi yoxlamaları yoxlamanın keçirildiyi il də daxil olmaqla, vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyətini əhatə edə bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə müvafiq qanunvericiliyin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən şərhli münasibdir və Qrupun vergi mövqeyi qəbul ediləcəkdir.

Tanınmış təxirə salınmış xalis vergi aktivləri vergiyə cəlb olunan gəlirdən gələcək çıxılmalar vasitəsilə əldə olunan mənfəət vergisi məbləğlərindən ibarətdir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qeydə alınır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri müvafiq vergi faydasının realizasiya oluna biləcəyi zaman qeydə alınır. Vergiyə cəlb olunan gələcək mənfəətin və gələcəkdə yaranması ehtimal edilən vergi faydası məbləğinin müəyyən edilməsi rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış ortamüddətli biznes planına və onun ekstrapolyasiya nəticələrinə əsaslanır. Qeyd 13-ə baxın.

Təminatın dəyərinin müəyyən edilməsi. Rəhbərlik təminatın bazar dəyərini müntəzəm olaraq nəzərdən keçirir. Rəhbərlik təminatın ədalətli dəyərini cari vəziyyətə uyğunlaşdırmaq üçün öz mülahizəsindən və ya müstəqil rəyindən istifadə edir. Tələb edilən təminat məbləği və ya girov kontragentin kredit riskinin qiymətləndirməsindən asılıdır.

(e) Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərtlərin tətbiqi

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar 1 yanvar 2021-ci il tarixindən qüvvəyə minmiş, lakin Qrupa əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

BMHS 16-ya dəyişiklik – COVID-19 ilə əlaqədar icarə güzəştlərinin uçotu (28 may 2020-ci ildə dərc olunub və 1 iyun 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik icarəyə götürənləri COVID-19 ilə əlaqədar icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub olmadığını qiymətləndirmək üçün fakültativ azadolma formasında güzəştlə təmin edir. İcarəyə götürənlər icarə güzəştlərinin uçotunu belə güzəştlərin icarə modifikasiyası formasında aparmaya bilərlər. Bu praktiki istisna yalnız COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq təqdim edilmiş icarə güzəştlərinə və yalnız aşağıdakı şərtlər yerinə yetirildiyi təqdirdə tətbiq edilir: icarə ödənişlərindəki dəyişiklik icarə haqqının dəyişiklikdən dərhal əvvəl icarə ödənişindən artıq olmayacağı halda yenidən nəzərdə keçirilməsinə səbəb olur; icarə ödənişlərindəki hər hansı azalma yalnız 30 iyun 2021-ci il tarixindən gec olmayan ödənişlərə təsir edir; və digər icarə şərtlərində ciddi dəyişikliklər olmur. 31 mart 2021-ci il tarixində pandemiyanın davam etməsi ilə əlaqədar olaraq, BMUSŞ (IASB) güzəşt tarixlərini 30 iyun 2021-ci il tarixindən 30 iyun 2022-ci il tarixinə qədər artırmaq üçün əlavə dəyişikliklər dərc etmişdir (həmin dəyişikliklər 1 aprel 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliyin Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli olmamışdır.

BMHS 9, BMS 39 və BMHS 7, BMHS 4 və BMHS 16 üzrə Faza 2 düzəlişləri - Baza faiz dərəcəsi (IBOR) islahatı (27 avqust 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Faza 2 düzəlişləri bir baza faiz dərəcəsinin alternativ ilə əvəzlənməsi də daxil olmaqla, islahatların nəticələrindən irəli gələn məsələlərin həllinə yönəlib. Dəyişikliklər aşağıdakı sahələri əhatə edir.

- **IBOR islahatı nəticəsində yaranan müqavilə üzrə pul axınlarının müəyyən edilməsi əsaslarındakı dəyişikliklərin uçotu:** Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qiymətləndirmənin tətbiq edildiyi alətlər üçün dəyişikliklərə əsasən müəssisələr praktiki istisna olaraq, IBOR islahatı nəticəsində yaranan müqavilə üzrə pul axınlarının müəyyən edilməsi əsaslarındakı dəyişikliyi BMHS 9-un B5.4.5-ci bəndində göstərilən təlimatdan istifadə edərək effektiv faiz dərəcəsinə dəyişdirməklə uçota almalıdır. Nəticədə gəlir və zərərin dərhal tanınması tələb olunmur. Bu praktiki istisna yalnız belə bir dəyişikliyə və birbaşa olaraq IBOR islahatı nəticəsində zəruri olduğu dərəcədə tətbiq olunur, yeni əsaslar isə iqtisadi cəhətdən əvvəlki əsaslara bərabərdir. BMHS 9-dan müvəqqəti azadolmanı tətbiq edən sığortaçılar da eyni praktiki istisnayı tətbiq etməlidirlər. Bundan əlavə, BMHS 16-da IBOR islahatı nəticəsində gələcək icarə ödənişlərinin müəyyən edilməsi əsaslarını dəyişdirən icarə dəyişikliklərinin uçotu zamanı icarəyə götürənlərin oxşar praktiki istisnadan istifadə etməsinə tələb edən dəyişiklik edilmişdir.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları (davamı)

- *Hedcinq münasibətlərində müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentləri üçün Faza 1-dəki azadolmanın bitmə tarixi:* Faza 2 düzəlişlərinin tələbinə əsasən müəssisələr müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentindəki dəyişikliklərin tarixi və ya hedcinq münasibətlərinin dayandırıldığı tarixdə (bunlardan hansı daha tez baş verərsə) Faza 1-dəki azadolmaların müqavilə ilə müəyyən olunmayan risk komponentlərinə tətbiqini gələcəkdə dayandırmalıdır. Faza 1 düzəlişləri risk komponentləri üçün bitmə tarixini müəyyən etmir.
- *Hedcinq uçotu üzrə müəyyən tələblərin tətbiqindən əlavə müvəqqəti azadolmalar:* Faza 2-dəki dəyişikliklər IBOR islahatının birbaşa təsir göstərdiyi hedcinq münasibətləri ilə bağlı BMS 39 və BMHS 9 ilə müəyyən edilmiş hedcinq uçotu üzrə xüsusi tələblərin tətbiqindən bəzi əlavə müvəqqəti azadolmaları nəzərdə tutur.
- *BMHS 7-də IBOR islahatı ilə bağlı əlavə açıqlamalar:* Dəyişikliklər aşağıdakı məlumatların açıqlanması tələblərini müəyyən edir: (i) müəssisə alternativ baza dərəcələrinə keçidi necə idarə edir; bu prosesin statusu və keçidlə bağlı risklər; (ii) keçid mərhələsində olan və əhəmiyyətli baza faiz dərəcələri üzrə bölüşdürülmüş törəmə və qeyri-törəmə maliyyə alətləri haqqında kəmiyyət məlumatı; və (iii) IBOR islahatı nəticəsində risklərin idarə edilməsi strategiyasındakı hər hansı dəyişikliyin təsviri.

Bu dəyişikliklərin tətbiqi hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir.

3 Əsas uçot siyasəti

Qrup aşağıdakı uçot siyasətlərini hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında təqdim edilmiş bütün dövrlərə ardıcıl olaraq tətbiq etmişdir.

(a) Konsolidasiyanın əsasları

(i) Törəmə müəssisələr

Törəmə müəssisələr Qrupun nəzarət etdiyi müəssisələrdir. Qrup müəssisədə iştirakından gələn dəyişən gəlirlər ona aid olduqda və ya belə gəlirlərə hüququ olduqda müəssisəyə nəzarət edir və müəssisə üzərində hüququna əsaslanaraq bu gəlirlərə təsir edə bilər. Törəmə müəssisələrin maliyyə hesabatları nəzarətin başladığı tarixdən nəzarətin bitdiyi tarixədək konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilir. Törəmə müəssisələrin uçot siyasətləri Qrupun qəbul etdiyi siyasətlərə uyğunlaşdırılmaq üçün zəruri olduqda dəyişdirilmişdir. Törəmə müəssisədə nəzarət olunmayan iştirak paylarına tətbiq olunan zərərlər, defisit qalığına səbəb olsa belə, nəzarət olunmayan iştirak paylarına bölüşdürülür.

(ii) Konsolidasiya edilmiş hesabatda daxil edilməyən əməliyyatlar

Qrupdaxili qalıqlar və əməliyyatlar və qrupdaxili əməliyyatlardan yaranan realizasiya edilməmiş gəlirlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları hazırlanarkən nəzərə alınmır. Realizasiya edilməmiş zərərlər, yalnız dəyərsizləşməyə dair sübut olmadığı təqdirdə nəzərə alınmaması şərti ilə, realizasiya edilməmiş gəlirlərdə olduğu kimi nəzərə alınmır.

(iii) Qudvil

Alınan törəmə müəssisələrin qudvili konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında ayrıca təqdim edilir.

Qudvil dəyərsizləşmə üzrə sınaqların keçirilməsi məqsədilə pul vəsaitləri yaradan vahidlərə paylanılır və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyerdə tanınır.

Müəssisənin realizasiyası zamanı yaranan gəlir və ya zərərlərə satılan müəssisənin qudvilinin balans dəyəri daxildir.

(b) Nəzarət olunmayan iştirak payları

Nəzarət olunmayan iştirak payları alış tarixinə əldə edən tərəfin xalis aktivlərində öz proporsional payları ilə ölçülür.

Qrupun törəmə müəssisədə iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyən dəyişikliklər kapital əməliyyatları kimi uçota alınır.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(c) Xarici valyuta

Xarici valyutalarda əməliyyatlar onların həyata keçirildiyi tarixlərdə qüvvədə olan məzənnələrlə Qrupun əməliyyat valyutasına çevrilir.

Hesabat tarixinə xarici valyutalarda əks olunmuş maliyyə aktivləri və öhdəlikləri həmin tarixdə olan məzənnə ilə yenidən əməliyyat valyutasına çevrilir. Maliyyə maddələri üzrə xarici valyuta gəliri və ya itkisi, dövr ərzində effektiv faiz və ödənişlər nəzərə alınmaqla, dövrün əvvəlində əməliyyat valyutasında amortizasiya edilmiş dəyər hesabət dövrünün sonunda məzənnəyə uyğun çevrilmiş xarici valyutada amortizasiya edilmiş dəyər arasında olan fərqdır.

Xarici valyutada ifadə olunan və ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ədalətli dəyər müəyyən edildiyi tarixdə olan məzənnə ilə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə hissələri əməliyyat aparıldığı tarixdə olan məzənnə ilə çevrilir.

Konvertasiya zamanı yaranan xarici valyuta fərqləri mənfəət və ya zərəre aid edilir. Ədalətli dəyerdə sonrakı dəyişiklikləri sair məcmu gəlirdə təqdim etmək üçün seçim edilmiş kapital investisiyaları üzrə fərqlər isə istisna təşkil edərək sair məcmu gəlirdə tanınır.

(d) Faiz

Effektiv faiz dərəcəsi

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə mənfəət və zərərdə tanınmışdır. “Effektiv faiz dərəcəsi” gələcək ödənişləri və daxilolmaları maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində:

- maliyyə aktivinin balans dəyərində; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərində dəqiq diskontlaşdırılan dərəcədir.

Alınmış və yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər (“POCI”) istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsinə hesablayarkən Qrup gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Alınmış və ya yaradılmış kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi gözlənilən kredit zərərləri daxil gözlənilən gələcək pul vəsaitləri nəzərə alınmaqla hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasında effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və haqlar və ödənilmiş və ya alınmış bəndlər nəzərə alınır. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Amortizasiya olunmuş dəyər və ümumi balans dəyəri

Maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin “amortizasiya edilmiş dəyəri” maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin ilkin tanınması zamanı əsas məbləğ üzrə ödəmələri çıxmaqla, ilkin məbləğ və ödəniş müddətinin sonundakı məbləğ arasında hər hansı fərqi effektiv faiz metodu ilə xalis amortizasiyanı daxil etməklə və ya çıxmaqla və (maliyyə aktivləri üçün) hər hansı gözlənilən kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırmaqla hesablanan dəyərdir.

Amortizasiya dəyərində hesablanan “maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri” maliyyə aktivinin hər hansı gözlənilən kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

Faiz gəlir və xərcinin hesablanması

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit üzrə dəyərsizləşmədikdə) ümumi balans dəyərində və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq edilir. Dəyişkən dərəcəli alətlərin pul hərəkəti dövrü olaraq təkrar qiymətləndirildiyi üçün effektiv faiz dərəcəsi bazar faiz dərəcələrində dəyişiklikləri əks etdirməsi məqsədilə yenilənir.

İlkin tanınmadan sonra kredit üzrə dəyərsizləşən maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq dəyərsizləşmiş olmadıqda faiz gəlirləri yenə ümumi balans dəyərində hesablanır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

İlkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər üçün faiz gəliri aktivin amortizasiya edilmiş dəyərində kredit üzrə düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə hesablanır. Aktivin kredit riski azaldıqda belə faiz gəliri ümumi balans dəyəri əsasında hesablanır.

Maliyyə aktivlərinin nə zaman kredit üzrə dəyərsizləşdiyi haqqında məlumat üçün 3(f)(iv) sayılı qeydə baxın.

Təqdimat

Mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda təqdim olunan effektiv faiz metodu ilə hesablanan faiz gəlirlərinə amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən maliyyə aktivləri üzrə faizlər daxildir.

Mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatında təqdim olunan sair faiz gəlirlərinə mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle əks etdirilən qeyri-törəmə borc maliyyə alətləri üzrə faiz gəlirləri daxildir.

Mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda təqdim olunan faiz xərclərinə amortizasiya olunmuş dəyərle hesablanan maliyyə öhdəlikləri daxildir.

Qrup valyuta faiz svoplarını xalis əsasla “faiz xərci” sətərində, bu törəmə alətlərin ədalətli dəyərində digər dəyişiklikləri isə “törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis gəlir (zərər) sətərində təqdim edir, o şərtlə ki, bu, iqtisadi hədcə əks etdirir.

(e) Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir (bax: 3(d) sayılı qeyd)

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin tərkib hissəsi sayılan digər haqlar əlaqədar əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnoz edilən müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Plastik kart xidmətləri üzrə haqq və komissiya gəlirləri, hesablaşma haqları və nağd pul əməliyyatları daxil olmaqla, sair haqq və komissiya gəlirləri əlaqədar xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düzxətli şəkildə tanınır.

Sair haqq və komissiya xərcləri əsasən xidmətlər göstərildikcə balansdan silinən əməliyyat və xidmət haqlarından ibarətdir.

İcra öhdəlikləri və gəlirin tanınması siyasəti

Müştərilərlə müqavilələrdən gələn haqq və komissiya gəlirləri müştəri ilə müqavilədə müəyyən edilmiş ödəniş əsasında ölçülür. Qrup gəliri xidmət üzərində nəzarət müştəriyə ötürüldükdə tanınır.

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyəti və müddəti, habelə əhəmiyyətli ödəniş müddətləri və əlaqəli gəlirin tanınması siyasəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Xidmət növü	Əhəmiyyətli ödəniş müddətləri daxil olmaqla icra öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyəti və müddəti	Gəlirin tanınması siyasəti
Fərdi və korporativ bank xidmətləri	Qrup overdraft xidmətləri, fərdi və korporativ müştərilərə bankçılıq, xarici valyuta, kredit kartları və xidmət haqlarının ödənişi xidmətlərini göstərir. Qarşılıqlı mübadilə, xarici valyuta əməliyyatları və overdraftlara görə əməliyyat haqları əməliyyat baş verərkən müştərinin hesabından çıxılır.	Əməliyyatlardan gələn gəlir əməliyyat baş verən zaman tanınır.
	Qrup buraxdığı zəmanət məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqları alır.	Zəmanət məktublarının və akreditasiyanın verilməsi haqları üzrə gəlir bu müqavilələrin etibarlılıq müddəti boyu tanınır.

(f) Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

(i) Təsnifat

İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivini amortizasiya olunmuş dəyər, sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyər və ya mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər əks etdirilən aktiv kateqoriyasına təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər qiymətləndirilmədikdə amortizasiya olunmuş dəyər qiymətləndirilir:

- aktiv, məqsədi müqavilə üzrə razılaşıdırılmış pul vəsaitlərini toplamaq olan biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız əsas borc və faiz ödənişləri olan pul vəsaitlərinin axınına səbəb olur.

Borc aləti yalnız aşağıdakı şərtlərə cavab verdikdə və mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyər qiymətləndirilmədikdə sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyər qiymətləndirilir:

- aktiv, məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərini toplamaq və maliyyə aktivlərini satmaq olan biznes modelində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız əsas borc və əsas borc üzrə faizlərin ödənişi olan pul vəsaitlərinin axınına səbəb olur.

Amortizasiya olunmuş dəyər qiymətləndirilən maliyyə aktivləri kimi mənfəət və ya zərərdə tanınan aşağıdakılar istisna olmaqla, sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyər qiymətləndirilən borc maliyyə aktivləri üzrə mənfəət və zərər sair məcmu gəlirdə tanınır:

- effektiv faiz metodu ilə faiz gəliri;
- gözlənilən kredit zərəri və əvəzləşdirmələr; və
- xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər və zərərlər.

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyər qiymətləndirilən borc maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda sair məcmu gəlirdə tanınan gəlir və zərər cəmi kapitaldan silinərək mənfəət və ya zərəre aid edilir.

Satış üçün saxlanılmayan kapital investisiyasının ilkin tanınması zamanı Qrup ədalətli dəyər baş verəcək sonrakı dəyişiklikləri sair məcmu gəlirdə təqdim etmək barədə dəyişməz seçim edə bilər. Bu seçim hər investisiya üçün fərdi qaydada edilir.

Belə kapital alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç zaman mənfəət və ya zərəre təkrar təsnif edilmir və onların dəyərsizləşməsi mənfəət və ya zərərdə tanınmır. Dividendlər mənfəət və ya zərərdə tanınır (bax: Qeyd 3(s)(ii)). Investisiya xərclərinin bir qisminin bərpasını təşkil edən dividendlər istisnadır. Belə ki, bu halda onlar sair məcmu gəlirdə tanınır. Sair məcmu gəlirdə tanınan gəlir və zərərlərin cəmi investisiyanın realizasiyası zamanı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Bütün digər maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle əks etdirilən kateqoriyasına təsnif edilir.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Qrup aktivin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, belə ki, bu model biznesin necə idarə edildiyini və rəhbərliyə təqdim edilən məlumatı daha yaxşı əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumat nəzərə alınır:

- Portfel üçün müəyyən edilən siyasət və məqsədlər və bu siyasətlərin təcürbədə tətbiqi. Xüsusilə də rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin qazanılmasına, müəyyən faiz dərəcəsinə saxlamağa, maliyyə aktivlərinin müddətinin bu aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırmağa və ya aktivləri satmaqla pul vəsaitlərini reallaşdırmağa fokuslanıb-fokuslanmadığı;
- Portfelin fəaliyyəti necə qiymətləndirilir və Qrup rəhbərliyinə necə hesabat verilir;
- Biznes modelinin işinə (və bu biznes modeli çərçivəsində saxlanan maliyyə aktivlərinə) təsir göstərən risklər və bu risklər necə idarə edilir;
- Biznes rəhbərlərinin haqqı necə ödənilir. Məsələn, bu haqq idarə edilən aktivlərin ədalətli dəyərinə əsaslanır, yoxsa müqavilə üzrə yığılan pul vəsaitlərinə; və
- Əvvəlki dövrlərdə satış tezliyi, həcmi və vaxtı, belə satışların səbəbi və gələcək satış fəaliyyəti barədə yaratdığı gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti haqqında məlumata ayrıca deyil, Qrupun maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün müəyyən etdiyi məqsədə necə nail olunduğunun və pul vəsaitlərinin necə əldə edildiyinin ümumi qiymətləndirilməsinin bir hissəsi kimi baxılır.

Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə aktivləri mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, nə də həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yalnız əsas borc və faiz ödənişləri olub-olmadığının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas” dedikdə ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivinin ədalətli dəyəri başa düşülür. “Faiz” dedikdə pulun zaman dəyəri və müəyyən zaman dövründə ödənilməli əsas məbləğlə əlaqədar kredit riski və sair əsas kredit riskləri və xərcləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin yalnız əsas borc və faiz ödənişləri olub-olmadığını qiymətləndirərkən Qrup alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bura maliyyə aktivini üzrə müqavilədə pul vəsaitlərinin müddətini və ya məbləğini dəyişərək əsas borc və faiz ödənişi meyarına cavab verməməsinə səbəb olacaq şərtin olub-olmadığının qiymətləndirilməsi daxildir. Qiymətləndirmə zamanı Qrup aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- maliyyə levereci;
- vaxtıdan əvvəl ödəniş və müddətin uzadılması şərtləri;
- Qrupun müəyyən aktivlərdən gələn pul axınlarına olan iddialarını məhdudlaşdıran şərtlər (məs., reqressiz aktivlər); və
- pulun zaman dəyərini dəyişən xüsusiyyətlər, məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi yenilənməsi.

Təkrar təsnifat

Maliyyə aktivləri, Qrupun maliyyə aktivlərini idarə etdiyi biznes modelini dəyişdikdən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(ii) Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivləri

Qrup maliyyə aktivini tanımağı o zaman dayandırır ki, maliyyə aktivindən gələn pul vəsaitlərinə olan müqavilə hüquqlarının müddəti bitir və ya əməliyyatda müqavilə üzrə pul vəsaitlərini almaq hüququnu ötürür ki, bu halda maliyyə aktivlərinə sahib olmaqla bağlı bütün risklər və faydalar da ötürülür və ya Qrup sahibliklə bağlı bütün riskləri və faydaları nə ötürür, nə də özündə saxlayır və maliyyə aktivinə nəzarəti özündə saxlamır.

Maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda aktivin ümumi balans dəyəri (və ya aktivin tanınması dayandırılmış hissəsinə ayrılmış ümumi balans dəyəri) və alınan təzminat cəmi (i) əldə edilmiş kompensasiya (əldə edilmiş hər yansı yeni aktiv, çıx götürülmüş hər hansı yeni öhdəlik, daxil olmaqla) və (ii) sair məcmu gəlirdə tanınan hər hansı toplam gəlir və zərər arasındakı fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Qrupun maliyyə aktivini üzrə risk və mükafatların əhəmiyyətli hissəsini saxlamadığı, ötürmədiyi və aktiv üzərində nəzarəti saxladığı əməliyyatlarda Qrup ötürülən aktivin dəyərindəki dəyişikliklərin təsirinə məruz qaldığı dərəcədə aktivini tanımaqda davam edir.

Maliyyə öhdəlikləri

Qrup müqavilə üzrə öhdəlikləri yerinə yetirdikdə və ya ləğv edildikdə və ya müddəti bitdikdə maliyyə öhdəliyini tanımağı dayandırır.

(iii) Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin modifikasiyası

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Qrup dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir. Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə (“əhəmiyyətli modifikasiya”) ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivini müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərde tanınır. Modifikasiya ilə əlaqədar daxil olan istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi haqları və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- sair haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində modifikasiya mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə modifikasiya sayılmır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Qrupdan tələb etdiyi təqdirdə ARMB-nın əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Qrupun faiz dərəcəsini dəyişməsi.

Qrup modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına, yeni ilkin maliyyə aktivini və dəyişikliyə uğramış və ya əvəzlənmiş maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyinə dair kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır. Qrup kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını növbəti ardıcılıqda qiymətləndirir: keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri, keyfiyyət və kəmiyyət amillərinin birləşməsi təsiri. Pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyi təqdirdə ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə hüquqlarının vaxtı bitmiş sayılır. Bu qiymətləndirmə zamanı Qrup maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması təlimatını nümunə götürür.

Qrup aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə aktivinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və ya sair kredit təminatlarının dəyişməsi;
- maliyyə aktivinin şərtlərində əsas borc və faiz ödənişi (SPPI) meyarına uyğunsuzluqla nəticələnən dəyişiklik (məs., konvertasiya funksiyasının əlavə edilməsi).

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Pul vəsaitləri borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşadığı zaman modifikasiya edilərkən, adətən modifikasiyanın məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərinin mümkün qədər bərpa edilməsidir. Qrup maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələncək şəkildə dəyişməyi planlaşdırdıqda ilk öncə aktiv qisminin modifikasiyadan əvvəl silinib-silinməyəcəyini nəzərə alır (borcların silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilib). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Qrup modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə və ya sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən maliyyə aktivində modifikasiya maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnmədikdə Qrup ilk öncə aktivin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərini yenidən hesablayır və alınmış düzəlişi mənfəət və ya zərərdə modifikasiya üzrə gəlir və ya zərər kimi tanıyır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə aktivlərində modifikasiya üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinin modifikasiya anında mövcud bazar şərtlərini əks etdirməsi məqsədilə düzəlişlər edilir. Modifikasiyanın bir hissəsi olan istənilən ödənilmiş xərclər və haqlar və alınan haqlar modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində əks etdirilir və modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin qalan müddəti boyu amortizasiya edilir.

Modifikasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə (bax: (3(f)(iv) sayılı qeyd) gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir (bax: 3(d) sayılı qeyd).

Borcalanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Qrup faiz dərəcəsini dəyişkən dərəcəli maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Qrup maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtləri dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyerdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərindəki fərq ləğv edilir və yeni maliyyə öhdəliyi dəyişmiş şərtlərlə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla, öhdəliklər daxildir.

Qrup keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Qrup aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qərarına gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və ya sair kredit təminatlarının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

Kəmiyyət qiymətləndirməsi zamanı şərtlər o zaman əhəmiyyətli dəyişmiş sayılır ki, yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil olan, ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqlənsin.

Maliyyə öhdəliyində dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya olunmuş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul axınlarının ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə öhdəliklərində dəyişiklik üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə dəyişiklik zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin balans dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alət üzrə effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilməyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(iv) Dəyersizləşmə

Bax: Qeyd 31(a).

Qrup mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən növbəti maliyyə alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyat tanıyır:

- borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- verilən maliyyə zəmanətləri; və
- verilən kredit öhdəlikləri.

Kapital alətləri üzrə dəyersizləşmə zərəri tanınmamışdır.

Qrup zərər ehtiyatlarını, 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri kimi hesablanan aşağıdakılar istisna olmaqla, bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları;
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri (bax: Qeyd 31(a)).

Qrup kreditin risk dərəcəsi qlobal “investisiya sinfi” anlayışına bərabər olduğu təqdirdə borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir.

12 aylıq GKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə aktivləri üzrə defolt hadisəsinin baş verməsi nəticəsində yaranan gözlənilən kredit zərərinin bir hissəsini təşkil edir. 12 aylıq GKZ tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə aləti adlandırılır.

Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində bütün mümkün defolt halları nəticəsində gözlənilən kredit zərərləridir. Bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərəri tanınan maliyyə alətləri 2-ci Mərhələyə (kredit üzrə dəyersizləşmədikdə) və ya 3-cü Mərhələyə (maliyyə aləti kredit üzrə dəyersizləşdikdə) aid edilir.

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi

Gözlənilən kredit zərəri kredit zərərlərinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir və aşağıdakı şəkildə qiymətləndirilir:

- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyersizləşməmiş maliyyə aktivləri*: pul axınları kəsrinin cari dəyərində (yəni müqaviləyə əsasən müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Qrupun əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- *hesabat tarixində kredit üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri*: ümumi balans dəyəri ilə ehtimal edilən gələcək pul axınları arasındakı fərq;
- *istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri*: kredit istifadə edildikdə müqavilə üzrə Qrupa ödənilməli pul vəsaitləri ilə Qrupun almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqi cari dəyəri.
- *maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələr*: Qrupun bərpa etməyi gözlədiyi məbləğlər çıxılmaqla ödənilməsi gözlənilən borcların cari dəyəri. (bax: Qeyd 28(a)).

Restrukturizasiya edilmiş maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri yenidən nəzərdən keçirildikdə və ya modifikasiya edildikdə və ya mövcud maliyyə aktivləri borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşaması səbəbindən yenisi ilə əvəzləndikdə maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılıb-dayandırılmaması dəyərləndirilir (bax: Qeyd 3(f)(ii)) və gözlənilən kredit zərərləri aşağıdakı şəkildə ölçülür.

- Gözlənilən restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olmayacağına, dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivindən gözlənilən pul axınları mövcud aktiv üzrə pul axınları kəsrinin hesablanması nəzərə alınır (bax: Qeyd 31(a)).
- Gözlənilən restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olacağına, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri mövcud maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması anında bu aktiv üzrə yekun pul axını hesab edilir. Bu məbləğ tanınmanın dayandırılması tarixindən hesabat tarixinədək mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılan mövcud maliyyə aktivləri üzrə pul axınları kəsrinin hesablanması nəzərə alınır.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər hesabat tarixində Qrup amortizasiya olunmuş dəyərlə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir. Maliyyə aktivləri üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivləri “kredit üzrə dəyərsizləşmiş” sayılır.

Maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumat daxildir:

- borcalan və ya borcverənin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Qrup tərəfindən Qrupun əks təqdirdə nəzərdən keçirməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilatı strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Borcalanın vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riski əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətləri olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş istehlak kreditləri dəyərsizləşmiş sayılır.

Dövlət borcuna investisiyanın kredit üzrə dəyərsizləşmiş olub-olmadığını qiymətləndirərkən Qrup aşağıdakı amilləri nəzərə alır.

- İstiqraz üzrə gəlirlərdə əks olunan kredit qabiliyyətinin bazar qiymətləndirməsi.
- Kredit qabiliyyətinə reyting agentliklərinin qiyməti.
- Ölkənin yeni borc verilməsi üçün kapital bazarlarına çıxış qabiliyyəti.
- Borcverənin könüllü və ya icbari borc bağışlama nəticəsində zərər çəkə biləcəyi borc restrukturizasiyası ehtimalı.
- Həmin ölkəyə “son instansiya borcverən” kimi lazımı dəstəyi göstərmək üçün beynəlxalq dəstək mexanizmlərinin olması və belə mexanizmlərdən istifadə ilə bağlı dövlət və agentliklərin niyyətinin əks olunduğu ictimai bəyannamələr. Bura həmin mexanizmlərin dərinliyinin və siyasi niyyətdən asılı olmayaraq tələb olunan meyarlara cavab vermək qabiliyyətinin olub-olmadığının qiymətləndirməsi daxildir.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda GKZ üzrə ehtiyatın təqdimatı

Gözlənilən kredit zərəri üzrə ehtiyat konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı şəkildə təqdim edilir:

- *amortizasiya olunmuş dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri:* aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılır;
- *kredit öhdəlikləri və maliyyə zamanəti müqavilələri:* “Sair öhdəliklər” sətirində ehtiyat kimi;
- *maliyyə aləti həm istifadə edilmiş, həm də edilməmiş kredit komponentlərindən ibarət olduqda və Qrup kredit öhdəliyi komponenti üzrə gözlənilən kredit zərərinə istifadə edilmiş komponentdən ayrı müəyyən edə bilmədikdə:* Qrup hər iki komponent üçün zərər ehtiyatını birləşdirilmiş təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ istifadə edilmiş komponentin ümumi balans məbləğindən çıxılır. İstifadə edilmiş komponentin ümumi balans dəyəri üzrə qalan ehtiyat ehtiyatı ehtiyat kimi təqdim edilir; və
- *sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən borc alətləri:* bu aktivlərin balans dəyəri ədalətli dəyərə bərabər olduğu üçün konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda heç bir zərər ehtiyatı tanınmır. Bununla belə, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatında açıqlanır və tanınır.

Borcların silinməsi

Kreditlər maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu adətən Qrup borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərinin və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir hesabatında “faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri”ne daxil edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Qrup prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

(v) Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi prinsipləri

Ədalətli dəyər əməliyyat tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən nizamlı əməliyyat nəticəsində və ya həmin tarixdə Qrup üçün ən əlverişli bazarda aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri fəaliyyətsizlik riskini əks etdirir.

Bazar qiyməti mövcud olduqda, Qrup maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyəri cari bazar qiyməti ilə müəyyən edir. Aktiv və ya öhdəlik üçün əməliyyatlar kifayət qədər müntəzəm və yetərli həcmdə aparıldıqda bazar fəal hesab edilir.

Maliyyə aləti üçün fəal bazar yoxdursa, Qrup ədalətli dəyəri qiymətləndirmə üulları ilə təyin edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu bazar məlumatlarından maksimum istifadə edir, Qrupa məxsus olan ehtimallara mümkün qədər az əsaslanır, bazar iştirakçılarının qiymət qoyarkən nəzərə aldıkları bütün amilləri özündə birləşdirir.

Maliyyə alətinin ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərinin ən yaxşı sübutu əməliyyat qiyməti, yəni verilən və ya qəbul edilən məbləğin ədalətli dəyəridir. Əgər Qrup ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərin əməliyyat qiymətindən fərqləndiyini müəyyən edərsə və ədalətli dəyər fəal bazarda oxşar aktiv və öhdəlik üçün kotirovka olunan qiymətlə sübut oluna bilmədikdə, eləcə də müşahidə edilə bilən bazarlardan olan məlumatlar vasitəsilə qiymətləndirmə metoduna əsaslanmadıqda, maliyyə aləti ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə əməliyyat qiyməti arasındakı fərqin aradan qaldırılmasına uyğunlaşdırılmış ilkin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Nəticədə, fərq, qiymətləndirmənin müşahidə edilə bilən bazar məlumatı ilə əsaslandırılmasından, yaxud əməliyyatın bağlanma tarixindən gec olmayaraq, alətin istifadə müddəti ərzində uyğun əsasla mənfəət və zərərdə tanınır.

(vi) Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi yalnız Qrupun hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Qrup gələcək hadisədən asılı olmadıqda və biznesin normal gedişində, Qrupun defoltu, ödəmə qabiliyyətinin itirilməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

(g) Müştərilərə verilmiş kreditlər

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər” maddəsinə:

- müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən kreditlər daxildir (bax: Qeyd 3(f)(i)); onlar birbaşa əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin olaraq ədalətli dəyərə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilir.

(h) İnvestisiya qiymətli kağızları

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “investisiya qiymətli kağızları” maddəsinə daxildir:

- amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc investisiya qiymətli kağızları (bax: Qeyd 3(f)(i)); bura birbaşa əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri daxildir;
- icbari olaraq mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən borc investisiya qiymətli kağızları (bax: Qeyd 3(f)(i)); bu alətlər fərqi dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınmaqla ədalətli dəyərdə qiymətləndirilir;
- sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən kapital qiymətli kağızları (bax: Qeyd 3(f)(i)).

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(i) Depozitlər, subordinasiya borc öhdəlikləri və sair borc öhdəlikləri

Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər, müştərilərin cari hesabları və depozitləri, subordinasiya borc öhdəlikləri və sair borc öhdəlikləri birbaşa əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonradan isə effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür.

(j) Maliyyə zəmanətləri və kredit öhdəlikləri

Maliyyə zəmanətləri borcalan borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəniş edə bilmədikdə zəmanət sahibinin məruz qaldığı zərəri qarşılamaq üçün Qrupun müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Kredit öhdəlikləri əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş şərtlər və müddətlər altında kredit vermək öhdəlikləridir.

Verilən maliyyə zəmanətləri və ya bazarda mövcud faiz dərəcəsiindən aşağı faizlə kredit vermək öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərdə, daha sonra BMHS 9-a əsasən müəyyən edilmiş zərər üzrə ehtiyat ilə BMHS 15-in prinsiplərinə əsasən, ilkin tanınan məbləğ çıxılmaqla, tanınmış gəlirin toplam məbləğinin ən böyük olanında qiymətləndirilir.

Qrup mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən kredit öhdəliyi verməmişdir.

Digər kredit öhdəlikləri üçün Qrup zərər ehtiyatı tanıyır (bax: Qeyd 3(f)(iv)).

Kredit öhdəlikləri, maliyyə zəmanətləri və kredit xəttinin istifadə edilməmiş hissəsi üçün GKZ konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda "Kreditlərlə bağlı öhdəliklər üçün ehtiyat" kimi ayrıca sətirdə təqdim olunur (bax: Qeyd 27).

(k) Mülkiyyətə keçmiş girov

Müəyyən hallarda girov kreditlərin geri ödənilməsinə görə Bankın mülkiyyətinə keçir. Mülkiyyətə keçmiş girov ilkin olaraq ədalətli dəyərdə tanınır və sonradan balans dəyəri ilə mümkün xalis satış dəyəri arasında daha aşağı olan dəyərlə ölçülür.

(l) Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə ədalətli dəyərinin dəyişmə riski çox aşağı olan və Qrup tərəfindən qısamüddətli öhdəliklərin idarə olunmasında istifadə edilən əsginaslar və sikkə pullar, ARMB və digər banklarda saxlanılan məhdudlaşdırılmamış qalıqlar (nostro hesablar) və ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan yüksək likvidli maliyyə aktivləri daxildir. ARMB-da saxlanılan məcburi ehtiyatlara istifadəsi ilə bağlı məhdudiyyətlərdən dolayı pul vəsaitlərinin ekvivalenti kimi baxılır. Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərlə əks olunur.

(m) İcarələr

Müqavilənin əvvəlində Qrup müqavilədə icarə elementinin olub-olmadığını yoxlayır. Müqavilə müəyyən dövr ərzində ödəniş müqabilində müəyyən edilən aktivdən istifadəyə nəzarət hüququ ehtiva edərsə, o, icarə müqaviləsidir və ya icarə elementi ehtiva edir.

Qrupun icarəçi qismində çıxış etdiyi icarə müqavilələri

İcarə elementi olan müqavilə qüvvəyə mindikdə və ya modifikasiyaya uğradıqda Qrup müqavilə üzrə ödənişi hər icarə elementinə onların ayrıca götürülmüş qiymətinə uyğun aid edir. Buna baxmayaraq, Qrup əmlak icarələrində qeyri-icarə elementlərini ayırmamaq və icarə və qeyri-icarə elementləri haqqında vahid icarə elementi kimi hesabat vermək seçiminə yararlanmışdır.

Qrup istifadə hüququ formasında olan aktiv və icarə öhdəliyini icarənin başladığı tarixdə tanıyır. İstifadə hüquqlu aktiv ilk olaraq ilkin dəyərinə tanınır. Bu dəyər icarə güzəştləri çıxılmaqla, icarənin başladığı tarixdə və ya bu tarixdən əvvəl edilmiş hər hansı icarə ödənişlərindən, çəkilmiş ilkin birbaşa xərclərdən və aktivin sökülməsi və kənar edilməsi, aktivin və ya onun yerləşdiyi yerin bərpa edilməsi xərclərindən ibarətdir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

İstifadə hüquqlu aktiv sonradan düzxətt metodu ilə icarə müddətinin başladığı tarixdən bitdiyi tarixədək amortizasiya olunur. O şərtlə ki, icarə müqaviləsi icarə müddətinin sonunda aktiv üzərində mülkiyyət hüququnu Qrupa ötürməsin və ya istifadə hüququ formasında olan aktivin qiyməti Qrupun satınalma həyata keçirməsinə nəzərdə tutulmuşdur. Belə olan halda istifadə hüququ formasında olan aktiv icarəyə verilən aktivin faydalı istifadə müddəti boyu amortizasiya olunur. Aktivin faydalı istismar müddəti əmlak və avadanlığın faydalı istifadə müddətinin müəyyən olunması prinsipi ilə müəyyən olunur. Əlavə olaraq istifadə hüququ formasında olan aktiv dövrü olaraq dəyərsizləşmə zərərinə uyğun (əgər varsa) azaldılır və icarə öhdəliyinin müəyyən yenidən qiymətləndirmələrinə uyğun düzəliş edilir.

İcarə müddətinin başlanması tarixində icarə öhdəliyi həmin tarixdə ödənilməmiş icarə ödənişlərinin diskontlaşdırılmış dəyərlə ölçülür. İcarə ödənişləri, icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılır. Əgər bu faiz dərəcəsinin müəyyən edilməsi mümkün deyilsə, onda Qrupun borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsi istifadə olunur. Ümumiyyətlə, Qrup diskont dərəcəsi kimi borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsinə tətbiq edir.

Qrup borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsinə müxtəlif kənar maliyyələşdirmə mənbələrinin faiz dərəcələrinə əsasən müəyyən edir və icarə şərtlərinə və icarəyə verilən aktivin növünə uyğun düzəlişlər edir.

İcarə öhdəliyinin qiymətləndirilməsində nəzərə alınan icarə ödənişləri aşağıdakılardan ibarətdir:

- mahiyyətə sabit olan ödənişlər daxil olmaqla, sabit ödənişlər;
- ilkin olaraq icarə müddətinin başlanğıc tarixindəki indeks və ya dərəcələrdən istifadə etməklə ölçülən, indeks və ya dərəcələrdən asılı olan dəyişən icarə ödənişləri;
- zamanətli son qalıq dəyəri üzrə icarəçi tərəfindən ödənilməsi gözlənilən məbləğlər; və
- Qrupun müvafiq olaraq icra edəcəyi ehtimal edilən satınalma variantı çərçivəsində icra qiyməti, Qrupun müqavilə müddətini uzatmaq seçimi edəcəyi ehtimal edilirsə, yenilənən dövrdə icarə ödənişləri və Qrupun müqaviləyə erkən xitam verəcəyi gözlənilmədiyi hallar istisna olmaqla, icarəyə erkən xitam verilməsinə görə cərimə ödənişləri

İcarə öhdəliyi effektiv faiz metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyerdə qiymətləndirilir. Qrupun qiymətləndirdiyi son qalıq dəyəri üzrə ödənilməli məbləğdə dəyişiklik olduqda, Qrupun satınalma, müddətin uzadılması və ya xitam verməklə bağlı qiymətləndirməsini dəyişdikdə və ya yenilənmiş mahiyyətə sabit icarə ödənişlər olduqda əmsal və ya faizdə dəyişiklik nəticəsində gələcək icarə ödənişlərində dəyişiklik yaranarsa öhdəlik yenidən qiymətləndirilir.

İcarə öhdəliyi bu yolla yenidən qiymətləndirilərkən istifadə hüququ formasında olan aktivin balans dəyərində düzəliş edilir və ya istifadə hüququ formasında olan aktivin balans dəyəri sıfıra endikdə mənfəət və ya zərərdə qeydə alınır.

Qrup investisiya mülkiyyəti anlayışına cavab verməyən istifadə hüququ formasında olan aktivləri və icarə öhdəliklərini konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq olaraq “Əsas vəsaitlər” və “İcarə öhdəlikləri” bəndlərində tanıyır.

Qrup aşağı dəyərli aktivlər və qısamüddətli icarələr üzrə istifadə hüququ formasında olan aktivləri və icarə öhdəliklərini tanımaq seçimi etmişdir. Qrup bu icarələrə aid icarə öhdəliklərini icarə müddəti boyu düzxətli metodla məsrəflərə silir.

(n) Əsas vəsaitlər

(i) Mülkiyyətdə olan aktivlər

Aşağıda göstərilənlər kimi yenidən qiymətləndirilərkən təqdim olunan binalar istisna olmaqla, əsas vəsaitlər hər hansı yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyerdə tanınır.

Əsas vəsaitlər müxtəlif faydalı istifadə müddətləri olan böyük komponentlərdən ibarət olduğu təqdirdə, onların uçotu ayrı-ayrı əmlak və avadanlıq əşyaları kimi aparılır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(ii) Yenidən qiymətləndirmə

Rəhbərlik hər bir hesabat dövrünün sonunda əsas vəsaitlər üzrə dəyərsizləşmə əlamətlərinin mövcudluğunu qiymətləndirir. Əgər bu cür əlamətlər mövcud olarsa, rəhbərlik bərpa edilə bilən dəyəri təxmin edir. Aktivin bərpa edilə bilən dəyəri onun satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Aktivin balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərinə qədər azaldılır və dəyərsizləşmə zərəri il üzrə mənfəət və ya zərərdə kapitalda göstərilən əvvəlki ilin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatından artıq olan hissəsi qədər tanınır. Aktivin istifadə dəyərini və ya satış üzrə məsrəflər çıxılmaqla ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə, əvvəlki illərdə tanınmış dəyərsizləşmə zərəri bərpa edilir.

(iii) Amortizasiya

Amortizasiya fərdi aktivlərin hesablanmış faydalı istismar müddəti üzrə düzxətli metodla mənfəət və ya zərərdə tanınır. Amortizasiya aktivin əldə edildiyi tarixdə, müəssisə daxilində istehsal edilmiş aktivlər üçün aktivin istifadəyə hazır olduğu tarixdə başlayır. Torpaq üçün amortizasiya hesablanmır. Hesablanmış faydalı istifadə müddətləri və qalıq dəyərlər aşağıdakı kimidir:

	İllər	Qalıq dəyəri, ilkin dəyərin %-i
- Binalar	50-70	20%
- Mebel və avadanlıqlar	5-10	-
- Kompüterlər	4-5	-
- Nəqliyyat vasitələri	7-10	10%
- Digər avadanlıqlar	5-10	-
- İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	İcarə müddəti və faydalı istifadə müddətindən daha qısa olan müddətdə	-

(o) Qeyri-maddi aktivlər

(i) Ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər

Məhdud istismar müddəti olan, ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçotda qeyd edilir. Amortizasiya düz xətt metodundan istifadə etməklə hesablanmış on illik faydalı istifadə müddəti ərzində tanınır. Hesablanmış faydalı istifadə müddəti və amortizasiya üsulu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdə dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

(ii) Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdən silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılmasından gələcəkdə iqtisadi mənfəət gözlənilmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

(iii) Qeyri-maliyyə aktivlərin dəyərsizləşməsi

Qrup investisiya mülkiyyəti və təxirə salınmış vergi aktivləri istisna olmaqla, qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşmə zərərinə məruz qalıb-qalmadığını müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi qaydada bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin aid ediləcəyi qrup münasib və ardıcıl qaydada müəyyən edilə bilərsə, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupuna aid edilə bilər, əks halda aktiv münasib və ardıcıl qaydada müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyəri çıxıldıqdan sonra alınan ən yüksək məbləğdir. İstifadə dəyərini qiymətləndirərkən gözlənilən gələcək pul vəsaitləri cari dəyərində diskontlaşdırılır. Diskont dərəcəsi kimi pulun zaman dəyərinin cari bazar qiymətini və gələcək pul vəsaitləri hesablamasında nəzərə alınmayan aktivə xas riskləri əks etdirən vergidən əvvəlki dərəcə götürülür.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu gözlənilsə, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə üzrə zərər dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır. Müvafiq aktivin yenidən qiymətləndirilərək uçota alınması halı istisnadır, belə ki, bu halda zərər yenidən qiymətləndirmə zamanı azalma olaraq tanınır.

Qudvil üçün dəyərsizləşmə zərəri bərpa olunmur. Digər aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş edilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bir şərtlə ki, artırılmış balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin əvəzləşdirilməsi dərhal mənfəət və ya zərərdə tanınır. Müvafiq aktivin yenidən qiymətləndirilmiş dəyərlə uçota alınması halı istisnadır, belə ki, bu zaman dəyərsizləşmə üzrə zərərin əvəzləşdirilməsi yenidən qiymətləndirmə zamanı artım kimi tanınır.

(p) Investisiya mülkiyyəti

Investisiya mülkiyyəti yığılmış amortizasiya və ehtiyac yaranarsa dəyərsizləşmə üzrə zərər çıxılmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır. Investisiya mülkiyyətinin mümkün dəyərsizləşməsinə dair əlamətlər mövcud olarsa, Qrup bərpa edilə bilən dəyəri hesablayır. Bərpa edilə bilən dəyər investisiya mülkiyyətinin satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Investisiya mülkiyyətinin balans dəyəri il üzrə mənfəət və ya zərəre silinməklə onun bərpa edilə bilən dəyərinə qədər azaldılır. Aktivin bərpa edilə bilən dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş uçot təxminlərində dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə, əvvəlki hesabat dövrlərində tanınmış dəyərsizləşmə zərəri geri qaytarılır.

Investisiya mülkiyyəti üzrə sonrakı xərclər Qrupun investisiya mülkiyyəti ilə bağlı gələcəkdə iqtisadi səmərə əldə edəcəyi ehtimalı mövcud olduqda və onun dəyəri etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə, aktivin balans dəyərinə kapitallaşdırılır. Bütün digər təmir və istismar xərcləri çəkildiyi zaman xərcə silinir. Investisiya mülkiyyəti Qrupun öz istifadəsinə keçdikdə, əsas vəsaitlərə yenidən təsnifləşdirilir.

(q) Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Qrupun keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq cari öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Qrupdan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanma bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərinə bərabər olur.

Ehtiyatların ödənilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəəti kənar tərəflərin bərpa edəcəyi gözlənilsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

(r) Sığorta əməliyyatları

(i) Qeyri-həyat sığortası

- Hesablanmış ümumi sığorta haqları müqavilə qüvvəyə mindikdə, hesablanmış kimi qeydə alınır və müvafiq sığorta polisinin əhatə etdiyi dövr üzrə bərabər hissələrlə qazanılır.
- Qazanılmamış sığorta haqları üçün ehtiyat qazanılmamış sığorta haqları üçün ehtiyat bərabər vaxt bölgüsü əsasında, hesabat tarixinə qüvvədə olan sığorta polislərinin qalan müddətlərinə aid olan dövrdə hesablanmış sığorta haqlarının bir hissəsini əks etdirir.
- Ödənilmiş iddialar, o cümlədən iddiaların həlli ilə bağlı xərclər yarandıqları zaman mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda göstərilir.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(ii) Zərər üzrə ehtiyat

Zərər üçün ehtiyat yekun zərərlərlə bağlı toplam hesablamaları əks etdirir və iddialar üzrə ehtiyatdan, eləcə də baş vermiş, lakin hesabat verilməmiş zərərlər üzrə ehtiyatdan (IBNR) ibarətdir. İddiaların həlli ilə bağlı xərc təxminləri həm iddialar üzrə ehtiyatda, həm də baş vermiş, lakin hesabat verilməmiş zərərlər üzrə ehtiyatda (IBNR) əksini tapır. İddialar üzrə ehtiyat hesabat tarixinə bildirilmiş, lakin ödənilməmiş iddialar üçün təqdim olunur. Hesablamalar hesabat tarixindən sonra sığorta hadisələrinin araşdırılması müddətində repress çıxılmaqla Qrup tərəfindən əldə edilmiş məlumata əsasən həyata keçirilir. Baş vermiş, lakin hesabat verilməmiş zərərlər üzrə ehtiyat (IBNR) faktiki olaraq Qrup tərəfindən biznes sahəsi üzrə müəyyən edilir və əvvəlki illər üzrə iddialara, eləcə də iddiaların həlli xərclərinə əsaslanan fərziyyələrdən ibarətdir. Belə hesablamaların aparılması və yekun ehtiyatların yaradılması üsulları davamlı olaraq təhlili edilir və yenilənir. Yekun düzəlişlər mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda yarandığı anda əks olunur. Zərərlər üçün ehtiyat iddiaların bildirilməsi və ödənilməsi prosesinin sürətli olması səbəbindən diskontlaşdırılmamış əsasda hesablanır.

(iii) Təkrarsığorta

Qrup adı fəaliyyəti zamanı təkrarsığorta öhdəliklərini öz üzərinə götürür, yaxud da digər tərəfə ötürür. Ötürülmüş təkrarsığorta müqavilələri Qrupu sığortalılar qarşısındakı öhdəliklərindən azad etmir.

Təkrarsığorta aktivləri sığorta ödənişləri ilə bağlı təkrarsığorta şirkətlərindən alınacaq qalığ məbləğlər, o cümlədən iddiaların tənzimlənməsi xərcləri və Qrupa ötürülmüş sığorta haqlarından ibarətdir. Təkrarsığortaçılarından əldə edilə biləcək məbləğlər, təkrarsığortalama polisi ilə bağlı olan iddia öhdəliyinə uyğun qaydada müəyyən edilir. Təkrarsığorta üzrə kreditor borclarına təkrarsığorta haqlarının təkrarsığortaçılara ötürülməsi üzrə Qrupun öhdəlikləri, habelə Qrupun təkrar sığortaladığı sığorta hadisələri ilə bağlı sığorta ödənişlərindəki payı daxildir.

(s) Şərti öhdəliklər

Şərti öhdəliklər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır, lakin, hər hansı məxaric ehtimalının az olması istisna olmaqla, açıqlanır. Şərti aktiv konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır, lakin iqtisadi mənfəətin daxil olacağı ehtimalı olduqda açıqlanır.

(t) Nizamnamə kapitalı

(i) Adi səhmlər

Adi səhmlər kapital kimi təsnif edilir. Bilavasitə adi səhmlərin buraxılmasına aid edilə bilən məxsusi xərclər hər hansı vergi təsirləri olmadan kapitaldan çıxılan məbləğ kimi tanınır.

(ii) Dividendlər

Qrupun dividendləri elan etmək və ödəmək qabiliyyəti Azərbaycan qanunvericiliyinin qayda və qanunları ilə tənzimlənir.

Adi səhmlər üzrə dividendlər elan olunduqları dövrdə bölüşdürülməmiş mənfəətin mənimsənilməsi kimi əks olunur.

Dividend gəlirləri dividendin elan edildiyi tarixdə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

(u) Vergi

Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış vergidən ibarətdir. Bu xərc biznes kombinasiyasına və ya birbaşa kapitalda, yaxud sair məcmu gəlirdə tanınan maddələrə aid olduğu hallar istisna olmaqla, mənfəət və zərərdə tanınır.

(i) Cari vergi

Cari vergi hesabat tarixində müəyyənləşdirilmiş və ya mahiyyət etibarını müəyyənləşdirilmiş vergi dərəcəsi tətbiq olunmaqla və ötən illərə nəzərən vergi borclarına düzəlişlər edilərək il ərzində vergiyə cəlb olunan gəlir və ya zərər üzrə gözlənilən vergi borcları və ödənilməli olan vergilərdir. Dividendlərin elan olunmasından yaranan hər hansı vergi öhdəliyi də cari vergi borclarına daxildir.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(ii) Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında əks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi beş il ərzində istifadə edilə bilən vergi zərərləri üzrə tanınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər və növbəti dövrə keçirilən istifadə edilməmiş vergi zərərləri üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, ümumiyyətlə, gəlirdən çıxılan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, bir şərtlə ki, belə müvəqqəti fərqlərin və növbəti dövrə keçirilən istifadə edilməmiş vergi zərərlərin hesaba alınması üçün gələcəkdə vergiyə cəlb olunacaq mənfəətin əldə olunması ehtimal edilsin. Müvəqqəti fərqlər vergiyə cəlb olunan mənfəətə və ya uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) və ya qudvildən yaranarsa, belə təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri uçotda tanınmır.

Qrupun müvəqqəti fərqlərin geri bərpa edilməsinə nəzarət edə bildiyi və müvəqqəti fərqlərin proqnozlaşdırıla bilən gələcəkdə geri bərpa olunmayacağı ehtimal edilən hallar istisna olunmaqla, təxirə salınmış vergi öhdəlikləri törəmə müəssisələrə investisiya qoyuluşları ilə bağlı vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır. Sözü gedən investisiya qoyuluşları və paylar ilə bağlı gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız gələcəkdə belə müvəqqəti fərqlər əsasında tətbiq olunması üçün kifayət məbləğdə mənfəətin yaranacağı mümkün hesab edildikdə və onların yaxın gələcəkdə geri bərpa olunacağı gözlənildikdə tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunması üçün yetərli mənfəətin yaranacağı ehtimal edilməyən həddə qədər azaldılır. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri hesabat dövrünün sonuna qanuni qüvvəyə minmiş və ya qismən minmiş vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə qiymətləndirilir. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin qiymətləndirməsi Qrupun hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa etməsindən və ya ödəməsindən asılı olaraq yaranacaq vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

(iii) Əməliyyat vergiləri

Azərbaycanda Qrupun fəaliyyətinə tətbiq olunan bir sıra digər vergilər də mövcuddur. Bu vergilər mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidasiya edilmiş hesabatda əməliyyat xərclərinin komponenti kimi tanınır.

(v) Tətbiq edilməmiş yeni standartlar və şərtlər

1 yanvar 2022-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və Qrup tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərtlər dərc olunmuşdur.

BMHS 17 "Sığorta müqavilələri" (18 may 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMHS 17 müəssisələrə sığorta müqavilələrinin uçotu üzrə mövcud praktikanı tətbiq etməyə icazə verən BMHS 4-ü əvəz edir. BMHS 4-ə əsasən investitorlar analoji sığorta şirkətlərində maliyyə nəticələrini müqayisə etmək və üzvləşdirməkdə çətinlik çəkirdilər. BMHS 17 sığortaçının təkrarsığortaya verdiyi müqavilələr daxil olmaqla, bütün növ sığorta müqavilələrinin uçotu üçün prinsiplərə əsaslanan yeganə standartdır. Bu standartda əsasən sığorta müqavilələri qrupu: (i) müqavilələrin icrası üzrə pul axınları haqqında bütün mövcud məlumatları müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına uyğun olaraq nəzərə alan gələcək pul axınlarının riskə görə tənzimlənmiş cari dəyərində (müqavilələrin icrası üzrə pul axınları); üstə gəl (dəyər öhdəlik olduqda) və ya çıxılsın (dəyər aktiv olduqda); (ii) müqavilələr qrupu üzrə bölüşdürülməmiş mənfəətin (müqavilə üzrə xidmət marjası) məbləğində tanınmalı və qiymətləndirilməlidir. Sığortaçılar, sığorta müqavilələri qrupundan yaranan gəliri sığorta təminatının təqdim edildiyi dövr ərzində, eləcə də riskdən azad olduğu halda tanıyacaqlar. Müqavilələr qrupu üzrə zərər mövcuddursa və ya mövcud olarsa müəssisə dərhal zərəri tanıyacaqdır. Hazırda Qrup bu standartın onun əhəmiyyətli olmayan sığorta fəaliyyətinə təsirini qiymətləndirir.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

BMHS 17 və BMHS 4-ə dəyişikliklər (25 iyun 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişikliklər BMHS 17-nin tətbiqini asanlaşdırmaq, həmçinin standart və ona keçidlə bağlı müəyyən tələbləri sadələşdirmək üçün bəzi izahlardan ibarətdir. Bu dəyişikliklər BMHS 17-nin səkkiz sahəsini əhatə edir və standartın əsas prinsiplərinin dəyişdirilməsini nəzərdə tutmur. BMHS 17-yə aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

- **Qüvvəyə minmə tarixi:** BMHS 17-nin qüvvəyə minmə tarixi (dəyişikliklər daxil olmaqla) 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə qədər iki il təxirə salınmışdır; BMHS 4 ilə müəyyən olunan BMHS 9-un tətbiqindən müvəqqəti azadolmanın qüvvədə olma müddəti də 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrlərinə qədər təxirə salınmışdır.
- **Sığorta müqaviləsinin əldə edilməsi zamanı pul axınlarının gözlənilən bərpası:** Müəssisələr sığorta müqaviləsinin əldə edilməsi xərclərinin bir hissəsini gələcəkdə yenilənməsi gözlənilən müvafiq müqavilələrə ayırmalı və bu xərcləri müəssisə yenilənmiş müqavilələr tanıyana qədər aktiv kimi tanımalıdır. Müəssisələr hər bir hesabat tarixinə aktivin bərpa olunma ehtimalını qiymətləndirməli və maliyyə hesabatları üzrə qeydlərdə həmin aktiv haqqında məlumat təqdim etməlidir.
- **İnvestisiya xidmətləri ilə əlaqəli müqavilə üzrə xidmət marjası:** Dəyişən haqların bölüşdürülməsi yanaşması üzrə müqavilələr və ümumi modelə əsasən ‘investisiya gəlirlərinin əldə edilməsi ilə bağlı xidmətlər’ üzrə digər müqavilələr üçün sığorta təminatı üzrə faydaların həcmi, eləcə də sığorta təminatı və investisiya xidmətləri üzrə gözlənilən dövrü nəzərə almaqla, təminat vahidləri müəyyən edilməlidir. İnvestisiya fəaliyyəti ilə əlaqəli xərclər müəssisənin belə fəaliyyəti sığortalılara sığorta təminatından əldə olunan faydaları artırmaq məqsədilə həyata keçirilədiyi halda, sığorta müqaviləsi çərçivəsində pul axınları kimi daxil edilməlidir.
- **Təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqavilələri - zərərlərin ödənilməsi:** Müəssisə zərərli baza sığorta müqavilələri qrupunun ilkin tanınması və ya zərərli baza sığorta müqavilələrinin qrupa əlavə edilməsi zamanı zərəri tanıdıqda, müvafiq təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqavilələri qrupundakı müqavilə üzrə xidmət marjasına düzəliş etməli və belə müqavilələr üzrə gəliri tanımalıdır. Təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqaviləsi üzrə ödənilən zərərin məbləği baza sığorta müqavilələri üzrə tanınmış zərəri müəssisənin təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqaviləsi üzrə ödənilməsinə gözlədiyi baza sığorta müqavilələri üzrə zərərlərin nisbətine vurmaqla müəyyən edilir. Bu tələb yalnız təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqaviləsi baza sığorta müqavilələri üzrə zərərin tanınmasından əvvəl və ya onunla eyni vaxtda tanıdıqda tətbiq edilməlidir.
- **Digər dəyişikliklər:** Digər dəyişikliklərə aşağıdakılar daxildir: bəzi kredit kartı (və ya oxşar) müqavilələri və bəzi kredit müqavilələrində tətbiq sahəsi ilə bağlı istisnalar; sığorta müqavilələri üzrə aktiv və öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti hesabatında qruplar əvəzinə portfeller üzrə təqdim edilməsi; təkrarsığortaya verilmiş sığorta müqavilələrindən və ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və ya zərəre aid olunan qeyri-törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edərək maliyyə risklərini azaltmaq üçün risklərin azaldılması imkanının tətbiqi; BMHS 17-ni tətbiq edərkən əvvəlki aralıq maliyyə hesabatlarındakı uçot təxminlərinə dəyişikliklər etmək üçün uçot siyasəti seçimi; sığorta müqaviləsinin şərtlərinə əsasən müəyyən sığortalıya aid edilən mənfəət vergisi ödənişlərinin və daxilolmaların müqavilələrin icrası üzrə pul axınlarına daxil edilməsi; keçid dövründə tələblərdən seçim əsasında azadolmalar və digər kiçik dəyişikliklər.

BMHS 10 və BMS 28-ə dəyişikliklər “İnvestor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi” (11 sentyabr 2014-cü ildə dərc olunub və BMUSŞ tərəfindən müəyyən ediləcək tarixdə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər investor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi ilə bağlı BMHS 10 və BMS 28-in tələbləri arasındakı uyğunsuzluğu aradan qaldırır. Dəyişikliklərin əsas nəticəsi ondan ibarətdir ki, mənfəət və zərər əməliyyatın biznesə aid olduğu halda tam tanınır. Aktivlər özündə biznesi əks etdirmədikdə, hətta bu aktivlər törəmə müəssisəyə məxsus olsa belə, mənfəət və ya zərərin yalnız bir hissəsi tanınır.

BMS 1-ə dəyişikliklər – Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi (23 yanvar 2020-ci il tarixində dərc olunub və 1 yanvar 2022-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu az əhəmiyyətli dəyişikliklər hesabat dövrünün sonunda mövcud olan hüquqlardan asılı olaraq, öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirildiyini izah edir. Müəssisə hesabat dövrünün sonunda öhdəliyin icrasını ən azı on iki ay müddətinə təxirə salmaq üçün əsaslı hüquqa malik olduqda, öhdəliklər uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilir. Bu dəyişikliklər belə hüququn şərtsiz olmasını artıq tələb etmir. Rəhbərliyin hesabat tarixindən sonrakı dövr ərzində öhdəliyin icrasını təxirə salmaq hüququnun istifadəsinə dair gözləntiləri öhdəliklərin təsnifatına təsir göstərmir.

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Öhdəliyin icrasının təxirə salınması hüququ yalnız müəssisənin hesabat dövrünün sonuna hər hansı müvafiq şərtlərə riayət etdiyi halda mövcuddur. Öhdəlik hər hansı şərtin hesabat tarixində və ya ondan əvvəl pozulduğu halda qısamüddətli kimi təsnifləşdirilir (hətta kreditor bu şərtin pozulması ilə bağlı hesabat dövründən sonra rəsmi razılıq təqdim etsə belə). Kredit müqaviləsinin şərti hesabat tarixindən sonra pozularsa, kredit uzunmüddətli öhdəlik kimi təsnifləşdirilir. Bundan əlavə, dəyişikliklər müəssisənin kapitalla çevirməklə ödəyə bildiyi borclar üzrə təsnifat tələblərini nəzərdə tutur. Ödəmə dedikdə öhdəliyin nağd pul, özündə iqtisadi səmərəni əks etdirən digər resurslar və ya müəssisənin öz pay alətləri ilə ödənilməsi nəzərdə tutulur. Bu dəyişiklik maliyyə alətinin tərkib hissəsi olan pay aləti kimi təsnifləşdirilən və konvertasiya oluna bilən alətlər üçün istisna nəzərdə tutur.

BMS 1-ə dəyişikliklər – Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi, qüvvəyə minmə tarixinin təxirə salınması (15 iyul 2020-ci il tarixində dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Öhdəliklərin qısamüddətli və uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi ilə bağlı BMS 1-ə dəyişikliklər ilkin qüvvəyə minmə tarixi 1 yanvar 2022-ci il olmaqla, 2020-ci ilin yanvar ayında dərc edilmişdir. Lakin COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq təlimata edilmiş düzəlişlər nəticəsində təsnifatla bağlı yaranan dəyişikliklərin tətbiqində müəssisələrə daha çox vaxt vermək üçün qüvvəyə minmə tarixi bir il təxirə salınmışdır.

BMS 16, BMS 37 və BMHS 3 ilə bağlı məhdud məzmunlu dəyişikliklər – “Təyinatlı istifadədən əvvəl əldə edilən gəlirlər”, “Yükümlü müqavilələr - müqavilənin icrası ilə bağlı xərclər”, “Konseptual Əsaslara İstinad” və BMHS 1, BMHS 9, BMHS 16 və BMS 41-ə dəyişikliklər – 2018-2020-ci illər üzrə BMHS-lərin illik Təkmilləşdirilməsi (14 may 2020-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2022-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 16-ya dəyişiklik müəssisələrə aktiv təyinatı üzrə istifadəyə hazırlayarkən istehsal olunan materialların satışından əldə etdikləri gəlirlərin əsas vəsaitlərin maya dəyərindən çıxılmasını qadağan edir. Belə materialların satışından əldə olunan gəlirlər istehsal xərcləri ilə birlikdə artıq mənfəət və zərərin tərkibində tanınır. Müəssisə belə materialların maya dəyərini ölçmək üçün BMS 2-ni tətbiq edəcəkdir. Sınaqdan keçirilən aktiv təyinatı üzrə istifadəyə hələ hazır olmadığı üçün belə aktivin amortizasiyası maya dəyərinə daxil edilmir. BMHS 16-ya dəyişiklik aktivin texniki və fiziki göstəricilərini qiymətləndirərkən müəssisənin “aktivin düzgün işləməsinə sınıyacağı” da açıqlayır. Həmin aktivin maliyyə göstəriciləri bu qiymətləndirməyə aid deyil. Beləliklə, aktiv rəhbərliyin nəzərdə tutduğu kimi istismar oluna və rəhbərliyin gözlədiyi əməliyyat effektivliyi səviyyəsinə çatana qədər amortizasiya edilə bilər.

BMS 37-yə dəyişiklik “müqavilənin icrası xərcləri” anlayışını izah edir. Dəyişiklikdə müqavilənin icrası üçün birbaşa xərclərin həmin müqavilənin icrası üzrə əlavə xərclərdən ibarət olduğu; və müqavilələrin icrası ilə birbaşa əlaqəli olan digər xərclərin bölüşdürülməsi izah edilir. Dəyişiklik, həmçinin yükümlü müqavilə üçün ayrıca ehtiyat yaradılmazdan əvvəl müəssisənin müqavilənin icrası üçün ayrılmış aktivlər üzrə deyil, müqaviləni yerinə yetirmək üçün istifadə etdiyi aktivlər üzrə yaranmış dəyersizləşmə zərərinə tanınmasını açıqlayır.

BMHS 3 müəssisələrin birləşməsi zamanı aktiv və ya öhdəliyin tərkibini müəyyənləşdirmək məqsədilə “2018-ci il Maliyyə Hesabatları üzrə Konseptual Əsaslara” istinad etmək üçün dəyişdirilmişdir. Bu dəyişiklikdən əvvəl BMHS 3-də “2001-ci il Maliyyə Hesabatları üzrə Konseptual Əsaslara” istinad edilirdi. Bundan əlavə, BMHS 3-ə öhdəliklər və şərti öhdəliklər üçün yeni istisna əlavə edilmişdir. Bu istisna bezi öhdəliklər və şərti öhdəliklər üçün BMHS 3-ü tətbiq edən müəssisənin “2018-ci il Maliyyə Hesabatları üzrə Konseptual Əsaslar” əvəzinə BMS 37 və ya BMHSK 21-ə istinad etməsini nəzərdə tutur.

Bu yeni istisna olmasaydı müəssisə, müəssisələrin birləşməsi əməliyyatı zamanı BMS 37-yə uyğun olaraq tanımayacağı bezi öhdəlikləri tanımalı idi. Beləliklə, satın alındıqdan dərhal sonra müəssisə belə öhdəliklərin tanınmasını dayandırmalı və özündə iqtisadi səmərəni əks etdirən gəliri tanımalı idi. Bununla yanaşı, alıcıdan satınalma tarixində BMS 37-də müəyyən edilmiş şərti aktivləri tanınmasının tələb olunmadığı da izah edilmişdir.

BMHS 9-a edilmiş dəyişiklik maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması üçün “10%-lik teste” daxil edilməli olan ödənişləri izah edir. Xərclər və ya ödənişlər üçüncü tərəflərin və ya kreditorun xeyrinə həyata keçirilə bilər. Bu dəyişikliyə əsasən üçüncü tərəflərin xeyrinə həyata keçirilmiş xərclər və ya ödənişlər “10%-lik teste” daxil edilməyəcəkdir.

BMHS 16-ya əlavə edilən Nümunə 13-ə dəyişiklik edilmişdir: aktivlərin əsaslı təmiri ilə bağlı icarəyə verən tərəfindən ödənişlər nümunəsi silinmişdir. Bu dəyişiklik icarə üzrə həvəsləndirici ödənişlərin uçotu ilə bağlı gələcəkdə hər hansı anlaşılmazlığa yol verməmək üçün edilmişdir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər (Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

BMHS 1 törəmə müəssisə baş müəssisədən daha gec tarixdə BMHS-i tətbiq etdiyi təqdirdə istisnaya icazə verir. Törəmə müəssisə konsolidasiya məqsədləri və baş müəssisənin sözügedən törəmə müəssisəni satın aldığı müəssisələrin birləşməsi əməliyyatının nəticələrini əks etdirmək üçün hər hansı düzəlişlər edilmədiyi təqdirdə, aktiv və öhdəliklərini baş müəssisənin BMHS-ə keçid tarixinə əsasən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilə biləcək balans dəyəri ilə ölçə bilər. BMHS 1-də nəzərdə tutulan istisnayı tətbiq edən müəssisələrə baş müəssisənin BMHS-ə keçid tarixinə əsasən baş müəssisənin əks etdirdiyi məbləğlərdən istifadə etməklə məcmu məzənnə fərqlərini qiymətləndirməyə icazə vermək üçün BMHS 1-ə dəyişiklik edilmişdir. BMHS 1-ə edilən bu dəyişiklik yuxarıda qeyd olunan istisnayı BMHS-i ilk dəfə qəbul edən müəssisələrin xərclərini azaltmaq üçün məcmu məzənnə fərqlərinə tətbiq edir. Bu dəyişiklik BMHS 1-də nəzərdə tutulan eyni istisnayı tətbiq edən asılı və birgə müəssisələrə də şamil ediləcəkdir.

Müəssisələrin BMS 41-ə uyğun olaraq ədalətli dəyəri qiymətləndirərkən vergi məqsədləri üçün pul axınlarını nəzərə almaması tələbi ləğv edilmişdir. Bu dəyişiklik vergitutmadan sonrakı pul axınlarının diskontlaşdırılması ilə bağlı standartdakı tələbə uyğunluğu təmin etməlidir.

BMS 8-ə dəyişikliklər: Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi (12 fevral 2021-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 8-ə edilmiş dəyişiklik müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu izah edir.

BMS 12-yə dəyişiklik - Vahid əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər (7 may 2021-ci ildə dərc edilib və 1 yanvar 2023-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). BMS 12-yə dəyişiklik icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri kimi əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergilərin uçota alınması qaydasını izah edir. Müəyyən hallarda, müəssisələr aktiv və ya öhdəliklərin ilk dəfə uçota alınması zamanı təxirə salınmış verginin tanınması öhdəliyindən azad edilir. Əvvəllər bu istisnanın icarə və istismardan çıxarma öhdəliklərinə şamil edilib-edilməməsi ilə bağlı müəyyən qeyri-müəyyənlik olmuşdur, halbuki hər iki əməliyyat üçün aktiv və öhdəlik tanınır. Bu dəyişikliklər, istisnanın tətbiq edilmədiyini və müəssisələrin belə əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımalı olduğunu aydınlaşdırır. BMS 12-yə dəyişikliklər müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir.

BMHS 16-ya dəyişiklik – COVID-19 ilə əlaqədar icarə güzəştlərinin uçotu (31 mart 2021-ci ildə dərc olunub və 1 aprel 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). 2020-ci ilin may ayında BMHS 16-ya edilmiş dəyişiklik COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar verilmiş və 30 iyun 2021-ci il tarixində və ya daha əvvəl həyata keçirilməli olan icarə ödənişlərinin azaldılmasına gətirib çıxaran icarə güzəştlərinin icarə modifikasiyası olub-olmadığını müəyyən etmək üçün icarəyə götürənləri fakültativ praktiki istisna ilə təmin etmişdir. 31 mart 2021-ci il tarixində dərc edilmiş dəyişikliyə uyğun olaraq, praktiki istisnanın tətbiq müddəti 30 iyun 2021-ci il tarixindən 30 iyun 2022-ci il tarixinədək uzadılmışdır.

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda, yeni standartlar və şərtlərin Qrupun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilmir.

(w) Təqdimatda dəyişikliklər

i) Törəmə maliyyə alətləri üzrə faiz ödənişləri valyuta svoplarının ödəmə tarixində zəmanət üzrə razılaşdırılmış hesablaşma məzənnəsinə uyğun olaraq müəyyən edildiyinə görə, Qrup törəmə maliyyə alətləri üzrə faiz xərclərini faiz xərcləri sətrindən “törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlir” sətrinə yenidən təsnifləşdirmişdir.

Qrup hesab edir ki, bu təqdimat hedcinq fəaliyyəti ilə bağlı cəmi xərclərin göstərilməsi baxımından daha uyğundur.

Zərurət yarandıqda, cari ilin maliyyə hesabatlarındakı dəyişiklikləri əks etdirmək üçün müqayisəli dövrün rəqəmlərinə müvafiq düzəlişlər edilmişdir. Yenidən təsnifləşdirmənin 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatə təsiri aşağıdakı kimi olmuşdur:

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

	Düzəlişdən əvvəlki qalıq	Düzəliş	31 dekabr 2020-ci il tarixinə düzəlişdən sonrakı qalıq
Faiz xərcləri	(27,700)	7,352	(20,348)
Törəmə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərər	3,374	(7,352)	(3,978)
Xalis faiz gəliri	36,488	7,352	43,840
İl üzrə mənfəət	6,980	-	6,980

ii) Qrup balansdakı məbləğlərin əhəmiyyətli olmasına görə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “mülkiyyətə keçmiş girov”u ayrıca açıqlamışdır və yenidən təsniflədirmənin təsiri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Düzəlişdən əvvəlki qalıq	Düzəliş	31 dekabr 2020-ci il tarixinə düzəlişdən sonrakı qalıq
Mülkiyyətə keçmiş girov	-	4,800	4,800
Sair aktivlər	17,107	(4,800)	12,307
Cəmi aktivlər	954,467	-	954,467

iii) Qrup konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda əməliyyat fəaliyyətini birbaşa metoddan istifadə etməklə təqdim etmək qərarına gəlmişdir. Belə təqdimat maliyyə institutları üçün daha məlumatlandırıcı və uyğun hesab olunur. Yenidən təsniflədirmənin 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda təsiri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Düzəlişdən əvvəlki qalıq	Düzəliş	31 dekabr 2020-ci il tarixinə düzəlişdən sonrakı qalıq
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Dolaylı metod			
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət	7,013	(7,013)	-
Düzəlişlər:			
Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri	10,198	(10,198)	-
Digər əməliyyatlar üzrə ehtiyatın yaradılması/(bərpası)	369	(369)	-
Törəmə maliyyə alətləri üzrə xalis gəlir	(3,374)	3,374	-
Məzənnə fərqi üzrə gəlir	(98)	98	-
Əsas vəsaitlərin amortizasiyası	2,465	(2,465)	-
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	254	(254)	-
Əsas vəsaitlərin silinməsi üzrə (zərər)/gəlir	165	(165)	-
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri	229	(229)	-
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişiklik	(2,110)	2,110	-
Birbaşa metod			
Alınmış faizlər	-	68,549	68,549
Ödənilmiş faizlər	-	(12,987)	(12,987)
Alınmış haqq və komissiya	-	12,125	12,125
Ödənilmiş haqq və komissiya	-	(7,912)	(7,912)
Xarici valyutada mübadilə əməliyyatları üzrə zərər çıxılmaqla realizasiya olunmuş gəlir	-	8,236	8,236
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri	-	817	817
İşçi heyəti üzrə ödənilmiş xərclər	-	(30,742)	(30,742)
Ödənilmiş inzibati xərclər	-	(12,273)	(12,273)
Xarici valyutada olan törəmə alətlərlə əməliyyatlar üzrə xalis zərər	-	(7,352)	(7,352)
Hesablanmış məcmu sığorta haqları	-	1,715	1,715
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş sığorta haqları	-	(215)	(215)
Məcmu sığorta ödənişləri	-	(398)	(398)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti	15,111	4,452	19,563

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

Əməliyyat aktivlərində və öhdəliklərində dəyişikliklər

Əməliyyat aktivlərində xalis (artım)/azalma:

Banklara verilmiş kreditlər	15,697	-	15,697
Müştərilərə verilmiş kreditlər	30,685	-	30,685
Sair aktivlər	2,793	-	2,793

Əməliyyat öhdəliklərində artım/(azalma):

Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	(2,209)	-	(2,209)
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(399,867)	-	(399,867)
Sair borc öhdəlikləri	14,546	(14,546)	-
Sair öhdəliklər	1,457	-	1,457

Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri

(321,787) (10,094) (331,881)

İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti

İnvestisiya qiymətli kağızlarının alınması	(35,013)	-	(35,013)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satılması və ödənilməsi üzrə daxilolmalar	16,373	-	16,373
Borc qiymətli kağızlara investisiyalar üzrə alınmış faiz gəlirləri	-	1,424	1,424
Əsas vəsaitlərin alınması	(1,821)	-	(1,821)
Əsas vəsaitlərin satılmasından daxilolmalar	693	-	693
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	(1,279)	-	(1,279)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri	(21,047)	1,424	(19,623)

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti

Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar	-	39,447	39,447
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi	-	(23,645)	(23,645)
Sair borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	-	(5,426)	(5,426)
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə ödənilmiş faiz xərcləri	-	(1,706)	(1,706)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borcun ödənilməsi	(953)	-	(953)

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə (istifadə edilən)/daxil olan xalis pul vəsaitləri

(953) 8,670 7,717

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis (azalma)/artım

(343,787) - (343,787)

Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri

850 - 850

İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

726,569 - 726,569

İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

383,632 - 383,632

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3 Əsas uçot siyasəti (davamı)

(x) Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı maddələrin likvidlik ardıcılığı ilə təqdim edilməsi

Qrup konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda qısamüddətli və uzunmüddətli aktiv və öhdəlikləri ayrıca göstərmir. Bunun əvəzinə, aktivlər və öhdəliklər likvidlik ardıcılığı ilə təqdim edilir. Maliyyə alətlərinin gözlənilən ödəmə müddətləri üzrə təhlili Qeyd 31-də göstərilir. Aşağıdakı cədvəldə Qeyd 31-də təqdim olunan təhlilə daxil edilməyən maddələr üzrə hesabat dövrü başa çatdıqdan sonra 12 ay ərzində və sonra bərpası və ya ödənilməsi gözlənilən məbləğlər haqqında məlumat əks etdirilir.

Qeyd	31 dekabr 2021			31 dekabr 2020			
	Ödənilməsi/bərpası gözlənilən məbləğlər			Ödənilməsi/bərpası gözlənilən məbləğlər			
	Hesabat dövrünün bitməsindən sonra 12 ay ərzində	Hesabat dövrünün bitməsindən 12 ay sonra	Cəmi	Hesabat dövrünün bitməsindən sonra 12 ay ərzində	Hesabat dövrünün bitməsindən 12 ay sonra	Cəmi	
AKTİVLƏR							
Əsas vəsaitlər	20	-	43,153	43,153	-	38,841	38,841
Qeyri-maddi aktivlər		-	1,967	1,967	-	1,857	1,857
Satış üçün saxlanılan aktivlər	20	-	20	819	-	819	
Təxirə salınmış vergi aktivləri	13	-	2,052	2,052	-	2,220	2,220
Sair qeyri-maliyyə aktivləri	21	4,791	120	4,911	3,315	120	3,435
Mülkiyyətə keçmiş girov	23	4,763	-	4,763	4,800	-	4,800
Qudvil		-	467	467	-	467	467
ÖHDƏLİKLƏR							
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	13	985	-	985	-	-	-
Sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	28	6,050	3,244	9,294	4,405	921	5,326

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

4 Xalis faiz gəlirləri

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Effektiv faiz metodu ilə hesablanmış faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	84,492	68,107
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,149	3,864
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları	1,865	1,424
Banklara verilmiş kreditlər	917	945
	<u>88,423</u>	<u>74,340</u>
Sair faiz gəlirləri		
Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları	-	46
	<u>-</u>	<u>46</u>
Faiz xərcləri		
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(19,787)	(13,115)
Sair borc öhdəlikləri	(5,573)	(5,303)
Subordinasiya borc öhdəlikləri	(1,492)	(1,688)
İcarə öhdəlikləri	(391)	(229)
Buraxılmış istiqrazlar	(38)	-
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	(13)
	<u>(27,281)</u>	<u>(20,348)</u>

5 Faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri

Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınan faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Müştərilərə verilmiş kreditlər	4,532	(9,991)
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları	7	(177)
Banklara verilmiş kreditlər	62	(30)
Cəmi faiz qazandıran aktivlər üzrə gözlənilən kredit zərərləri	<u>4,601</u>	<u>(10,198)</u>

6 Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Ticari əməliyyatlar, xalis	5,937	8,138
Məzənnə fərqləri, xalis	190	98
	<u>6,127</u>	<u>8,236</u>

7 Haqq və komissiya gəlirləri

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Plastik kart xidmətləri	9,687	5,958
Hesablaşmalar	4,205	3,528
Nağd pul əməliyyatları	2,038	1,725
Zəmanət məktubları	236	499
Digər əməliyyatlar	728	415
	<u>16,894</u>	<u>12,125</u>

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

8 Haqq və komissiya xərcləri

	2021	2020
Plastik kart xidmətləri	6,343	5,069
Ödəniş sistemləri	3,596	1,157
Hesablaşmalar	1,160	875
Təkrarsığorta	459	240
Nağd pul əməliyyatları	276	201
Zəmanətlər	92	52
Digər əməliyyatlar	347	318
	12,273	7,912

9 Sair gəlir, xalis

	2021	2020
Rəqress və çıxımlar üzrə gəlir	152	119
Dividend gəliri	113	-
Dövlət subsidiyası	-	529
Sair gəlir	673	169
	938	817

2020-ci və əvvəlki illər ərzində ARMB “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemli kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 28 fevral tarixli Fərmanına əsasən Qrupa illik 0.1% faiz dərəcəsi ilə müvafiq olaraq 2,699 min AZN və 10,674 min AZN məbləğində kredit vermişdir. ARMB bu aşağı faizli kreditləri problemli kreditlərin restrukturizasiyası üçün vermiş və onlar ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyerdə qiymətləndirilmişdir. Kreditlərin müqavilə və ədalətli dəyəri arasındakı 529 min AZN məbləğində fərq dövlət subsidiyası kimi tanınmışdır. 2021-ci il ərzində belə maliyyə vəsaiti alınmamışdır.

10 Hesablanmış xalis sığorta haqları

31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun əsas fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı hesablanmış sığorta haqları aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	Nəqliyyat vasitəsi	Əmlak	Digər	Cəmi
Hesablanmış məcmu sığorta haqları	3,776	434	329	4,539
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş sığorta haqları	(97)	(39)	(132)	(268)
Hesablanmış xalis sığorta haqları	3,679	395	197	4,271

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Qrupun əsas fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı hesablanmış sığorta haqları aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	Nəqliyyat vasitəsi	Əmlak	Digər	Cəmi
Hesablanmış məcmu sığorta haqları	1,191	406	118	1,715
Təkrarsığortaçılara ötürülmüş sığorta haqları	(96)	(100)	(19)	(215)
Hesablanmış xalis sığorta haqları	1,095	306	99	1,500

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***11 Sığorta ödənişləri**

31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış illər üzrə sığorta ödənişləri aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	2021	2020
Məcmu sığorta ödənişləri	1,338	398
Təkrarsığortaçılarından geri alınmış sığorta ödənişləri	(60)	-
Xalis sığorta ödənişləri	1,278	398

12 Əməliyyat xərcləri

	2021	2020
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	34,829	26,968
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar	4,833	3,997
Digər əməliyyat xərcləri	3,948	2,018
Əsas vəsaitlərin amortizasiya xərcləri	3,097	2,465
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənilən təqvim haqları	2,513	1,487
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	1,760	1,544
Reklam və marketinq xərcləri	1,347	870
Ofis təchizatı xərcləri	1,278	641
Peşəkar xidmət haqları	1,268	1,642
Proqram təminatı xərcləri	1,260	1,369
Kommunikasiya xərcləri	983	845
Mühafizə xidməti xərcləri	716	716
Təmir və texniki xidmət xərcləri	550	454
Nəqliyyat və ezamiyyə xərcləri	378	265
İcarə xərcləri (qısamüddətli və azqiyətli əşyalar)	333	153
Qeyri-maddi vəsaitlərin amortizasiya xərcləri	213	254
Üzvlük haqları	29	236
Sponsorluq və xeyriyyə xərcləri	-	924
	59,335	46,848

13 Mənfəət vergisi

	2021	2020
Cari mənfəət vergisi xərci	(985)	-
Əvvəllər tanınmamış gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərin tanınması	-	1,434
Təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci	(168)	(1,467)
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(1,153)	(33)

2021-ci ildə cari və təxirə salınmış vergi üçün müvafiq vergi dərəcəsi 20% təşkil edir (2020: 20%).

	2021	2020
Vergidən əvvəlki mənfəət	10,211	7,013
Tətbiq edilən dərəcədə mənfəət vergisi	(2,042)	(1,403)
Gəlirdən çıxılmayan xərclərin vergi effekti	(69)	(64)
Törəmə müəssisənin vergi zərərləri üzrə tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivləri	336	-
20% dərəcə ilə vergiyə cəlb olunmayan mənfəət	25	-
Digər	598	-
Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivlərində dəyişikliklər	-	1,434
İl üzrə mənfəət vergisi xərci	(1,153)	(33)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13 Mənfəət vergisi (davamı)

“Digər” sətirində qeydə alınan məbləğin 240 min AZN-lik hissəsi mülkiyyətə keçmiş girov üzrə bərpa olunan dəyərsizləşmənin vergi effektini əks etdirir.

(a) Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aktiv və öhdəliklərin BMHS-ə əsasən balans dəyərləri ilə vergi hesablanması məqsədi ilə müəyyən edilən dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərdən yaranan mənfəət vergisi gəliri və xərclərini əks etdirir və bu haqda yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən hesabat verilir.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində müvəqqəti fərqlərdə dəyişikliklər aşağıda təqdim olunur:

	1 yanvar 2021 tarixinə qalıq	Mənfəət və ya zərərdə tanınmışdır	31 dekabr 2021 tarixinə qalıq
Aşağıdakı maddələr üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,090	708	1,798
Banklara verilmiş kreditlər	97	(212)	(115)
İnvestisiya qiymətli kağızları	(31)	1	(30)
Törəmə maliyyə aktivləri	(476)	84	(392)
Əmlak və qeyri-maddi aktivlər	(1,056)	834	(222)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	(164)	164	-
Sair aktivlər	(788)	767	(21)
Sair borc öhdəlikləri	(336)	164	(172)
İcarə öhdəlikləri	500	128	628
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	63	168	231
Sair öhdəliklər	(198)	512	314
Keçmiş illərin vergi zərəri	3,519	(3,486)	33
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,220	(168)	2,052
Tanınmış təxirə salınmış vergi aktivləri	5,269	(2,265)	3,004
Tanınmış təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(3,049)	2,097	(952)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,220	(168)	2,052

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13 Mənfəət vergisi (davamı)

	1 yanvar 2020 tarixinə qalıq	Mənfəət və ya zərərdə tanınan	31 dekabr 2020 tarixinə qalıq
Aşağıdakı maddələr üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(3)	1,093	1,090
Banklara verilmiş kreditlər	91	6	97
İnvestisiya qiymətli kağızları	(15)	(16)	(31)
Törəmə maliyyə aktivləri	-	(476)	(476)
Əmlak və qeyri-maddi aktivlər	(1,236)	180	(1,056)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	-	(164)	(164)
Sair aktivlər	(245)	(543)	(788)
Sair borc öhdəlikləri	(425)	89	(336)
İcarə öhdəlikləri	591	(91)	500
Törəmə maliyyə öhdəlikləri	-	63	63
Sair öhdəliklər	141	(339)	(198)
Keçmiş illərin vergi zərəri	4,788	(1,269)	3,519
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	3,687	(1,467)	2,220
Tanınmış təxirə salınmış vergi aktivi	5,611	(342)	5,269
Tanınmış təxirə salınmış vergi öhdəliyi	(1,924)	(1,125)	(3,049)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	3,687	(1,467)	2,220
(Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivi)/əvvəllər tanınmamış gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərin tanınması	(1,434)	1,434	-
Təxirə salınmış xalis vergi aktivləri	2,253	(33)	2,220

14 Səhm üzrə qazanc

Səhm üzrə əsas və azaldılmış qazancın hesablanması nəzərə alınan mənfəət və adi səhmlərin orta sayı:

	2021	2020
Bankın səhmdarlarına aid edilən il üzrə mənfəət	9,528	6,904
Səhm üzrə əsas və azaldılmış qazancın hesablanması nəzərə alınan adi səhmlərin orta sayı	29,984,118	29,984,118
Səhm üzrə qazanc - əsas və azaldılmış (AZN)	0.318	0.230

15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kassa	49,401	55,595
ARMB-dəki nostro hesablar	230,182	267,514
Digər banklarda nostro hesablar və overnəyət depozitlər	3,739	5,077
Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		
ARMB-nin notları	4,180	38,164
ARMB-dəki qısamüddətli depozitlər	-	17,282
Cəmi pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	4,180	55,446
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	287,502	383,632

Bütün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri 1-ci Mərhələyə aid edilir. 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə GKZ məbləği əhəmiyyətli olmamışdır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

15 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (davamı)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun kapitalının 10%-dən artıq məbləğdə pul vəsaitləri qalıqları yalnız bir bankda (31 dekabr 2020: bir bank) olmuşdur. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu qalıqlar 234,361 min AZN (31 dekabr 2020: 322,960 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinin ödəmə qabiliyyəti dərəcələrinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bankın kredit riskinin təsnifatı sistemi Qeyd 31-də təsvir edilir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ədalətli dəyər haqqında məlumat Qeyd 36-da açıqlanır.

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
- Ən yüksək dərəcə	3,472	179
- Yüksək dərəcə	234,433	327,576
- Orta dərəcə	196	-
- Reytingsiz	-	282
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, kassa xaric	238,101	328,037

16 Banklara verilmiş kreditlər

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Bloklaşdırılmış hesablar	13,010	11,858
Kreditlər və depozitlər	14,130	11,608
ARMB-dəki məcburi ehtiyatlar	6,020	5,358
Banklara verilmiş kreditlər, ümumi	33,160	28,824
Zərər üzrə ehtiyat	(680)	(742)
Banklara verilmiş kreditlər, zərər üzrə ehtiyat çıxılmaqla	32,480	28,082

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun digər banklarda (31 dekabr 2020: bir bank) pul qalıqları kapitalın 10%-dən artıq olmamışdır (31 dekabr 2020: pul qalıqlarının ümumi dəyəri 8,521 min AZN təşkil etmişdir).

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə banklara verilmiş kreditlərə Qrupun plastik kart əməliyyatları üzrə müvafiq olaraq cəmi 5,105 min AZN və 5,102 min AZN məbləğində yerləşdirdiyi bloklaşdırılmış zəmanət depozitləri daxildir.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə iki bankda (31 dekabr 2020: iki bank) 4,147 min AZN və 2,999 min AZN ekvivalentində depozitlər Qrupun zəmanətləri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bir bankda (31 dekabr 2020: bir bankda 3,400 min AZN ekvivalenti) 3,400 min AZN ekvivalentində depozit Qrupun derivativ müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bir bankda (31 dekabr 2020: bir bankda 561 min AZN ekvivalenti) 357 min AZN ekvivalentində depozit Qrupun forvard müqavilələri üzrə girov olaraq bloklaşdırılmışdır.

Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat

31 dekabr 2021-ci il tarixinə 3-cü Mərhələyə aid edilən banklara verilmiş kreditlərin ümumi məbləği 524 min AZN (2020: 524 min AZN) təşkil etmişdir. Banklara verilmiş bütün digər kreditlər 1-ci Mərhələyə aiddir və 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə bu qalıqlar üzrə GKZ müvafiq olaraq 156 min AZN və 218 min AZN olmuşdur.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

16 Banklara verilmiş kreditlər (davamı)

	2021			2020		
	Mərhələ 1	Mərhələ 3	Cəmi	Mərhələ 1	Mərhələ 3	Cəmi
Banklara verilmiş kreditlər						
1 yanvar tarixinə qalıq	218	524	742	188	524	712
Zərər üzrə ehtiyatın xalis yenidən qiymətləndirməsi	(62)	-	(62)	30	-	30
31 dekabr tarixinə qalıq	156	524	680	218	524	742

ARMB-dəki məcburi ehtiyatlar

Məcburi ehtiyat depoziti ARMB-nin müəyyən etdiyi qaydalara əsasən hesablanmış faiz qazandırmayan depozitdir və çıxarılması məhdudlaşdırılır.

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixinə kredit riski səviyyələri əsasında banklara verilmiş kreditlər üzrə qalıqların kredit keyfiyyətinə görə təhlili, eləcə də GKZ-nin qiymətləndirilməsi məqsədilə onların üç mərhələ üzrə açıqlanması göstərilir. Qrup tərəfindən istifadə edilən kredit riskinin təsnifatı sistemi və GKZ-nin qiymətləndirilməsi yanaşması, o cümlədən banklara verilmiş kreditlər üzrə qalıqlara tətbiq edilən defolt və kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artması (SICR) anlayışı haqqında məlumat Qeyd 32-də açıqlanır.

31 dekabr 2021	Mərhələ 1 (12-aylıq GKZ)	Mərhələ 3	Cəmi
Digər banklardakı depozitlər			
- Ən yüksək dərəcə	12,653	-	12,653
- Yüksək dərəcə	16,793	-	16,793
- Orta dərəcə	3,190	-	3,190
- Defolt	-	524	524
Ümumi balans dəyəri	32,636	524	33,160
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(156)	(524)	(680)
Balans dəyəri	32,480	-	32,480
31 dekabr 2020	Mərhələ 1 (12-aylıq GKZ)	Mərhələ 3	Cəmi
Digər banklardakı depozitlər			
- Ən yüksək dərəcə	11,334	-	11,334
- Yüksək dərəcə	15,597	-	15,597
- Defolt	-	524	524
- Reytingtsiz	1,369	-	1,369
Ümumi balans dəyəri	28,300	524	28,824
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(218)	(524)	(742)
Balans dəyəri	28,082	-	28,082

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kiçik və orta sahibkarlara verilmiş kreditlər	327,375	240,837
Mikro kreditlər	206,962	102,526
İstehlak kreditləri	140,010	69,414
İpoteka kreditləri	59,562	49,560
Kredit kartları	2,000	1,581
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	735,909	463,918
Zərər üzrə ehtiyat	(20,729)	(21,094)
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	715,180	442,824

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzləşdirilir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	387,781	43,181	31,610	1,346	463,918
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	824,343	-	-	-	824,343
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(490,269)	(44,189)	(13,898)	(1,346)	(549,702)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(86,584)	86,584	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(6,116)	(676)	6,792	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	11,681	(9,284)	(2,397)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	4,780	(4,780)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	253,055	37,215	(14,283)	(1,346)	274,641
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(2,650)	-	(2,650)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	640,836	80,396	14,677	-	735,909

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(4,214)	(3,555)	(12,585)	(740)	(21,094)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(10,969)	-	-	-	(10,969)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,758	1,384	5,696	824	9,662
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(761)	186	(2,477)	(84)	(3,136)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	5,523	(5,589)	-	-	(66)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	2,186	274	(3,036)	-	(576)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(71)	928	1,065	-	1,922
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(94)	1,779	-	1,685
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(2,334)	(2,911)	3,027	740	(1,478)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	2,650	-	2,650
Diskontun amortizasiyası	-	-	(807)	-	(807)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	(6,548)	(6,466)	(7,715)	-	(20,729)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzvləşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	464,494	21,306	8,565	1,197	495,562
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	234,604	-	-	966	235,570
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(249,874)	(9,333)	(3,348)	(444)	(262,999)
1-ci Mərhələyə köçürmə	4,006	(3,870)	(136)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	(36,707)	36,742	(35)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(28,742)	(1,664)	30,406	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(4,892)	(373)	(5,265)
Diskontun amortizasiyası	-	-	1,050	-	1,050
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	387,781	43,181	31,610	1,346	463,918

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(4,552)	(844)	(4,893)	(379)	(10,668)
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(3,978)	-	-	-	(3,978)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	1,566	(1,138)	(5,707)	(734)	(6,013)
1-ci Mərhələyə köçürmə	(291)	264	27	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	1,874	(1,894)	20	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	1,167	57	(1,224)	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	4,892	373	5,265
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(4,650)	-	(4,650)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(1,050)	-	(1,050)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	(4,214)	(3,555)	(12,585)	(740)	(21,094)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə kiçik və orta biznes kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzvləşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	207,928	8,460	24,426	23	240,837
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	369,748	-	-	-	369,748
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(271,310)	(107)	(11,445)	(23)	(282,885)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(13,271)	13,271	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(5,110)	-	5,110	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	4,870	(3,304)	(1,566)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	4,240	(4,240)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	84,927	14,100	(12,141)	(23)	86,863
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(325)	-	(325)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	292,855	22,560	11,960	-	327,375

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(2,961)	(659)	(9,299)	(11)	(12,930)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(3,070)	-	-	-	(3,070)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	1,076	107	4,598	13	5,794
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(662)	(170)	(1,670)	(2)	(2,504)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	301	(334)	-	-	(33)
- dəyersizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	1,576	-	(1,938)	-	(362)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(48)	305	692	-	949
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(92)	1,705	-	1,613
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(827)	(184)	3,387	11	2,387
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	325	-	325
Diskontun amortizasiyası	-	-	(468)	-	(468)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	(3,788)	(843)	(6,055)	-	(10,686)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə kiçik və orta biznes kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	238,544	9,241	3,224	17	251,026
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	104,041	-	-	18	104,059
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(107,765)	(2,884)	(2,265)	(12)	(112,926)
1-ci Mərhələyə köçürmə	2,340	(2,340)	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	(5,813)	5,814	(1)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(23,419)	(1,371)	24,790	-	-
Silinmələr	-	-	(1,864)	-	(1,864)
Diskontun amortizasiyası	-	-	542	-	542
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	207,928	8,460	24,426	23	240,837

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Kiçik və orta biznes kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(3,305)	(599)	(1,927)	(5)	(5,836)
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(1,342)	(140)	(20)	-	(1,502)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	950	(59)	(5,538)	(6)	(4,653)
1-ci Mərhələyə köçürmə	(178)	178	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	78	(79)	1	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	836	40	(876)	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	1,864	-	1,864
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(2,261)	-	(2,261)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(542)	-	(542)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	(2,961)	(659)	(9,299)	(11)	(12,930)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə mikro kreditlər seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	74,359	24,191	3,312	664	102,526
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	254,629	-	-	-	254,629
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(112,368)	(35,411)	(1,345)	(664)	(149,788)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(71,376)	71,376	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(347)	(256)	603	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	4,683	(4,163)	(520)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	10	(10)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	75,221	31,556	(1,272)	(664)	104,841
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(405)	-	(405)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	149,580	55,747	1,635	-	206,962

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(763)	(2,477)	(1,867)	(414)	(5,521)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(7,247)	-	-	-	(7,247)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	478	1,188	900	417	2,983
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	151	472	(57)	(3)	563
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	5,186	(5,179)	-	-	7
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	510	46	(704)	-	(148)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(16)	464	294	-	742
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	7	-	7
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(938)	(3,009)	440	414	(3,093)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	405	-	405
Diskontun amortizasiyası	-	-	(87)	-	(87)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	(1,701)	(5,486)	(1,109)	-	(8,296)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə mikro kreditlər seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	114,136	3,813	455	469	118,873
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	66,044	-	-	469	66,513
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(82,221)	(41)	(304)	(146)	(82,712)
1-ci Mərhələyə köçürmə	305	(298)	(7)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	(20,860)	20,861	(1)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(3,045)	(144)	3,189	-	-
Silinmələr	-	-	(300)	(128)	(428)
Diskontun amortizasiyası	-	-	280	-	280
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	74,359	24,191	3,312	664	102,526

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Mikro kreditlər					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(672)	(104)	(316)	(156)	1,248
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(571)	(1,478)	(79)	-	(2,128)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	310	(866)	(371)	(386)	(1,313)
1-ci Mərhələyə köçürmə	(36)	27	9	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	59	(61)	2	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	147	5	(152)	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	300	128	428
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(980)	-	(980)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(280)	-	(280)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	(763)	(2,477)	(1,867)	(414)	(5,521)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə istehlak kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	59,518	8,019	1,220	657	69,414
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	174,587	-	-	-	174,587
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(94,464)	(7,342)	(583)	(657)	(103,045)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(1,250)	1,250	-	-	-
- dəyersizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(451)	(240)	691	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	487	(405)	(82)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	3	(3)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	78,909	(6,734)	23	(657)	71,541
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(945)	-	(945)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	138,427	1,285	298	-	140,010

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə edilməmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(271)	(173)	(534)	(315)	(1,293)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(602)	-	-	-	(602)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	171	52	150	394	766
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(357)	(141)	(210)	(79)	(787)
<i>Köçürmələr:</i>					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	33	(35)	-	-	(2)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	98	205	(335)	-	(32)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(2)	20	29	-	47
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	-	2	-	2
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(659)	100	(364)	315	(608)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	945	-	945
Diskontun amortizasiyası	-	-	(214)	-	(214)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalığı	(930)	(73)	(167)	-	(1,170)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə istehlak kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzvləşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	69,617	5,632	1,319	708	77,276
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	52,684	-	-	479	53,163
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(53,777)	(5,291)	(200)	(285)	(59,553)
1-ci Mərhələyə köçürmə	197	(174)	(23)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	(7,884)	7,884	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(1,319)	(32)	1,351	-	-
Silinmələr	-	-	(1,315)	(245)	(1,560)
Diskontun amortizasiyası	-	-	88	-	88
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalığı	59,518	8,019	1,220	657	69,414

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İstehlak kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(409)	(25)	(846)	(217)	(1,497)
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(178)	(47)	(41)	-	(266)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	285	(66)	217	(343)	93
1-ci Mərhələyə köçürmə	(9)	1	8	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	37	(37)	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	3	1	(4)	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	1,315	245	1,560
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(1,095)	-	(1,095)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(88)	-	(88)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalığı	(271)	(173)	(534)	(315)	(1,293)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə ipoteka kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzəşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	44,922	2,250	2,386	2	49,560
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	21,480	-	-	-	21,480
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(9,167)	(883)	(462)	(2)	(10,514)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(370)	370	-	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(176)	(179)	355	-	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	1,538	(1,351)	(187)	-	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	524	(524)	-	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	13,305	(1,519)	(818)	(2)	10,966
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	(964)	-	(964)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	58,227	731	604	-	59,562

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(175)	(204)	(739)	-	(1,118)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(24)	-	-	-	(24)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	14	18	14	-	46
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	115	27	(476)	-	(334)
Köçürmələr:					
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	2	(22)	-	-	(20)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	2	22	(36)	-	(12)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	(4)	124	24	-	144
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	(2)	66	-	64
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	105	167	(408)	-	(135)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	964	-	964
Diskontun amortizasiyası	-	-	(28)	-	(28)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	(70)	(37)	(211)	-	(318)

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ipoteka kreditləri seqmenti üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	40,912	1,650	3,478	3	46,043
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	11,073	-	-	-	11,073
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(5,146)	(530)	(531)	(1)	(6,208)
1-ci Mərhələyə köçürmə	856	(783)	(73)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	(1,953)	1,981	(28)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(820)	(68)	888	-	-
Silinmələr	-	-	(1,411)	-	(1,411)
Diskontun amortizasiyası	-	-	63	-	63
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	44,922	2,250	2,386	2	49,560

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
İpoteka kreditləri					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq GKZ	(115)	(76)	(1,778)	(1)	(1,970)
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(10)	-	-	-	(10)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	(22)	(144)	(192)	1	(357)
1-ci Mərhələyə köçürmə	(47)	37	10	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	13	(28)	15	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	6	7	(13)	-	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>					
Silinmələr	-	-	1,411	-	1,411
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(129)	-	(129)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(63)	-	(63)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	(175)	(204)	(739)	-	(1,118)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə kredit kartları üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzleşdirilir:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Kredit kartları				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	1,054	261	266	1,581
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	3,899	-	-	3,899
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış	(2,962)	(445)	(63)	(3,470)
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(317)	317	-	-
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	(32)	(2)	34	-
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	104	(60)	(44)	-
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	3	(3)	-
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	692	(187)	(76)	429
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	(10)	(10)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	1,746	74	180	2,000

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>Cəmi</u>
Kredit kartları				
1 yanvar 2021-ci il tarixinə GKZ	(44)	(42)	(146)	(232)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyata təsir edən dəyişikliklər:</i>				
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(27)	-	-	(27)
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	19	20	34	73
Köçürmələr:				
- bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərinə (1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə)	(8)	(2)	(64)	(74)
- dəyərsizləşmiş aktivlərə (1-ci və 2-ci Mərhələdən 3-cü Mərhələyə)	1	(18)	-	(17)
- 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə (2-ci və 3-cü Mərhələdən 1-ci Mərhələyə)	1	-	(26)	(25)
- 3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə	-	14	26	40
	-	-	3	3
Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir edən cəmi dəyişikliklər	(14)	14	(27)	(27)
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	10	10
Diskontun amortizasiyası	-	-	(10)	(10)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	(58)	(28)	(173)	(259)

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə kredit kartları üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzvləşdirilir:

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>POCI</u>	<u>Cəmi</u>
Kredit kartları					
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi balans dəyəri	1,285	970	89	-	2,344
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	762	-	-	-	762
Dövr ərzində tanınması dayandırılmış 1-ci Mərhələyə köçürmə	(965)	(587)	(48)	-	(1,600)
2-ci Mərhələyə köçürmə	308	(275)	(33)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	(197)	202	(5)	-	-
Silinmələr	(139)	(49)	188	-	-
Diskontun amortizasiyası	-	-	(2)	-	(2)
	-	-	77	-	77
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	1,054	261	266	-	1,581

	<u>Mərhələ 1</u>	<u>Mərhələ 2</u>	<u>Mərhələ 3</u>	<u>Cəmi</u>
Kredit kartları				
1 yanvar 2020-ci il tarixinə GKZ	(51)	(40)	(26)	(117)
Yeni yaradılmış və ya alınmış aktivlər	(22)	(20)	(30)	(72)
GKZ-nin qiymətləndirilməsi modeli üzrə fərziyyələrdə dəyişikliklər	43	(3)	177	217
1-ci Mərhələyə köçürmə	(21)	21	-	-
2-ci Mərhələyə köçürmə	2	(4)	2	-
3-cü Mərhələyə köçürmə	5	4	(9)	-
<i>Dövr üzrə kredit zərərləri üçün ehtiyat ayırmalarına təsir etməyən dəyişikliklər:</i>				
Silinmələr	-	-	2	2
Əvvəllər silinmiş aktivlərin bərpası	-	-	(185)	(185)
Diskontun amortizasiyası	-	-	(77)	(77)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalıq	(44)	(42)	(146)	(232)

Bu cədvəllərdə zərər üzrə ehtiyata kredit öhdəlikləri üzrə GKZ daxil deyil, belə ki, Qrup kredit öhdəliyi komponenti üzrə GKZ-ni maliyyə aləti komponenti üzrə GKZ-dən ayrı müəyyən edə bilər.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən kreditlərin keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Əksi qeyd edilmədiyi təqdirdə, cədvəldə təqdim olunan məbləğlər ümumi balans dəyərini göstərir.

1-ci, 2-ci və 3-cü Mərhələlər üzrə terminlərin izahı Qeyd 31(a)-da təqdim olunur.

	31 dekabr 2021				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kiçik və orta biznes kreditləri					
Gecikdirilməmiş	285,681	17,343	6,849	-	309,873
30 gündən az gecikdirilmiş	7,174	4,266	877	-	12,317
31-90 gün gecikdirilmiş	-	951	485	-	1,436
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	447	-	447
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	325	-	325
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	2,977	-	2,977
Cəmi	292,855	22,560	11,960	-	327,375
Zərər üzrə ehtiyat	(3,788)	(843)	(6,055)	-	(10,686)
Balans dəyəri	289,067	21,717	5,905	-	316,689

	31 dekabr 2020				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kiçik və orta biznes kreditləri					
Gecikdirilməmiş	201,048	5,582	16,564	11	223,205
30 gündən az gecikdirilmiş	6,880	1,067	875	7	8,829
31-90 gün gecikdirilmiş	-	1,811	75	-	1,886
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	2,858	4	2,862
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	2,700	1	2,701
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	1,354	-	1,354
Cəmi	207,928	8,460	24,426	23	240,837
Zərər üzrə ehtiyat	(2,961)	(659)	(9,299)	(11)	(12,930)
Balans dəyəri	204,967	7,801	15,127	12	227,907

	31 dekabr 2021				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Mikro kreditlər					
Gecikdirilməmiş	149,355	55,580	547	-	205,482
30 gündən az gecikdirilmiş	225	62	5	-	292
31-90 gün gecikdirilmiş	-	105	38	-	143
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	320	-	320
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	387	-	387
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	338	-	338
Cəmi	149,580	55,747	1,635	-	206,962
Zərər üzrə ehtiyat	(1,701)	(5,486)	(1,109)	-	(8,296)
Balans dəyəri	147,879	50,261	526	-	198,666

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	31 dekabr 2020				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Mikro kreditlər					
Gecikdirilməmiş	73,803	22,982	1,507	137	98,429
30 gündən az gecikdirilmiş	556	253	139	105	1,053
31-90 gün gecikdirilmiş	-	956	152	101	1,209
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	538	239	777
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	885	82	967
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	91	-	91
Cəmi	74,359	24,191	3,312	664	102,526
Zərər üzrə ehtiyat	(763)	(2,477)	(1,867)	(414)	(5,521)
Balans dəyəri	73,596	21,714	1,445	250	97,005

	31 dekabr 2021				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İstehlak kreditləri					
Gecikdirilməmiş	136,067	664	123	-	136,854
30 gündən az gecikdirilmiş	2,360	301	5	-	2,666
31-90 gün gecikdirilmiş	-	320	2	-	322
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	95	-	95
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	6	-	6
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	67	-	67
Cəmi	138,427	1,285	298	-	140,010
Zərər üzrə ehtiyat	(930)	(73)	(167)	-	(1,170)
Balans dəyəri	137,497	1,212	131	-	138,840

	31 dekabr 2020				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İstehlak kreditləri					
Gecikdirilməmiş	57,257	6,970	269	230	64,726
30 gündən az gecikdirilmiş	2,261	176	56	100	2,593
31-90 gün gecikdirilmiş	-	873	34	140	1,047
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	406	186	592
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	100	1	101
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	355	-	355
Cəmi	59,518	8,019	1,220	657	69,414
Zərər üzrə ehtiyat	(271)	(173)	(534)	(315)	(1,293)
Balans dəyəri	59,247	7,846	686	342	68,121

	31 dekabr 2021				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İpoteka kreditləri					
Gecikdirilməmiş	57,811	371	34	-	58,216
30 gündən az gecikdirilmiş	416	138	9	-	563
31-90 gün gecikdirilmiş	-	222	32	-	254
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	89	-	89
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	64	-	64
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	376	-	376
Cəmi	58,227	731	604	-	59,562
Zərər üzrə ehtiyat	(70)	(37)	(210)	-	(318)
Balans dəyəri	58,157	694	393	-	59,244

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

	31 dekabr 2020				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İpoteka kreditləri					
Gecikdirilməmiş	44,542	1,392	171	2	46,107
30 gündən az gecikdirilmiş	380	309	-	-	689
31-90 gün gecikdirilmiş	-	549	-	-	549
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	591	-	591
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	292	-	292
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	1,332	-	1,332
Cəmi	44,922	2,250	2,386	2	49,560
Zərər üzrə ehtiyat	(175)	(204)	(739)	-	(1,118)
Balans dəyəri	44,747	2,046	1,647	2	48,442

	31 dekabr 2021				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kredit kartları					
Gecikdirilməmiş	1,678	60	4	-	1,742
30 gündən az gecikdirilmiş	68	9	-	-	77
31-90 gün gecikdirilmiş	-	4	2	-	6
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	4	-	4
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	10	-	10
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	161	-	161
Cəmi	1,746	74	180	-	2,000
Zərər üzrə ehtiyat	(58)	(28)	(173)	-	(259)
Balans dəyəri	1,688	46	7	-	1,741

	31 dekabr 2020				
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	POCI	Cəmi
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kredit kartları					
Gecikdirilməmiş	957	87	-	-	1,044
30 gündən az gecikdirilmiş	97	55	-	-	152
31-90 gün gecikdirilmiş	-	119	-	-	119
91-180 gün gecikdirilmiş	-	-	49	-	49
181-360 gün gecikdirilmiş	-	-	135	-	135
360 gündən çox gecikdirilmiş	-	-	82	-	82
Cəmi	1,054	261	266	-	1,581
Zərər üzrə ehtiyat	(44)	(42)	(146)	-	(232)
Balans dəyəri	1,010	219	120	-	1,349

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Həssaslıq

31 dekabr 2021

LGD üzrə artım. LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 5,299 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Kiçik və orta biznes kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 2,414 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 2,088 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 601 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 150 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı. Kredit kartları seqmenti üzrə LGD təxminlərinin 10 faiz-bənd artması 31 dekabr 2021-ci il tarixinə GKZ üzrə ümumi ehtiyatın 46 min AZN çox olmasına gətirib çıxarardı.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 2,503 min AZN çox olardı.

Kiçik və orta biznes kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 1,127 min AZN çox olardı. Mikro kreditlər seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 450 min AZN çox olardı. İstehlak kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 359 min AZN çox olardı. İpoteka kreditləri seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 538 min AZN çox olardı. Kredit kartları seqmenti üzrə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə GKZ bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilsəydi (hazırda 1-ci Mərhələyə aid olan və 12 aylıq GKZ modeli ilə qiymətləndirilən zərərlər daxil olmaqla), 31 dekabr 2021-ci il tarixinə təxmin edilən GKZ ehtiyatı 29 min AZN çox olardı.

31 dekabr 2020

Təxminlərdə dəyişikliklərin baş verməsi GKZ məbləğinə təsir göstərə bilər. Məsələn, təxmin edilən pul axınlarının xalis cari dəyəri bir faiz həcmində fərqli olsa, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtiyat 4,428 min AZN az/çox olardı.

Yuxarıda qeyd olunan məlumatda kreditin balans dəyəri və ya qoyulmuş girovun ədalətli dəyərinin daha aşağı olanı göstərilmişdir; digər məlumatlar isə “təminatlı kreditlərin” tərkibində açıqlanmışdır. Kreditlərin balans dəyəri girov qoyulmuş aktivlərin likvidlik səviyyəsinə görə bölüşdürülmüşdür.

Qrup girovun dəyərini kreditlər verildiyi anda qiymətləndirir və adətən kredit qalığının əhəmiyyətindən asılı olaraq, onu altı aydan sonra həmin girov üzrə yeni kredit alındıqda dəyişir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov təminatı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	190,225	63,034	4,934	58,943	76	317,212
- nağd pul və depozit	22,176	1,088	4,010	-	179	27,453
- Dövlət zəmanətli kreditlər	53,256	1,981	-	301	-	55,538
- nəqliyyat vasitələri	3,187	18,119	413	-	-	21,719
- qızıl	54	5,924	35,094	-	-	41,072
Cəmi	268,898	90,146	44,451	59,244	255	462,994
Şərti girov	22,853	63,885	385	-	-	87,123
Təminatlı kreditlər (şərti girov xaric)	24,938	44,635	94,004	-	1,486	165,063
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	316,689	198,666	138,840	59,244	1,741	715,180

31 dekabr 2020-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov təminatı haqqında məlumat aşağıda göstərilir:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	126,060	18,352	4,103	48,082	-	196,597
- nağd pul və depozit	16,412	258	8,878	-	81	25,629
- Dövlət zəmanətli kreditlər	-	-	-	-	-	-
- nəqliyyat vasitələri	4,194	1,967	448	-	-	6,609
- qızıl	-	655	21,866	-	-	22,521
Cəmi	146,666	21,232	35,295	48,082	81	251,356
Təminatlı kreditlər və şərti girov	81,241	75,773	32,826	360	1,268	191,468
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	227,907	97,005	68,121	48,442	1,349	442,824

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər və onlarla bağlı mümkün zərərin təsirini azaltmaq üçün girov təminatları haqqında məlumat təqdim olunur:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	3,247	496	85	395	2	4,225
- nağd pul və depozit	93	-	-	-	-	93
- Dövlət zəmanətli kreditlər	-	-	-	-	-	0
- nəqliyyat vasitələri	138	-	9	-	-	147
- qızıl	-	30	36	-	-	66
Cəmi	3,478	526	130	395	2	4,531
Şərti girov	1,035	-	-	-	-	1,035
Təminatlı kreditlər						
(şərti girov xaric)	1,392	-	-	-	5	1,397
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	5,905	526	130	395	7	6,963

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər və onlarla bağlı mümkün zərərin təsirini azaltmaq üçün girov təminatları haqqında məlumat təqdim olunur:

	Kiçik və orta biznes kreditləri	Mikro kreditlər	İstehlak kreditləri	İpoteka kreditləri	Kredit kartları	Cəmi
Girovla təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	11,512	687	184	1,631	-	14,014
- nağd pul və depozit	1,655	-	-	-	-	1,655
- nəqliyyat vasitələri	43	52	28	-	-	123
- qızıl	-	11	200	-	-	211
-	-	-	-	-	-	-
Cəmi	13,210	750	412	1,631	-	16,003
Təminatlı kreditlər	1,929	945	616	18	120	3,628
Cəmi amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin balans dəyəri	15,139	1,695	1,028	1,649	120	19,631

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

17 Müştərilərə verilmiş kreditlər (davamı)

Mülkiyyətə keçmiş girov

31 dekabr 2021-ci il tarixində tamamlanan il ərzində Qrup müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə xalis balans dəyəri 681 min AZN (2020: 1,972 min AZN) olan girovu balansa almaqla müəyyən aktivlər əldə etmişdir. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə mülkiyyətə keçmiş girov müvafiq olaraq 4,763 min AZN və 4,800 min AZN məbləğində daşınmaz əmlakdan ibarətdir (Qeyd 23).

Əhəmiyyətli kredit riskləri

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun ümumi kredit qalıqları 1,000 min AZN-dən yuxarı olan 52 borcalanı (31 dekabr 2020: 47 borcalan) olmuşdur. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kreditlərin ümumi dəyəri 127,329 min AZN olmuşdur ki, bu da müştərilərə verilmiş ümumi kreditlərin 17%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2020: 99,246 min AZN və 21%).

Kreditlərin ödəniş müddətləri

Kredit portfelinin ödəniş müddəti kreditlərin hesabat tarixindən müqavilə üzrə ödəniş tarixinədək qalan müddəti əks etdirən 31(b) sayılı qeyddə təqdim olunmuşdur.

Kreditin dəyərsizləşməsinin müəyyən edilməsində tətbiq olunan əsas fərziyyələr və mühakimələr

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Qrup 3-cü mərhələdə olan əhəmiyyətli kreditlər üçün gözlənilən kredit zərərlərini hər kreditə ayrıca baxış keçirməklə və bu kredit üzrə ehtimal edilən gələcək pul vəsaitlərinə əsaslanaraq hesablayır. Ehtimal edilən gələcək pul vəsaitləri girovun hesablanmış dəyəri və girov satışı üzrə daxil olmalı məbləğlərin 12 aydan 48 ayadək gecikməsi amillərindən asılıdır. Daha sonra Qrup tələb olunan gözlənilən kredit zərərlərini müəyyən etmək üçün, kreditin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə bərabər diskont dərəcəsi ilə bu pul vəsaitlərinin xalis cari dəyərini hesablayır.

Qalan kredit portfelleri üçün gözlənilən kredit zərərlərini Qrup kollektiv şəkildə hesablayır. Kollektiv dəyərsizləşmənin hesablanması zamanı əsas qeyri-müəyyənliklər və irəli sürülən fərziyyələr aşağıdakılardır:

- Makroməlumat çıxışın olması və portfel haqqında məlumatın adekvatlığına görə 31 yanvar 2012-ci il tarixindən sonrakı məlumat etibarlı sayılır;
- Hər riskə məruz qalan məbləğ üçün yalnız ilk defolt etibarlı sayılmışdır (yeni defoldtan sonrakı məlumat nəzərə alınmır);
- İlk müşahidə tarixində defoldta olan bütün alətlər nümunədən çıxarılmışdır;
- Unikal alətlərin 100-dən az olduğu hər kredit seqmentində kreditin uçota alındığı aylarda ixtisar edilmişdir, yeni kreditin uçota alındığı aylar üzrə təməl zərər qiymətləri ayların ixtisar edildiyi anda olduğundan böyük olarsa, bu qiymətlər yüksək dərəcədə qeyri-obyektiv sayılmışdır;
- Defolt baş verdikdə zərər səkkiz illik pul axınlarına əsasən hesablanmışdır.

18 İnvestisiya qiymətli kağızları

	2021	2020
Amortizasiya olunmuş dəyərlə qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	37,102	35,444
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları - kapital alətləri	1,088	1,088
İnvestisiya qiymətli kağızları, ümumi	38,190	36,532
Zərər üzrə ehtiyat	(298)	(291)
Cəmi investisiya qiymətli kağızları	37,892	36,241

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18 Investisiya qiymətli kağızları (davamı)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə borc qiymətli kağızlara investisiyaların qiymətləndirmə kateqoriyaları və növləri üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	Cəmi
Dövlət istiqrazları	2,328	2,328
Korporativ istiqrazlar	34,774	34,774
31 dekabr 2021-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (ədalətli dəyər və ya ümumi balans dəyəri)	37,102	37,102
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(298)	(298)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (balans dəyəri)	36,804	36,804

31 dekabr 2020-ci il tarixinə borc qiymətli kağızlara investisiyaların qiymətləndirmə kateqoriyaları və növləri üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyalar	Cəmi
Dövlət istiqrazları	-	-
Korporativ istiqrazlar	35,444	35,444
31 dekabr 2020-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (ədalətli dəyər və ya ümumi balans dəyəri)	35,444	35,444
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(291)	(291)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə cəmi borc qiymətli kağızlara investisiyalar (balans dəyəri)	35,153	35,153

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyaların balans dəyəri, həmçinin bu aktivlər üzrə Qrupun məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq GKZ)
Dövlət istiqrazları	
- Yüksək dərəcə	2,328
Korporativ istiqrazlar	
- Yüksək dərəcə	34,774
Ümumi balans dəyəri	37,102
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(298)
Balans dəyəri	36,804

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

18 Investisiya qiymətli kağızları (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə amortizasiya olunmuş dəyərle qiymətləndirilən borc qiymətli kağızlara investisiyaların balans dəyəri, həmçinin bu aktivlər üzrə Qrupun məruz qaldığı kredit riskinin maksimal səviyyəsini əks etdirir.

	1-ci Mərhələ (12-aylıq GKZ)
Korporativ istiqrazlar	
- Yüksək dərəcə	35,444
Ümumi balans dəyəri	35,444
Kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(291)
Balans dəyəri	35,153

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları - kapital alətləri

Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərle əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları strateji məqsədlərlə uzun müddətə saxlanılacağı gözlənilən kapital investisiyalarından ibarətdir. 2021-ci il ərzində “Azərbaycan Kredit Bürosu” MMC-dən alınmış dividend 113 min AZN təşkil etmişdir (Qeyd 9).

	İştirak payı, %	2021	İştirak payı, %	2020
“Milli Kart” MMC	10.00%	500	10.00%	500
“Aqrar Sığorta Müştərek Sığorta Şirkəti” ASC	14.29%	313	14.29%	313
“Azərbaycan Kredit Bürosu” MMC	12.50%	250	12.50%	250
SWIFT	-	25	-	25
		1,088		1,088

19 Törəmə maliyyə alətləri

Aşağıdakı cədvəl aktiv və öhdəliklər kimi qeydə alınmış törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərlərini onların şərti məbləğləri ilə birlikdə təqdim edir. Ümumi (gross) təqdim olunan şərti məbləğ derivativin əsas aktiv və ya öhdəliyinin məbləğidir və törəmə alətlərin dəyərindəki dəyişikliklərin ölçüldüyü əsasdır. Şərti məbləğlər il sonuna ödənilməmiş əməliyyatların həcmi göstərir və kredit riskini təqdim etmir.

	Şərti məbləğ	31 dekabr 2021		Şərti məbləğ	31 dekabr 2020	
		Ədalətli dəyər			Ədalətli dəyər	
		Aktivlər	Öhdəliklər		Aktivlər	Öhdəliklər
Svoplar - yerli	80,000	1,231	-	70,000	693	(112)
Svoplar - xarici	34,000	730	(484)	34,000	1,549	(201)
Forvard	6,186	-	(673)	6,186	135	-
Cəmi törəmə maliyyə alətləri	120,186	1,961	(1,157)	110,186	2,377	(313)

Ədalətli dəyərindəki müvafiq dəyişikliklər aşağıdakı kimi olmuşdur və konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda “Törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlir” sətirində göstərilmişdir.

	2021	2020
Törəmə maliyyə alətləri üzrə faiz ödənişləri	(7,985)	(7,352)
Törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsi üzrə (zərər)/gəlir	(1,260)	3,374
Törəmə maliyyə alətləri üzrə gəlir çıxılmaqla zərər	(9,245)	(3,978)

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

20 Əsas vəsaitlər

	Torpaq	Binalar	İstifadə hüquqlu əmlaklar	Mebel və avadanlıqlar	Kompyuterlər	Neqiyat vasitələri	İcarəyə götürülmüş aktivlərin əsaslı təmiri	Digər avadanlıqlar	Cəmi
İlkin dəyər/yenidən qiymətləndirmə dəyəri									
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalığı	5,638	26,087	3,544	8,855	9,152	2,191	1,269	822	57,558
Əlavələr	-	536	331	291	596	233	11	-	1,998
Sililmələr	-	(907)	(135)	(5)	-	(98)	-	-	(1,145)
Yenidən qiymətləndirmə	-	(819)	-	-	-	-	-	-	(819)
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi zamanı silinən yığılmış amortizasiya	-	-	31	-	-	-	-	-	31
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalığı	5,638	24,897	3,771	9,141	9,748	2,326	1,280	822	57,623
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalığı	5,638	24,897	3,771	9,141	9,748	2,326	1,280	822	57,623
Əlavələr	-	1,648	1,385	1,017	3,448	-	-	-	7,498
Sililmələr	-	-	-	(297)	(799)	(467)	-	-	(1,563)
Satış üçün saxlanılan aktivlərə yenidən təsnifləşdirmə	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İstifadə hüquqlu aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi və modifikasiyası	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalığı	5,638	26,545	5,156	9,861	12,397	1,859	1,280	822	63,558
Yığılmış amortizasiya									
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalığı	-	-	(709)	(6,217)	(6,626)	(1,383)	(930)	(649)	(16,514)
İl üzrə amortizasiya	-	(260)	(681)	(525)	(770)	(128)	(66)	(35)	(2,465)
Realizasiya zamanı silinən məbləğ	-	63	45	5	-	78	-	-	191
Yenidən qiymətləndirmə zamanı silinən məbləğ	-	6	-	-	-	-	-	-	6
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qalığı	-	(191)	(1,345)	(6,737)	(7,396)	(1,433)	(996)	(684)	(18,782)
İl üzrə amortizasiya	-	(302)	(882)	(541)	(971)	(294)	(67)	(40)	(3,097)
Realizasiya zamanı silinən məbləğ	-	-	-	280	787	407	-	-	1,474
Satış üçün saxlanılan aktivlərə yenidən təsnifləşdirmə	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalığı	-	(493)	(2,227)	(6,998)	(7,580)	(1,320)	(1,063)	(724)	(20,405)
Balans dəyəri									
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	5,638	26,087	2,835	2,638	2,526	808	339	173	41,044
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	5,638	24,706	2,426	2,404	2,352	893	284	138	38,841
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	5,638	26,052	2,929	2,863	4,817	539	217	98	43,153

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

20 Əsas vəsaitlər (davamı)

Tam amortizasiya edilmiş aktivlərin dəyəri 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 9,778 min AZN və 9,551 min AZN təşkil etmişdir.

Qrupun mülkiyyətində olan binalar müstəqil qiymətləndiricilərin hesabatına əsasən yenidən dəyərləndirilmiş dəyərle uçota alınır. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə belə binaların balans dəyəri təxminən onların ədalətli dəyərində bərabər olmuşdur. Binalar yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla ilkin dəyerdə uçota alınsaydı, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu binaların balans dəyəri 18,546 min AZN olardı (31 dekabr 2020: 17,073 min AZN).

Qiymətləndirmə bazar yanaşması əsasında aparılmışdır. Bazar yanaşması analogi obyektlərin satış nəticələrinin müqayisəsinə əsaslanır. Bazar yanaşmasını tətbiq edərkən əlavə mənfi amillərin olmaması və əqləbatan zamanın olması şərtinə satış qiyməti ehtimalı nəzərə alınmışdır.

Yuxarıdakı cədvəldə açıqlanan istifadə hüquqlu aktivlər ilə bağlı Qrup icarə öhdəliklərini aşağıdakı kimi tanımışdır:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Qısamüddətli icarə öhdəlikləri	(854)	(739)
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri	(2,441)	(1,762)
Cəmi icarə öhdəlikləri	(3,295)	(2,501)

Həssaslıq təhlili

Faydalı istifadə müddətləri uçot təxminlərinə əsasən müəyyən edilir. Təxmin edilən faydalı istifadə müddətləri rəhbərliyin təxminlərindən 10% fərqlənsəydi, amortizasiya xərci 219,060 AZN çox və ya 189,585 AZN az olardı.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə Qrupun binaları və ədalətli dəyər iyerarxiyası haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

AZN'000	31 dekabr 2021		31 dekabr 2020	
	Səviyyə 3	Ədalətli dəyər	Səviyyə 3	Ədalətli dəyər
Binalar	26,047	26,047	24,706	24,706
Cəmi	26,047	26,047	24,706	24,706

21 Sair aktivlər

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	6,733	3,432
Dövlətdən alınacaq vəsaitlər	588	2,052
Plastik kart əməliyyatları üzrə debitor borcları	680	2,044
Sığorta əməliyyatları üzrə debitor borcları	575	635
İcbari Sığorta Bürosundakı depozitlər	-	400
Digər	105	309
Cəmi sair maliyyə aktivləri	8,681	8,872
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə avans ödənişləri	641	1,880
Sair qabaqcadan ödənişlər	2,223	1,114
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər	178	222
İnvestisiya mülkiyyəti	120	120
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(24)	(274)
Digər	1,773	373
Cəmi sair qeyri-maliyyə aktivləri	4,911	3,435
Cəmi sair aktivlər	13,592	12,307

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21 Sair aktivlər (davamı)

31 dekabr 2021-ci il tarixinə sair aktivlərin 588 min AZN məbləğində hissəsi (2020: 2,052 min AZN) 2015-ci ildə milli valyutanın devalvasiyası nəticəsində xarici valyutada ifadə olunan kreditlərin dəyərsizləşmə zərərləri üzrə dövlətdən alınacaq təminatı əks etdirir. Qrup bu təminatı “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 28 fevral tarixli Fərmanına əsasən müştərilərə əvvəlcədən dövlətin adından ödəmişdir.

22 Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Cari hesablar	1,052	808
Müddətli depozitlər	128	210
	1,180	1,018

23 Mülkiyyətə keçmiş girov

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixinə 4,763 min AZN və 4,800 min AZN məbləğində mülkiyyətə keçmiş girov müvafiq olaraq 3,902 min AZN və 2,961 AZN dəyərində Bankın mülkiyyətinə keçmiş və satış üçün nəzərdə tutulan əmlakdan (mənzillər, torpaq və qeyri-yaşayış sahəsi) ibarət olmuşdur. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə Bankın mülkiyyətinə keçmiş əmlakın ədalətli dəyəri 1,461 min AZN (31 dekabr 2020: 1,061 min AZN) təşkil etmişdir ki, bu da onun balans dəyərindən yüksəkdir.

24 Müştərilərin cari hesabları və depozitləri

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Cari hesablar və tələbli depozitlər		
- Fiziki şəxslər	107,565	102,443
- Hüquqi şəxslər	317,792	290,031
Müddətli depozitlər		
- Fiziki şəxslər	302,645	211,455
- Hüquqi şəxslər	94,848	102,590
	822,850	706,519

Sahibkarların Qrupda olan cari hesabları və depozitləri yuxarıdakı cədvəldə “Hüquqi şəxslər” seqmentinə daxil edilmişdir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrupun qalıqları kapitalın 10%-dən çox olan 3 müştərisi (2020: 4 müştəri) olmuşdur. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu qalıqlar 258,233 min AZN (2020: 282,152 min AZN) təşkil etmişdir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

25 Subordinasiya borc öhdəlikləri

	Valyuta	Yerləşdirmə müddəti	2021 nominal faiz	31 dekabr 2021	2020 nominal faiz	31 dekabr 2020
Xarici kredit təşkilatlarından alınan subordinasiya borc öhdəlikləri – üçüncü tərəf	USD	10 il	7.57% - 7.8%	20,646	7.5%	19,508
Cəmi subordinasiya borc öhdəlikləri				20,646		19,508

Qrup müflis olarsa və ya ləğv edilərsə, bu borc öhdəlikləri Qrupun bütün digər kreditorlarının tələbləri tam ödənilmədən sonra icra olunacaq.

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə öhdəliklərdə dəyişikliklərin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzlaşdırilməsi:

	Subordinasiya borc öhdəlikləri
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq	19,526
Faiz xərcləri	1,688
Ödənilmiş faiz	(1,706)
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	19,508
Subordinasiya borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas borc	7,008
Subordinasiya borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas borc	(5,770)
Faiz xərcləri	1,492
Ödənilmiş faiz	(1,592)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	20,646

26 Sair borc öhdəlikləri

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Yerli kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər:		
Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu	57,193	46,201
Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	56,870	44,151
Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	12,568	12,965
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı	9,172	11,695
Cəmi yerli kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	135,803	115,012
Xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər:		
Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı	18,727	10,364
FMO	19,994	8,193
Frontera Capital BV	-	2,134
Cəmi xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	38,721	20,691
Cəmi yerli və xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər	174,524	135,703

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondu. Bu proqram çərçivəsində Qrupa illik faiz dərəcəsi 1% olan vəsaitlər verilir və Qrup öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə illik faiz dərəcəsi 6%-dən çox olmayan kreditlər verir. Bu kreditlərin ödəniş müddəti 10 ilədəkdir.

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu. Bu proqram çərçivəsində Qrupa illik faiz dərəcəsi 1-4% olan vəsaitlər verilir və Qrup öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə illik faiz dərəcəsi 8%-dən çox olmayan kreditlər verir. Bu kreditlərin ödəniş müddəti 3 ildən 30 ilədəkdir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar kredit və İnkişaf Agentliyi. Bu proqram çərçivəsində Qrupa illik faiz dərəcəsi 2% olan vəsaitlər verilir və Qrup öz növbəsində bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən şəxslərə illik faiz dərəcəsi 7%-dən çox olmayan kreditlər verir. Kreditlər verildiyi tarixdən etibarən 3 il müddətində geri ödənilməlidir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

26 Sair borc öhdəlikləri (davamı)

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı. 2020 və 2019-cu illər ərzində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlı kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Fərmanına əsasən ARMB Qrupa problemlı kreditlərin restrukturizasiyası üçün illik faiz dərəcəsi 0.1% olan müvafiq olaraq 2,699 min AZN və 10,674 min AZN məbləğində kredit vermişdir. Bu kreditlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərdə qeydə alınmışdır. Qeyd 9-a baxın. 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə bu kreditlərin amortizasiya olunmuş balans dəyəri müvafiq olaraq 9,172 min AZN və 11,695 min AZN təşkil edir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan, Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən alınan müddətli borc öhdəliklərinin diskont dərəcəsinə hesablayarkən Qrup bu öhdəlikləri digər kommersiya kreditləri bazarından ayrı nəzərdən keçirir, belə ki, bu kreditlər Azərbaycandakı bütün banklara eyni şərtlər, məqsədlər, müddətlərlə verilmiş və eyni risk dərəcəsinə malikdir.

Xarici kredit təşkilatlarından cəlb edilmiş kreditlərə üçüncü tərəf xarici kredit təşkilatlarından ABŞ dolları ilə alınmış kreditlər daxildir. Bu kreditlərin ilkin ödəniş müddəti 12 aydan 3 ilədəkdir (31 dekabr 2020: ilkin ödəniş müddəti 12 aydan 3 ilədək). 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bu kreditlərin faiz dərəcəsi sabit olmaqla 8.35%-dən 10.85%-dək dəyişir (31 dekabr 2020: 8.35%-12% sabit dərəcəli faizlər).

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə yerli və xarici kredit təşkilatlarından alınan kreditlərə əlaqəli tərəf xarici kredit təşkilatlarından alınan kreditlər daxil edilməmişdir.

Qrup xarici kredit təşkilatlarından alınmış kreditlər üzrə xüsusi şərtlərə riayət etməlidir. Bu şərtlərə borcun kapitala nisbəti və digər müxtəlif maliyyə əmsalları daxildir. Qrupun bu xüsusi şərtlərə uyğunluğu Qeyd 34-də açıqlanmışdır.

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə öhdəliklərdə dəyişikliklərin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə üzvləşdirilməsi:

	Sair borc öhdəlikləri
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qalıq	120,024
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:	
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas məbləğ	39,447
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas məbləğ	(23,645)
Faiz xərcləri	5,303
Ödənilmiş faiz	(5,426)
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	135,703
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:	
Sair borc öhdəlikləri üzrə daxilolmalar, əsas məbləğ	88,091
Sair borc öhdəliklərinin ödənilməsi, əsas məbləğ	(47,996)
Faiz xərcləri	5,573
Ödənilmiş faiz	(6,847)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	174,524

27 Buraxılmış istiqrazlar

2021-ci ilin dekabr ayında Qrup 15 dekabr 2023-cü il tarixinədək hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN olan, 10,000 ədəd təmin edilməmiş, faizli, adlı, sənədsiz istiqrazlar buraxmışdır. İstiqrazların yerləşdirilməsi Bakı Fond Birjasında keçirilmişdir və ayrı-ayrı investorlar tərəfindən tam alınmışdır. Bu istiqrazlar üzrə hər 6 aydan bir, illik 8.5% faiz dərəcəsi ilə kupon ödənişləri ediləcəkdir.

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Daxili bazarda buraxılmış istiqrazlar	10,038	-
Cəmi buraxılmış borc qiymətli kağızlar	10,038	-

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

28 Sair öhdəliklər

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Pul köçürmələri və plastik kart əməliyyatları üzrə hesablaşmalar	5,814	1,206
Hesablaşma mərhələsində olan maddələr	1,913	1,996
Sığorta əməliyyatlarından yaranan borc öhdəlikləri	210	164
Sığorta əməliyyatları üzrə zərər üçün ehtiyat	349	154
Ödənilməli peşəkar haqlar	607	105
Digər	2	847
Cəmi sair maliyyə öhdəlikləri	8,895	4,472
İşçilərin əmək haqları və digər ödənişlər	6,025	4,024
Qazanılmamış sığorta haqları üzrə ehtiyat	2,304	921
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənilməli məbləğlər	740	366
Sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	225	15
Cəmi sair qeyri-maliyyə öhdəlikləri	9,294	5,326
Cəmi sair öhdəliklər	18,189	9,798

29 Nizamnamə kapitalı

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 2.45 manat olan adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Adi səhm sahibləri vaxtaşırı elan olunan dividendlər alır və Qrupun illik və ümumi iclaslarında bir səhm üzrə bir səsə sahibdir.

31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərində tamamlanan illər ərzində Qrup adi səhmlər üzrə dividend elan etməmişdir.

30 Seqmentlər üzrə təhlil

Fəaliyyət seqmentləri – müəssisənin biznes fəaliyyəti zamanı mənfəət əldə edə bildiyi və ya xərc çəkdiyi, əməliyyat nəticələrinin fəaliyyətlə bağlı qərar qəbul edən səlahiyyətli şəxs tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirildiyi və haqqında ayrıca maliyyə məlumatlarının mövcud olduğu komponentlərdir. Fəaliyyətlə bağlı qərar qəbul edən səlahiyyətli şəxs resursların bölüşdürülməsi və müəssisənin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi ilə məşğul olan şəxs və ya şəxslər qrupu ola bilər. Fəaliyyətlə bağlı qərar qəbul edən səlahiyyətli şəxsin funksiyaları Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən yerinə yetirilir.

(a) Hesabat seqmentinin gəlir mənbəyi olan məhsul və xidmətlərin təsviri

Qrupun fəaliyyəti dörd əsas biznes seqmenti üzərində qurulmuşdur:

- Korporativ bankçılıq – bu seqmentə sahibkarlar (hüquqi şəxslər və fərdi sahibkarlar) üçün kreditlər və digər kredit əməliyyatlarının həyata keçirilməsi, cari hesabların açılması, depozitlərin cəlb edilməsi, dilinq əməliyyatları və digər bank məhsulları daxildir;
- Fərdi bankçılıq – bu seqmentə fiziki şəxslər üçün cari hesabların açılması, əmanətlərin qəbulu, depozitlərin cəlb edilməsi, pərakəndə investisiya vasitələrinin təqdim edilməsi, dəyərlilərin saxlanması, kredit və debet kartlarının açılması, istehlak və ipoteka kreditlərinin verilməsi və digər bank xidmətləri daxildir;
- Xəzinədarlıq – bu seqmentə banklararası kreditlərin və borcların verilməsi, qiymətli kağızların ticarəti, valyuta xidmətləri və digər xəzinə funksiyaları.
- Sığorta

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

30 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)

(b) Hesabat seqmentləri üzrə mənfəət və ya zərər haqqında məlumat

31 dekabr 2021	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq	Sığorta	Cəmi
<i>Üçüncü tərəflərdən əldə edilmiş gəlirlər:</i>					
Faiz gəlirləri	62,955	27,829	2,868	735	94,387
Haqq və komissiya gəlirləri	2,614	8,522	-	-	11,136
<i>Daxili gəlirlər:</i>					
Vəsaitlərin transfer üsulu ilə qiymətləndirilməsi	4,040	9,873	13,913	-	-
Cəmi gəlirlər	69,609	46,224	(11,045)	735	105,523
Faiz xərcləri	(22,619)	(8,405)	40	-	(30,984)
Haqq və komissiya xərcləri	(2,642)	(7,744)	(101)	(454)	(10,941)
Əməliyyat xərcləri	(32,267)	(19,750)	(265)	(3,332)	(55,614)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə xalis gəlir	3,870	2,075	(542)	1	5,404
Törəmə maliyyə alətləri üzrə zərər çıxılmaqla gəlir	(4,636)	(4,609)	-	-	(9,245)
Hesablanmış xalis sığorta haqları	-	-	-	4,508	4,508
Məcmu sığorta ödənişləri	-	-	-	1,338	1,338
Təkrarsığortaçılardan geri alınmış sığorta ödənişləri	-	-	-	(60)	(60)
Sair gəlir/(xərc)	-	-	188	(1,133)	(945)
Ehtiyatlar	3,572	1,165	7	(8)	4,736
Seqment üzrə xalis nəticə	14,887	8,956	(11,718)	(961)	11,164
Seqment üzrə xalis nəticə	11,164				
Faiz xərci	(392)				
Əməliyyat xərcləri	(561)				
Mənfəət vergisi xərci	(1,153)				
İl üzrə mənfəət	9,058				

(c) Hesabat seqmentləri üzrə aktiv/öhdəliklər haqqında məlumat

Seqment aktivləri maliyyə hesabatlarında olduğu kimi qiymətləndirilir. Bu aktivlər seqment əməliyyatları və aktivin fiziki olaraq saxlanıldığı ərazi üzrə bölüşdürülür. Korporativ müştərilərə və sahibkarlara verilən kreditlər “Korporativ seqment” sütununa daxil edilir.

Seqment öhdəlikləri maliyyə hesabatlarında olduğu kimi qiymətləndirilir. Bu öhdəliklər seqment əməliyyatları əsasında bölüşdürülür.

Qrupun borc və kapital qiymətli kağızlarına investisiyaları, borc öhdəlikləri və törəmə maliyyə alətləri xəzinədarlıq funksiyası tərəfindən idarə olunur.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

30 Seqmentlər üzrə təhlil (davamı)

31 dekabr 2021	Seqment aktivləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq	Sığorta
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	326	-	-	-	326
Banklara verilmiş kreditlər	32,480	-	-	28,107	4,373
Müştərilərə verilmiş kreditlər	715,180	515,355	199,825	-	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	37,892	-	-	36,578	1,314
Tөрəmə maliyyə aktivləri	1,961	-	-	1,961	-
Sair aktivlər	1,961	-	-	-	1,961
Cəmi seqment aktivləri	789,800				11,243
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	287,176				
Əsas vəsaitlər	43,153				
Qeyri-maddi aktivlər	1,967				
Təxirə salınmış vergi aktivləri	2,052				
Sair aktivlər	11,631				
Mülkiyyətə keçmiş girov	4,763				
Qudvil	467				
Satış üçün saxlanılan aktivlər	20				
Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə cəmi aktivlər	1,141,029				

31 dekabr 2021	Seqment öhdəlikləri	Korporativ bankçılıq	Fərdi bankçılıq	Xəzinədarlıq	Sığorta
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	822,850	412,640	410,210	-	-
Sair borc öhdəlikləri	174,524	-	-	174,524	-
İcarə öhdəlikləri	157	-	-	-	157
Tөрəmə maliyyə öhdəlikləri	1,157	-	-	1,157	-
Sair öhdəliklər	3,029	-	-	-	3,029
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	10,038	-
Subordinasiya borc öhdəlikləri	20,646	-	-	20,646	-
Cəmi seqment öhdəlikləri	1,032,401				3,186
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,180				
İcarə öhdəlikləri	3,138				
Sair öhdəliklər	15,160				
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	985				
Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə cəmi öhdəliklər	1,052,864				

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti

Risklərin idarə edilməsi Qrupun bankçılıq fəaliyyəti üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir və Qrup əməliyyatlarının əsas elementini təşkil edir. Qrup əməliyyatlarına xas olan əsas risklər aşağıdakılardır:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Qrup effektiv və səmərəli risk idarəçiliyi prosesinin tətbiqinin önəmli olması faktını qəbul edir. Bu prosesin bu cür təşkili üçün Qrup riskin idarə edilməsi çərçivəsini yaratmışdır ki, bunun da əsas məqsədi Qrupu risklərdən qorumaqdan və Qrupa qarşıya qoyulmuş fəaliyyət məqsədlərinə nailolma imkanlarının yaradılmasından ibarətdir.

Risklərin idarə edilməsi çərçivəsi vasitəsilə Qrup aşağıdakı risklərin idarə edilməsini həyata keçirir:

(a) Kredit riski

Qrup kredit riskinə məruz qalır ki, bu da maliyyə aləti üzrə bir tərəfin öz öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsi və bunun digər tərəfə maliyyə zərərinin dəyməsindən yaranan riskdir.

Riskin idarə edilməsi və monitorinq müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində həyata keçirilir. Bu proseslər Kredit Komitəsi və Qrupun İdarə Heyəti tərəfindən icra edilir.

Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı müraciət olmayana qədər kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalan üçün təsdiqlənmiş məhdudiyətlər və ya kredit sazişinə edilmiş düzəlişlər və sair) filialın riskin idarə edilməsi direktoru, yaxud Risklərin İdarə edilməsi Departamentinin meneceri tərəfindən təhlil edilir və təsdiqlənir. Gündəlik riskin idarə edilməsi prosesi Kredit Departamentlərinin və Filialların Kredit Bölmələrinin rəhbəri tərəfindən həyata keçirilir.

Qrup bir borcalan yaxud bir qrup borcalanlar və sənaye seqmentləri üzrə qəbul edilmiş risk məbləğinə hədlər qoymaqla üzərinə götürdüyü kredit riskləri səviyyəsini strukturlaşdırır. Borcalan yaxud məhsul (sənaye sektoru) üzrə kredit riski səviyyəsinə qoyulmuş hədlər İdarəetmə Şurası tərəfindən rüblük təsdiqlənir. Banklar və brokerlər daxil olmaqla hər hansı bir borcalan halında riskə məruzqalma həddi daha sonra balans və balansdankənar müddəalarla bağlı riskləri əhatə etməklə Kredit Komitəsi tərəfindən müəyyən olunmuş alt-limitlərlə məhdudlaşır. Təyin olunan hədlərlə bağlı faktiki riskə məruzqalma hallarına gündəlik nəzarət olunur.

Müvafiq hallarda və əksər kreditlərlə əlaqədar olaraq Qrup girov, eləcə də fərdi və korporativ zəmanətlər qəbul edir. Bəzi kredit məbləğləri qeyd olunan təminat vasitələrinin əldə edilməsi mümkün olmayan fərdi şəxslərə verilmiş kreditlərdən ibarətdir. Belə kreditlər davamlı olaraq nəzarətdə saxlanılır və illik yaxud daha qısa müddətlərdə təhlil edilir.

Kreditlərin ayrılması üzrə öhdəliklər kredit, zəmanət və ya akkreditiv formasında çıxış edən istifadə edilməmiş kredit vəsaitlərindən ibarətdir. Balansdankənar uçotda olan maliyyə alətləri üzrə kredit riski müqavilə tərəfinin müqavilə şərtləri və müddəalarına əməl edə bilməməsi nəticəsində zərərin baş verməsi ehtimalı kimi müəyyən olunur. Kreditin ayrılması öhdəliyi üzrə kredit riskinə gəldikdə isə, Qrup realizə edilməmiş belə öhdəliklərin ümumi məbləğinə bərabər potensial zərər riski ilə üzleşir. Lakin zərərin ehtimal edilən məbləği realizə edilməmiş kredit öhdəliklərindən azdır, ona görə ki, kreditin ayrılması üzrə öhdəliklərin əksəriyyəti müştərilərin xüsusi kredit standartlarına davamlı qaydada cavab verə bilməsindən asılıdır. Qrup konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat və maliyyə alətləri halında olduğu kimi, riskin təsir nəticələrinin azaldılması üçün limitləri və cari monitorinq prosesini tətbiq etməklə kreditlərin verilməsinin təsdiqlənməsi proseduruna əsaslanan eyni kredit siyasətini kreditlə bağlı öhdəliklərə qarşı istifadə edir. Qrup balansdankənar uçotda əks etdirilən öhdəliklərin ödəniş tarixinədək olan dövrü nəzarətdə saxlayır, çünki daha uzunmüddətli öhdəliklər qısamüddətli kredit öhdəlikləri ilə müqayisədə daha çox kredit riski dərəcəsinə məruz qalır.

Kredit riskinə məruz qalan maksimal məbləğ

Qrupun kredit riskinə məruzqalma həddi əhəmiyyətli dərəcədə dəyişir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə balans hesabatı, eləcə də balansdankənar hesabatda əks etdirilən öhdəliklərlə bağlı kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi göstərilir. Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilən maliyyə aktivləri halında kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi həmin aktivlərin hər hansı əvəzləşdirmədən qabaqkı balans dəyərində bərabərdir. Qrupun kreditlə bağlı öhdəlikləri və kreditin ayrılması ilə bağlı öhdəlik üzrə kredit riskinə maksimal məruzqalma həddi isə qarşı tərəf öz öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə (bütün qarşı iddialar, girov və ya təminat dəyərini itirdikdə) həmin alətlərin müqavilə məbləğlərindən ibarət olur.

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	238,101	328,037
Banklara verilmiş kreditlər	32,480	28,082
Müştərilərə verilmiş kreditlər	715,180	442,824
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,804	35,153
Törəmə maliyyə aktivləri	1,961	2,377
Sair maliyyə aktivləri	8,681	8,872
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	15,068	20,108
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	20,298	16,104

Coğrafi konsentrasiya

Riskin İdarə Edilməsi Komitəsi qanunvericilik və qanuni tənzimləmə sahəsində müşahidə olunan risklərə nəzarət edir və onların Qrupun fəaliyyətinə təsirini qiymətləndirir. Belə yanaşma Qrupa Azərbaycan Respublikasının investisiya mühitindəki dəyişikliklərdən yaranan itkiləri minimuma endirmək imkanı yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT-yə daxil olmayan ölkələr	Cəmi
31 dekabr 2021				
Qeyri-törəmə maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	284,033	3,160	309	287,502
Banklara verilmiş kreditlər	18,914	13,566	-	32,480
Müştərilərə verilmiş kreditlər	715,180	-	-	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	37,867	25	-	37,892
Sair maliyyə aktivləri	8,681	-	-	8,681
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	1,064,675	16,751	309	1,081,735
Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri:				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,180	-	-	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	799,507	4,516	18,827	822,850
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	20,646	-	20,646
Sair borc öhdəlikləri	135,803	18,727	19,994	174,524
İcarə öhdəlikləri	3,295	-	-	3,295
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,895	-	-	8,895
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	958,718	43,889	38,821	1,041,428
Xalis mövqe	105,957	(27,138)	(38,512)	

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	İƏİT-yə üzv olmayan ölkələr	Cəmi
31 dekabr 2020				
Qeyri-törəmə maliyyə aktivləri:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	380,497	2,598	537	383,632
Banklara verilmiş kreditlər	16,250	11,667	165	28,082
Müştərilərə verilmiş kreditlər	442,824	-	-	442,824
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,216	25	-	36,241
Sair maliyyə aktivləri	8,726	146	-	8,872
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	884,513	14,436	702	899,651
Qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri:				
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,018	-	-	1,018
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	685,350	3,590	17,579	706,519
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	19,508	-	19,508
Sair borc öhdəlikləri	115,012	10,364	10,327	135,703
İcarə öhdəlikləri	2,501	-	-	2,501
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,271	201	-	4,472
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri	808,152	33,663	27,906	869,721
Xalis mövqə	76,361	(19,227)	(27,204)	

Maliyyə aktivlərinin sinfinə görə kredit keyfiyyəti

Kənar reytinglər. Kontragentlərə kənar reytinglər S&P, Moody's və Fitch kimi müstəqil beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən təyin edilir. Bu reytinglər ictimaiyyətə açıqdır.

Vahid şkala üzrə ödəmə qabiliyyəti dərəcələri	Kənar beynəlxalq reyting agentliklərinin müvafiq reytingləri (Moody's)	Müvafiq PD intervalı
Ən yüksək dərəcə	Reytingi Aaa dan Ba1 dək	0,01% - 0,5%
Yüksək dərəcə	Reytingi Ba2 dən B1 dək	0,51% - 3%
Orta dərəcə	Reytingi B2, B3	3% - 10%
Xüsusi monitoring tələb edir	Reytingi Caa1+ dən Ca- dək	10% - 99,9%
Defolt	Reytingi C	100%

Vahid şkala üzrə kredit riskinin hər bir səviyyəsi üçün müəyyən ödəmə qabiliyyəti dərəcələri təyin olunur:

Ən yüksək dərəcə – aşağı kredit riski olan yüksək keyfiyyətli aktivlər;

Yüksək dərəcə – orta kredit riski olan kifayət qədər keyfiyyətli aktivlər;

Orta dərəcə – qənaətbəxş kredit riski olan orta keyfiyyətli aktivlər;

Xüsusi monitoring tələb edir – daha ətraflı monitoring və bərpaedici idarəetmə tələb edən kreditləşdirmə mexanizmləri

Defolt – defolt hadisəsi baş vermiş kreditləşdirmə mexanizmləri.

Bu reytinglər və müvafiq PD intervalları aşağıdakı cədvəldə göstərilən maliyyə alətlərinə tətbiq edilir. 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə bu maliyyə aktivlərinin kredit keyfiyyəti aşağıdakı sətir maddələri üçün hər bir müvafiq qeyddə açıqlanır:

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Maliyyə hesabatı üzrə sətir maddələri	Qeyd
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (kassa xaric)	15
Banklara verilmiş kreditlər	16
Müştərilərə verilmiş kreditlər	17
İnvestisiya qiymətli kağızları	18
Sair maliyyə aktivləri	21

Kredit riski – gözlənilən kredit zərərlərindən yaranan məbləğlər

Dəyərsizləşmənin hesablanması istifadə olunan məlumatlar, fərziyyələr və üsullar

Bax: Qeyd 3(f)(iv).

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən Qrup əlavə xərc və ya səy tələb etməyən əsaslı və dəstəkləyici məlumatı nəzərdən keçirir. Bura kəmiyyət və keyfiyyət məlumatı, Qrupun keçmiş təcrübəsi, kredit qiymətləndirməsinə əsaslanan təhlil və proqnoz məlumatları daxildir.

Qiymətləndirmənin məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etməkdir:

- hesabat tarixində qalan dövr üçün defolt ehtimalı; və
- kredit riskinə məruz qalan məbləğin ilkin tanınması zamanı müəyyən edilmiş və hazırkı tarixə qalan dövr üçün hesablanmış defolt ehtimalı (vaxtından əvvəl ödəniş gözləntilərində müvafiq dəyişikliklərə uyğunlaşdırılmış)

Kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün Qrup aşağıdakı meyarlardan istifadə edir:

- kreditin verildiyi tarixdən etibarən defolt ehtimalında əhəmiyyətli artım;
- ödənişin 30 gün gecikdirilməsi. Gecikmələri nəzərə almaqla, faiz üzrə gecikdirilmiş günlər və əsas borc üzrə gecikdirilmiş günlərdən daha yüksək olanı əsas götürülür;
- növbəti ildə ümumi defolt ehtimalı kredit seqmentindən asılı olaraq müəyyən limiti keçməsi.

Defolt ehtimalının müddət strukturunun müəyyən edilməsi

Qrup toplanılan məlumatı təhlil etmək üçün statistik modellərdən istifadə edir və kredit riskinə məruz qalmanın qalan dövr üçün defolt ehtimalını və zamanla bunların necə dəyişəcəyinin gözlənildiyini hesablayır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığının müəyyən edilməsi

Qrup hər hesabat dövründə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirir. Kredit riskində artımın əhəmiyyətli olub-olmadığının müəyyən edilməsi maliyyə alətinin xarakteristikalarından və borcalandan və coğrafi regiondan asılıdır. Əhəmiyyətli sayılan amillər icarə növündən, xüsusilə də müştərinin korporativ və ya fərdi olmasından asılı olaraq dəyişir.

Kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artması məlumatı keyfiyyət amillərinə də əsaslanıla bilər. Bu amillər Qrupun mütəmadi aparılan kəmiyyət təhlilində tam əks olunmayan kredit risklərinin idarə edilməsi proseslərinə bağlı olur. Bu müəyyən yüksək risk meyarlarına cavab verən risklərə şamil edilir. Belə kəmiyyət amilləri mütəxəssis mühakiməsinə və müvafiq keçmiş təcrübəyə əsaslanır.

Qrup kredit riskində əhəmiyyətli artımın aktiv üzrə ən azı 30 gün gecikmə zamanı yarandığını hesab edir. Gecikdirilmiş günlərin sayı tam ödənişin edilmədiyi ilk gündən başlayaraq hesablanır. Gecikdirilmiş günlər borcalanın yararlandığı hər hansı möhlət nəzərə alınmadan hesablanır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

İlkin tanınma ilə müqayisədə artıq kredit riskində əhəmiyyətli artımın olmadığına dair sübut olarsa, alət üzrə zərər ehtiyatı yenidən 12 aylıq gözlənilən kredit zərəri kimi ölçülür. Kredit riskinin artmasının bezi keyfiyyət göstəriciləri (məs., nəzərdən keçirilmiş kredit şərtlərinə əməl etməmək) göstərici özü yox olduğdan sonra artan defolt riski üçün səciyyəvi ola bilər. Belə hallarda Qrup maliyyə aktivinin kredit riskinin kifayət qədər azaldığını sübut etmək üçün aktiv üzrə ödənişlərin vaxtında edilməsi üçün sınaq müddəti təyin edilir.

Kreditin müqavilə şərtlərinə dəyişiklik edildikdə, yeni müqavilə şərtlərinə uyğun ödənişlərin vaxtında edilməsi bütün müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri meyarının aktual olmadığına göstəricisi kimi çıxış edir.

Defoltun tərfi

Qrup aşağıdakı hallarda maliyyə aktivini defolta uğramış sayır:

- borcalan Qrup qarşısında hər hansı əhəmiyyətli kredit öhdəliyini 90 gündən çox gecikdirdikdə;
- riskə məruz qalan məbləğ restrukturizasiya edildikdə; və ya
- müflisləşmə zamanı

Borcalanın defolt olub-olmadığını müəyyən edərkən Qrup aşağıdakı göstəriciləri nəzərə alır:

- keyfiyyət, məsələn, müqavilə üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməməsi;
- kəmiyyət, məsələn, eyni borcalanın Qrup qarşısında başqa bir öhdəlik üzrə ödənişi gecikdirməsi və ya ödəməməsi; və
- Qrup daxilində hazırlanmış və kənarından əldə edilmiş məlumat.

Maliyyə alətinin defolta uğrayıb-uğramadığını qiymətləndirərkən məlumat və onun əhəmiyyəti şəraitdə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün dəyişə bilər.

Proqnoz məlumatların tətbiqi

Qrup həm alətin ilkin tanınmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən, həm də gözlənilən kredit zərərlərini ölçərkən proqnoz məlumatından istifadə edir.

Nominal effektiv mübadilə məzənnəsi (NEER), neftin qiyməti, evlərin qiyməti və büdcə gəlirləri dəyişənləri əsas modelləşdirmə mərhələsində baza dəyişənlər kimi seçilmişdir. Bu dəyişənlər müxtəlif ssenarilərdə proqnozlaşdırılmalıdır.

Neftin qiyməti, evlərin qiyməti və büdcə gəlirləri dəyişənləri avtoqressiv inteqrasiya edilmiş hərəkətli orta (p,d,q) (ARIMA) modelini tətbiq etməklə proqnozlaşdırılır. Bu modelin tətbiq edilməsində səbəb onun sadə xarakter daşması və determinantları yaxşı sənədləşdirilməmiş dəyişənlərin asılı dəyişmələrini əhatə etmək qabiliyyətidir.

Neftin qiymətində baza, optimistik və pessimistik ssenarilər müvafiq olaraq 0.5, 0.3, 0.2 əmsallarına vurulur. Bu əmsalların seçilməsinin səbəbi dünyada neftin qiymətlərinin 2020-ci ilin əvvəllərində mənfi şoklardan ciddi əziyyət çəkməsi, ikinci rübdən sonra isə qiymətlərin stabilizasiyasıdır.

Evlərin qiymətinə gəldikdə isə, baza, optimistik və pessimistik ssenarilər müvafiq olaraq 0.5, 0.25, 0.25 əmsallarına vurulur. Neftin qiymətindən fərqli olaraq, pandemiya evlərin qiymətinə ciddi təsir etməmişdir və ümumilikdə qiymətlərdə artım tendensiyası vardır. Bu səbəbdən, optimistik və pessimistik ssenarilər eyni əmsallara vurulur.

Son olaraq, NEER bütün modellərdə statisti əhəmiyyətə malik olan əsas makro dəyişən olmuşdur. Qrup baza, optimistik və pessimistik ssenarilər üçün müvafiq olaraq 0.4, 0.4 və 0.2 əmsallarını tətbiq edir. Modelləşdirmə prosesinin nəticəsi olaraq gələcək kredit riski göstəricilərinə təsir edən bir izahedici makroiqtisadi parametr seçilmişdir: nominal effektiv məzənnə. Keçmiş məlumatın təhlili bu makro-parametrin çox sabit olduğunu göstərir: sabitlik nadir hallarda pozulur və bu qanunauyğunluqdan yeganə əhəmiyyətli kənarlaşma 2015-ci ildə Azərbaycan manatının devalvasiyası zamanı müşahidə edilmişdir. Devalvasiyanın siyasi qərar olduğu faktı nəzərə alınsa, nominal effektiv məzənnənin sabit tendensiyaya malik olacağı ehtimal edilir. Odur ki, gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması üçün makro-parametr təməl ssenari üçün sabit qalmış və gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması tarixində müşahidə edilmiş qiymətə bərabər olmuşdur.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Qalan iki ssenari (nikbin və bədbin) keçmiş standart kənarçıxma və orta göstəriciyə, eləcə də gözlənilən kredit zərərlərinin hesablandığı tarixdən sonra keçən vaxta əsasən təməl ssenaridən artım və ya azalma istiqamətində yayınma olaraq hazırlanmışdır.

Əsas göstərici və müxtəlif maliyyə aktivləri portfelleri üzrə defolt və zərər dərəcələri arasında münasibətlər son 8 il üzrə məlumatın təhlilinə əsasən proqnoz edilmişdir.

Modifikasiya edilmiş maliyyə aktivləri

Kreditin müqavilə şərtləri bir sıra səbəblərdən, o cümlədən bazar şəraitlərinin dəyişməsi, müştərinin saxlanması və müştərinin kredit qabiliyyətinin cari və ya potensial pisləşməsi ilə bağlı olmayan digər amillərdən asılı olaraq dəyişdirilə bilər. Şərtləri dəyişdirilmiş mövcud kreditin tanınması dayandırıla bilər və şərtləri dəyişdirilmiş kredit 3(f)(ii) sayılı qeyddə təqdim olunan uçot siyasətinə əsasən yeni kredit kimi ədalətli dəyərində tanına bilər.

Maliyyə aktivinin şərtləri modifikasiya edildikdə və modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnmədikdə, aktivin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmaması aşağıdakıların müqayisəsi ilə müəyyən edilir:

- Dəyişdirilmiş şərtlər əsasında hesabat tarixində qalan bütün müddət üçün defolt ehtimalı; və
- İlkin tanınma və ilkin müqavilə şərtləri barədə məlumatlar əsasında hesablanmış qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı.

Modifikasiya tanınmanın dayandırılmasına səbəb olduqda yeni kredit tanınaraq 1-ci mərhələyə təsnif edilir (həmin zaman kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi nəzərdə tutulmaqla).

Qrup borcların toplanması imkanlarını maksimallaşdırmaq və defolt riskini minimuma endirmək məqsədilə maliyyə çətinliyində olan müştərilərə verilmiş kreditlərin şərtlərini nəzərdən keçirir (praktikada “kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi” adlandırılır). Qrupun kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasətinə əsasən, kredit şərtləri hər bir müştəri üçün fərdi qaydada o halda nəzərdən keçirilir ki, borcalan öz borcu üzrə hal-hazırda defoltdadır və ya defolt riski yüksəkdir, borcalanın öz borcunu ilkin müqavilə şərtləri əsasında ödəməsi üçün bütün məqsəduyğun səylərindən istifadə etməsi barədə sübutlar mövcuddur və borcalanın nəzərdən keçirilmiş şərtlərə əməl edə biləcəyi gözlənilir.

Nəzərdən keçirilmiş şərtlər bir qayda olaraq ödəniş müddətinin artırılmasını, faiz ödənişlərinin müddətinin və kredit şərtlərinin (kovenantların) dəyişdirilməsini əhatə edir. Həm istehlak, həm də korporativ kreditlər üçün kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasəti tətbiq edilir.

Qrupun kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasəti çərçivəsində dəyişdirilmiş maliyyə aktivləri üçün defolt ehtimalının hesablanması bu dəyişdirilmə nəticəsində Qrupun əsas məbləğ və faiz ödənişlərini toplamaq qabiliyyətinin yaxşılaşdığını və ya bərpa olub-olmadığını, eləcə də oxşar tədbir üzrə Qrupun əvvəlki təcrübəsini əks etdirəcək. Bu proses çərçivəsində Qrup dəyişdirilmiş müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanın ödənişin etməsini qiymətləndirir və müxtəlif davranış göstəricilərini nəzərə alır.

Bir qayda olaraq, kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi kredit riskində mühüm artımın keyfiyyət göstəricisidir və kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsinə dair gözlənti alətin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutu ola bilər (bax: 3(f)(iv) sayılı qeyd). Kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsindən sonra müştəri kredit riskinə məruz qalmış mövqenin artıq defoltda olmadığı/kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi hesab edilənədək və ya defolt ehtimalı azalmış hesab edilənədək, müəyyən müddət ərzində davamlı olaraq vaxtında ödənişlər etməlidir ki, zərər ehtiyatı yenə də 12 aylıq gözlənilən kredit zərərlərinə bərabər olsun.

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsində əsas amillər aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturudur:

- defolt ehtimalı (PD);
- defolt zamanı zərər (LGD);
- defolta məruz qalan dəyər (EAD).

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Gözlənilən kredit zərərləri aylıq PD, LGD və EAD parametrlərindən istifadə etməklə hər ay hesablanır. 1-ci Mərhələdəki kredit qalıqları üçün 12 aylıq GKZ və 2-ci Mərhələdəki kredit qalıqları üçün bütöv müddət üçün GKZ tanınır.

PD-nin hesablanması metodologiyası yuxarıda “Defolt ehtimalının müddət strukturunun müəyyən edilməsi” başlığı altında müzakirə edilmişdir.

Qrup, LGD parametrlərini defoltlu kontraqentlərə qarşı iddialar üzrə bərpa tarixinə əsasən qiymətləndirir. Seqmentdən asılı olaraq vaxt intervalı 2012-ci ildən 2021-ci ilin noyabr ayınadək dəyişir. Ümumiyyətlə, LGD-nin hesablanması aşağıdakı ardıcılıqla həyata keçirilmişdir.

İlk öncə portfeller üçün əsas bərpa dərəcələrinin əyrisi qurulmuş, daha sonra onlar bərpa baxımından bircins defolt qruplarına ayrılmışdır. Bundan başqa, Qrup bağlanmış məsələlərə əsaslanaraq yekunlaşdırılmamış defoltdar üzrə qalan bərpa məbləğlərini hesablamışdır. Ümumən, defolt aylarından asılı olan bərpa dərəcələri düzgün şəkildə hesablanmışdır.

Defolt zamanı riskə məruz qalan məbləğ kredit konversiya əmsalı modelinə və müqavilə üzrə ödəmə qrafikinə əsasən hesablanmışdır. Xidmət növü üzrə ümumi yanaşma aşağıdakılara əsasən müəyyən edilmişdir:

Bərpa olunmayan kredit növləri üçün Qrup tam ödəmə qrafiki və sadələşdirilmiş ödəmə qrafiki üsulunu tətbiq etmişdir, lakin balansdankənar bəndlər üçün kredit konversiya əmsalı modelləşdirilmişdir. Kredit konversiya əmsalının hesablanmasında kənar qiymətlərin təsirini azaltmaq üçün faiz dəhlizindən istifadə edilmişdir.

Bərpa olunan kreditlər üçün Qrup defolta məruz qalan dəyərə (EAD) əsaslanan modeli tətbiq edir.

Parametr kollektiv əsasla modeləşdirilən maliyyə alətləri oxşar kredit riski xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırılır. Modeləşdirmə zamanı portfel seqmentlərinin fərqli xüsusiyyətlərini əks etdirmək üçün riskə məruz qalan məbləğlər beş əsas seqmentə ayrılmışdır. Bu seqmentlərdən dördü ilkin məlumata daxil edilmiş, əlavə bir seqment isə kredit kartı üzrə riskə məruz qalan məbləğlər üçün müəyyən edilmişdir. Kiçik və orta biznes kreditləri seqmentinə təminatlar əlavə edilmişdir.

Yekun seqmentləşdirmənin necə aparıldığı aşağıda göstərilmişdir:

İlkin kredit seqmenti	Riskə məruz qalan məbləğ növü	Yekun kredit seqmenti
İstehlak	Kart	Kredit kartı
	Kredit	İstehlak
Mikro	Kredit	Mikro kredit
İpoteka	Kredit	İpoteka
Kiçik və orta biznes	Kredit	Kiçik və orta biznes
	Zəmanət	

Xüsusi qrup daxilində riskli mövqelərin bircins qalmasını təmin etmək üçün qruplaşdırmalar müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Qrupun məhdud tarixi məlumatlara malik olduğu portfeller üçün, daxili mövcud məlumatlara əlavə olaraq kənar müqayisəli məlumatlardan istifadə edilir. Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi üçün kənar müqayisəli məlumatın əhəmiyyətli olduğu portfeller aşağıdakılardır.

	Riskə məruz qalan məbləğ	İstifadə olunan kənar məlumatlar	
		PD	LGD
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	238,101	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırması
Banklara verilmiş kreditlər	32,480	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırması
İnvestisiya qiymətli kağızları	36,804	“Moody’s”-in defolt araşdırması	“S&P”-nin bərpa araşdırması

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Aşağıdakı cədvəldə təqdim olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməsindən asılı olmayaraq, əvəzləşdirmə haqqında ümumi razılaşma və ya oxşar maliyyə alətlərini əhatə edən oxşar sövdələşmə tətbiq oluna bilər.

31 dekabr 2021

Maliyyə aktivlərinin/maliyyə öhdəliklərinin növləri	Tanınmış maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin ümumi məbləği	Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan maliyyə aktivləri/öhdəliklərinin xalis məbləği	Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Alınmış girov	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	36,527	36,527	-	(36,527)	-
Cəmi maliyyə aktivləri	36,527	36,527	-	(36,527)	-
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(45,196)	(45,196)	36,527	-	8,669
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(45,196)	(45,196)	36,527	-	8,669

31 dekabr 2020

Maliyyə aktivlərinin/maliyyə öhdəliklərinin növləri	Tanınmış maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin ümumi məbləği	Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan maliyyə aktivləri/öhdəliklərinin xalis məbləği	Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Alınmış girov	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,629	25,629	-	(25,629)	-
Cəmi maliyyə aktivləri	25,629	25,629	-	(25,629)	-
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	(39,975)	(39,975)	25,629	-	(14,346)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(39,975)	(39,975)	25,629	-	(14,346)

(b) Likvidlik riski

Likvidlik riski ödəniş vaxtı çatdıqda maliyyə alətləri üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

Likvidlik riski Qrupun hesablaşması nağd pul və ya digər maliyyə aktivləri ilə aparılan maliyyə öhdəlikləri ilə bağlı öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində çətinliklərlə üzləşməsi riskidir. Likvidlik riski aktivlərlə öhdəliklərin ödəniş müddətləri arasında uyğunsuzluq olduqda yaranır. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunlaşdırılması/tənzimlənən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsində əsas rol oynayır. Tam uyğunluğun təmin edilməsi maliyyə təşkilatları üçün qeyri-adidir, çünki məşğul olduqları əməliyyatlar, adətən, qeyri-müəyyən müddətlərlə və növlərin müxtəlifliyi ilə səciyyələnilir. Ödəniş müddətləri arasında fərq (uyğunsuzluq) olduqda, mənfəətlilik səviyyəsi arta bilər, lakin eyni zamanda, itkilərin yaranması riski də artır.

Qrup pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bütün öhdəliklərin vaxtlı-vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri həcmdə vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etmək məqsədi ilə likvidliyini idarə edir və tənzimləyir. Likvidlik siyasəti İdarə Heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Qrup digər banklardan alınmış uzun və qısa müddətli kreditlərdən, əsas korporativ və fərdi müştərilərindən qəbul edilmiş depozitlərdən ibarət olan və yüksək likvidli aktivlərin diversifikasiya olunmuş portfeli ilə müşayiət olunan diversifikasiyalı və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal surətdə dəstəkləməyə çalışır ki, gözlənilməyən likvidlik tələbatına operativ və səmərəli qaydada cavab verə bilsin.

Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti aşağıdakılardan ibarətdir:

- əsas valyutalar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və onlarla əlaqədar tələb olunacaq likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- borcların cəmləşməsinin və profillərinin tənzimlənməsi
- borcların maliyyələşdirilməsi planlarının tərtib edilməsi
- pul vəsaitlərinin hərəkətinin kəsilməsinə qarşı bir tədbir kimi yüksək likvidli, asanlıqla satıla bilən aktivlər portfelinin təmin edilməsi
- fəvqəladə hallarda likvidliyin və maliyyələşdirmənin təmin edilməsi üçün planların hazırlanması
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun olub-olmadığının izlənməsi.

Xəzinədarlıq Departamenti Qrupun müxtəlif qurumlarından onların maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin likvidlik göstəriciləri haqqında və proqnozlaşdırılan gələcək əməliyyatlarla və fəaliyyət növləri ilə bağlı digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında təfərrüatlı məlumatlar alır. Daha sonra, Xəzinədarlıq Departamenti tələb olunan qısamüddətli likvid aktivlərin adekvat portfelinin təmin edir. Həmin portfel, əsasən, qısamüddətli likvid ticari qiymətli kağızlardan, banklara verilmiş kreditlərdən və sair banklararası alətlərdən ibarət olmaqla, bütövlüklə Qrup üçün yetərli likvidliyi təmin etmək məqsədinə xidmət edir.

Xəzinədarlıq Departamenti gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və həm normal, həm ən çətin bazar şəraitlərini əks edən müxtəlif ssenarilərlə mütəmadi likvidlik stress-testlərini aparır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əks edən likvidlik haqqında hesabatlar rəhbərliyə hər həftə təqdim olunur. Likvidliyin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarlar APİK tərəfindən qəbul edilir və Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən icra olunur.

Aşağıdakı cədvəllərdə maliyyə aktivləri, öhdəlikləri və kreditlə bağlı öhdəliklərin müqavilə üzrə mümkün ən tez ödəniş tarixi əsasında təhlili təqdim edilir. Buraxılmış maliyyə zəmanətləri müqavilələrinə gəldikdə isə, zəmanətin maksimal məbləği həmin zəmanətin yerinə yetirilməsinə dair tələb irəli sürə bilən ən erkən dövrə aid edilir.

Aktivlər və Öhdəliklər İdarəetmə Komitəsi Qrupun növbəti maliyyə ili üçün strategiyasını müəyyənləşdirməklə, bu növ risklərə ödəniş müddətinin təhlili yolu ilə nəzarət edir. Cari likvidlik onun saxlanması və pul vəsaitləri hərəkətinin optimallaşdırılması üçün valyuta bazarında ticarət əməliyyatlarında iştirak edən Xəzinədarlıq Şöbəsi tərəfindən idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrup aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi olaraq müştərilər və bank əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir. İdarə Heyəti ödəniş vaxtı çatan depozitlərin çıxarılması tələbinin qarşılanması üçün minimal məbləğlərə və bu cür gözlənilməyən məbləğdə tələblər olduğu təqdirdə istifadəyə hazır olmalı banklararası və digər borc vəsaitlərinin minimal məbləğine qarşı hədlər müəyyən edir.

Likvidlik və faiz dərəcələri riskinin təhlili aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur. Aşağıdakı təqdimat Qrupun əsas idarəedici heyətinə daxilə təqdim olunan məlumata əsaslanır. Müştərilərə verilmiş kreditlərin vaxtı keçmiş faizi aşağıdakı cədvəldə 1 ildən 5 ilə qədər kateqoriyasına daxil edilir:

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2021								
Qeyri-tөрөmə aktivlər								
Sabit dөрөcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	0.00%	4,180	-	-	-	-	-	4,180
Banklara verilmiş kreditlər	4.36%	9	883	5,210	15,297	-	-	21,399
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14.66%	34,105	58,385	260,927	315,898	45,865	-	715,180
Investisiya qiymətli kağızları	5.22%	74	-	1,163	35,567	-	-	36,804
Cəmi sabit dөрөcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri		38,368	59,268	267,300	366,762	45,865	-	777,563
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		283,322	-	-	-	-	-	283,322
Banklara verilmiş kreditlər		6,020	-	1,271	3,790	-	-	11,081
Investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	1,088	1,088
Sair maliyyə aktivləri		-	8,681	-	-	-	-	8,681
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri		289,342	8,681	1,271	3,790	-	1,088	304,172
Cəmi qeyri-tөрөmə maliyyə aktivləri		327,710	67,949	268,571	370,552	45,865	1,088	1,081,735
Qeyri-tөрөmə öhdəliklər								
Sabit dөрөcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	7.50%	-	106	-	-	-	-	106
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	6.24%	20,871	77,651	213,289	85,554	128	-	397,493
Buraxılmış istiqrazlar	8.5%	-	-	38	10,000	-	-	10,038
Sair borc öhdəlikləri	3.81%	1,271	1,020	16,858	42,838	112,537	-	174,524
İcarə öhdəlikləri	6.7%-8.73%	71	142	640	2,342	100	-	3,295
Cəmi sabit dөрөcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri		22,213	78,919	230,825	140,734	112,765	-	585,456
Dəyişkən dөрөcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	7.50%	-	-	246	-	20,400	-	20,646

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2021								
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran öhdəlikləri		-	-	246	-	20,400	-	20,646
Faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri		1,074	-	-	-	-	-	1,074
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		425,357	-	-	-	-	-	425,357
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri		8,895	-	-	-	-	-	8,895
Sair maliyyə öhdəlikləri		-	-	-	-	-	-	-
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri		435,326	-	-	-	-	-	435,326
Cəmi qeyri-tөрəmə maliyyə öhdəlikləri		457,539	78,919	231,071	140,734	133,165	-	1,041,428
Tөрəmə alətlərinin təsiri								
- mədaxil		17	30,018	31,809	58,561			
- məxaric		(1,208)	(31,381)	(36,813)	(62,877)			
Tөрəmə alətlərinin xalis təsiri		(1,191)	(1,363)	(5,004)	(4,316)			
Likvidlik çatışmazlığı		(131,020)	(12,333)	32,496	225,502	(87,300)		
Məcmu likvidlik çatışmazlığı		(131,020)	(143,353)	(110,857)	114,645	27,345		
Faiz həssaslığı çatışmazlığı		16,155	(19,651)	36,228	226,028	(87,300)		
Məcmu faiz həssaslığı çatışmazlığı		16,155	(3,496)	32,732	258,760	171,460		

"Bank Respublika" ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2020								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5.82%	55,446	-	-	-	-	-	55,446
Banklara verilmiş kreditlər	3.91%	49	-	1,995	6,353	10,995	-	19,392
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13.73%	29,836	47,586	163,639	159,324	42,357	82	442,824
Investisiya qiymətli kağızları	5.36%	45	-	653	34,455	-	-	35,153
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri		85,376	47,586	166,287	200,132	53,352	82	552,815
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		328,186	-	-	-	-	-	328,186
Banklara verilmiş kreditlər		6,329	418	1,352	591	-	-	8,690
Investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	1,088	1,088
Sair maliyyə aktivləri		-	8,472	-	-	-	400	8,872
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri		334,515	8,890	1,352	591	-	1,488	346,836
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri		419,891	56,476	167,639	200,723	53,352	1,570	899,651
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	6.00%	10	200	-	-	-	-	210
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	4.92%	12,221	29,826	191,442	81,286	4	-	314,779
Sair borc öhdəlikləri	3.93%	6,755	6,813	25,252	52,960	43,923	-	135,703
İcarə öhdəlikləri	8.73%	62	124	552	1,711	52	-	2,501
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri		19,048	36,963	217,246	135,957	43,979	-	453,193
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	7.50%	298	-	-	-	19,210	-	19,508
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran öhdəliklər		298	-	-	-	19,210	-	19,508
Faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər		808	-	-	-	-	-	808
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri		391,740	-	-	-	-	-	391,740

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri- müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi
31 dekabr 2020		4,472	-	-	-	-	-	4,472
Sair maliyyə öhdəlikləri		397,020	-	-	-	-	-	397,020
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə öhdəlikləri		416,366	36,963	217,246	135,957	63,189	-	869,721
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə öhdəlikləri								
Törəmə alətlərin təsiri		50	20,053	268	84,062			
- mədaxil		866	21,811	5,648	86,427			
- məxaric		(816)	(1,758)	(5,380)	(2,365)			
Törəmə alətlərin xalis təsiri		2,709	17,755	(54,987)	62,401	(9,837)		
Likvidlik çatışmazlığı		2,709	20,464	(34,523)	27,878	18,041		
Məcmu likvidlik çatışmazlığı		66,030	10,623	(50,959)	64,175	(9,837)		
Faiz həssaslığı çatışmazlığı		66,030	76,653	25,694	89,869	80,032		
Məcmu faiz həssaslığı çatışmazlığı								

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Faiz dərəcəsində boşluqlar əsasən müvafiq istiqrazlar üzrə faizli öhdəliklərinin bərabər və ya daha aşağı faiz dərəcələri olan öhdəliklərlə təkrar maliyyələşdirilməsi ilə idarə olunur.

Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən fiziki və hüquqi şəxslər bir çox hallarda yığılmış faizdən məhrum olmaqla müddətli əmanətlərini geri götürə bilər. Bu əmanətlərin müqavilə üzrə son tarixlərinə uyğun olaraq təsnif edilir. Qrupun rəhbərliyi fiziki və hüquqi şəxslərin öz müddətli əmanətlərini müqavilə üzrə müddəti bitməzdən əvvəl götürəcəyini gözləmir.

Yuxarıda qeyri-törəmə maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə dəyişkən faiz dərəcəli alətlərə daxil edilən məbləğlər dəyişkən faiz dərəcələrindəki dəyişiklik hesabat dövrünün sonunda müəyyən olunan faiz dərəcəsi hesablamalarından fərqli olduqda dəyişdirilir.

Ödəmə müddətləri üzrə fərqlərin təhlili cari hesablarda tarixi sabitliyi əks etdirmir. Onların ödənilməsi tarixən yuxarıdakı cədvəllərdə göstərilən müddətlərdən daha uzun müddətdə aparılırdı. Bu qalıqlar yuxarıdakı cədvəllərdə bir aydan az müddət ərzində ödənilməli məbləğlərə daxil edilmişdir. Rəhbərlik hesab edir ki, müştəri hesablarının böyük hissəsinin “tələb edilənədək” statusuna malik olmasına baxmayaraq, həmin depozitlərin əmanətçilərin sayına və növünə görə diversifikasiyası, eləcə də Qrupun keçmiş təcrübəsi göstərir ki, belə müştəri hesabları Qrupun fəaliyyəti üçün uzunmüddətli və sabit maliyyə mənbəyi yaradır.

Aşağıdakı cədvəllərdə Qrupun geri ödəniş müddətləri razılaşdırılmış qeyri-törəmə maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddətlərinin təfərrüatları göstərilir. Cədvəllər Qrupdan ödənişin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarix əsasında maliyyə öhdəliklərinin diskontlaşdırılmamış pul hərəkəti üzrə tərtib edilmişdir. Cədvəllərdə həm faiz, həm də əsas borc üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti göstərilir. Faiz daxilolmaları dəyişkən dərəcəli olduğu halda diskontlaşdırılmamış məbləğ hesabat dövrünün sonunda faiz dərəcəsi əyrisi əsasında müəyyən olunur.

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmediyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)	1 ayadək					1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il					
31 dekabr 2021										
Qeyri-törəmə aktivlər										
Sabit dərəcəli alətlər										
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,180				17,917				4,180	4,180
Banklara verilmiş kreditlər	17	5,396	932		366,335				24,262	21,399
Müştərilərə verilmiş kreditlər	37,791	313,945	74,966		40,294		70,828		863,865	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	161	2,635	322						43,412	36,804
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri	42,149	321,976	76,220		424,546		70,828		935,719	777,563
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri										
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	283,322				3,790				283,322	283,322
Banklara verilmiş kreditlər	6,020			1,271					11,081	11,081
İnvestisiya qiymətli kağızları	-							1,088	1,088	1,088
Sair maliyyə aktivləri	-								8,681	8,681
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri	289,342			1,271	3,790			1,088	304,172	304,172
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	331,491	323,247	84,901		428,336		70,828	1,088	1,239,891	1,081,735

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmediyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2021								
Qeyri-tөрəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	-	106	-	-	-	-	106	106
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	21,485	80,253	228,310	87,991	169	-	418,208	397,493
Buraxılmış istiqrazlar	-	-	850	10,850	-	-	11,700	10,038
Sair bərc öhdəlikləri	-	-	24,723	55,993	136,626	-	217,342	174,524
İcarə öhdəlikləri	104	207	904	1,849	239	-	3,303	3,295
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	21,589	80,566	254,787	156,683	137,034	-	650,659	585,456
Dəyişkən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya bərc öhdəlikləri	129	258	1,158	6,179	24,729	-	32,453	20,646
Cəmi dəyişkən dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	129	258	1,158	6,179	24,729	-	32,453	20,646
Faiz qazandırmayan alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	1,074	-	-	-	-	-	1,074	1,074
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	425,357	-	-	-	-	-	425,357	425,357
Sair maliyyə öhdəlikləri	8,895	-	-	-	-	-	8,895	8,895
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	20,298	-	-	-	-	-	20,298	-
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	15,068	-	-	-	-	-	15,068	-
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə və kredit öhdəlikləri	470,692	-	-	-	-	-	470,692	435,326
Cəmi maliyyə və kredit öhdəlikləri	492,410	80,824	255,945	162,862	161,763	-	1,153,804	1,041,428
Risiklərin idarə edilməsi üçün saxlanılan төrəmə alətlərin təsiri								
- mədaxil	17	30,018	31,809	58,561	-	-	-	-
- məxaric	(1,208)	(31,381)	(36,813)	(62,877)	-	-	-	-
Risiklərin idarə edilməsi üçün saxlanılan төrəmə alətlərin xalis təsiri	(1,191)	(1,363)	(5,004)	(4,316)	-	-	-	-
Likvidlik çatışmazlığı	(162,110)	2,714	62,298	261,158	(90,935)	-	-	-
Mərcu likvidlik çatışmazlığı	(162,110)	(159,396)	(97,098)	164,060	73,125	-	-	-

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox müddətli	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2020								
Qeyri-törəmə aktivlər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	55,586	-	-	-	-	-	55,586	55,446
Banklara verilmiş kreditlər	131	165	2,633	8,562	11,781	-	23,272	19,392
Müştərilərə verilmiş kreditlər	33,772	56,374	189,667	184,070	59,621	-	523,504	442,824
Investisiya qiymətli kağızları	201	312	2,044	40,627	-	-	43,184	35,153
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə aktivləri	89,690	56,851	194,344	233,259	71,402	-	645,546	552,815
Faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri								
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	328,186	-	-	-	-	-	328,186	328,186
Banklara verilmiş kreditlər	6,329	418	1,352	591	-	-	8,690	8,690
Investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	1,088	1,088	1,088
Sair maliyyə aktivləri	-	8,472	-	-	-	400	8,872	8,872
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə aktivləri	334,515	8,890	1,352	591	-	1,488	346,836	346,836
Cəmi qeyri-törəmə maliyyə aktivləri	424,205	65,741	195,696	233,850	71,402	1,488	992,382	899,651
Qeyri-törəmə öhdəliklər								
Sabit dərəcəli alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	11	202	-	-	-	-	213	210
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	12,665	32,173	197,544	83,637	4	-	326,023	314,779
Sair borc öhdəlikləri	7,885	8,279	31,517	76,522	78,166	-	202,369	135,703
İcarə öhdəlikləri	80	160	716	2,365	110	-	3,431	2,501
Cəmi sabit dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	20,641	40,814	229,777	162,524	78,280	-	532,036	453,193
Dəyişən dərəcəli alətlər								
Subordinasiya borc öhdəlikləri	466	240	1,081	5,766	20,395	-	27,948	19,508
Cəmi dəyişən dərəcəli faiz qazandıran maliyyə öhdəlikləri	466	240	1,081	5,766	20,395	-	27,948	19,508

“Bank Respublika” ASC
31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

	1 ayadək	1 - 3 ay	3 - 12 ay	1 - 5 il	5 ildən çox	Qeyri-müəyyən ödəniş müddətli	Cəmi ümumi məbləğ	Cəmi balans dəyəri
31 dekabr 2020								
Faiz qazandırmayan alətlər								
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	808	-	-	-	-	-	808	808
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	391,740	-	-	-	-	-	391,740	391,740
Sair maliyyə öhdəlikləri	4,472	-	-	-	-	-	4,472	4,472
Verilmiş zamanətlər və oxşar öhdəliklər	16,104	-	-	-	-	-	16,104	16,104
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	20,108	-	-	-	-	-	20,108	20,108
Cəmi faiz qazandırmayan maliyyə və kredit öhdəlikləri	433,232	-	-	-	-	-	433,232	397,020
Cəmi maliyyə və kredit öhdəlikləri	454,339	41,054	230,858	168,290	98,675	-	993,216	869,721
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan töməmə alətlərin təsiri								
- mədaxil	50	20,053	268	84,062	-	-	-	-
- məxaric	866	21,811	5,648	86,427	-	-	-	-
Risqlərin idarə edilməsi üçün saxlanılan töməmə alətlərin xalis təsiri	(816)	(1,758)	(5,380)	(2,365)	-	-	-	-
Likvidlik çatışmazlığı	(30,950)	22,929	(40,542)	63,195	(27,273)	-	-	-
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	(30,950)	(8,021)	(48,563)	14,632	(12,641)	-	(12,641)	(12,641)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Yuxarıdakı maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələrə daxil edilmiş məbləğlər zəmanət üzrə qarşı tərəfin tələbi ilə tam zəmanətli məbləğ razılaşması əsasında Qrupdan tələb oluna bilən maksimum məbləğdir. Hesabat dövrünün sonuna olan gözləntilərə əsasən Qrup hesab edir ki, qeyd olunan razılaşma üzrə heç bir məbləğin ödənilməli olmayacağı ehtimalı yüksəkdir. Bununla belə, bu ehtimal qarşı tərəfin zəmanət altında olan məbləği tələb etməsi ehtimalından asılı olaraq dəyişə bilər. Bu isə öz növbəsində haqqında zəmanət verilmiş tərəfin saxladığı debitor borclarının zərərə uğraması ehtimalına bağlıdır.

(c) Bazar riski

Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin, yaxud onların volatilliyinin Qrupun ya gəlirinə, ya kapitalına, ya da biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir. Bazar riski Qrupun məruz qaldığı faiz dərəcəsi riskini, valyuta riskini, kredit spredlərini, əmtəə qiymətlərini və qiymətli kağızların qiymətini əhatə edir. Qrup tərəfindən riskin qiymətləndirilməsi üsullarında və ya onun üzvləşdiyi risklərin idarə edilməsi və qiymətləndirilməsi metodlarında heç bir dəyişikliklər olmamışdır.

(i) Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul axınları üzrə faiz dərəcələrinin artması/azalması nəticəsində dəyişməsi riskidir. Aktivlərin və Passivlərin İdarəedilməsi Komitəsi müntəzəm olaraq aktiv və öhdəliklər üzrə faiz dərəcələrinin strukturunu ətraflı təhlil edərək, ümumi faiz spredini nəzərdən keçirir. Qrup müntəzəm olaraq faiz dərəcəsi üzrə fərqlərin monitorinqini həyata keçirir. 31 dekabr 2021 və 31 dekabr 2020-ci il tarixlərinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin böyük hissəsinin sabit dərəcəli olmasına görə, Qrup əhəmiyyətli faiz dərəcəsi riskinə və ya sonrakı dövrdə pul vəsaitlərinin hərəkəti riskinə məruz qalmadığını hesab edir.

(ii) Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklər baş verməsi səbəbindən maliyyə alətlərinin dəyəri ilə bağlı riskdir. Qrup maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklərin təsirinə məruz qalır.

Aktiv və Öhdəlikləri İdarəetmə Komitəsi təxmin edilən manat devalvasiyası və digər makroiqtisadi göstəricilər əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə edilməsi yolu ilə valyuta riskinə nəzarət edir ki, bu da Qrupa valyutaların milli valyutaya qarşı mübadilə məzənnələrinin dəyişməsindən irəli gələn əhəmiyyətli zərərin azaldılmasına imkan yaradır. Xəzinədarlıq şöbəsi Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının tələblərinə uyğunlaşmanı təmin etmək məqsədilə Qrupun açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini həyata keçirir.

"Bank Respublika" ASC**31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər***(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)**

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin xarici valyuta riski strukturu təqdim olunur:

	AZN	USD	EUR	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	76,732	187,678	21,029	2,063	287,502
Banklara verilmiş kreditlər	8,410	23,492	578	-	32,480
Müştərilərə verilmiş kreditlər	644,018	70,626	536	-	715,180
İnvestisiya qiymətli kağızları	2,328	34,476	-	-	36,804
Sair maliyyə aktivləri	6,796	1,192	361	332	8,681
Cəmi aktivlər	738,284	317,464	22,504	2,395	1,080,647
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	987	177	16	0	1,180
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	390,147	409,441	22,088	1,174	822,850
Buraxılmış istiqrazlar	10,038	-	-	-	10,038
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	20,646	-	-	20,646
Sair borc öhdəlikləri	174,524	-	-	-	174,524
İcarə öhdəlikləri	3,295	-	-	-	3,295
Sair maliyyə öhdəlikləri	5,898	2,578	407	12	8,895
Cəmi öhdəliklər	584,889	432,842	22,511	1,186	1,041,428
Xalis mövqə	153,395	(115,378)	(7)	1,209	
Risklərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan tөрəmə alətlərin təsiri	(120,000)	120,000	-	-	
Risklərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan төрəmə alətlərdən sonra xalis mövqə	33,395	4,622	(7)	1,209	

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin xarici valyuta riski strukturu təqdim olunur:

	AZN	USD	EUR	Digər valyutalar	Cəmi
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	140,632	213,581	27,054	2,365	383,632
Banklara verilmiş kreditlər	3,343	24,008	731	-	28,082
Müştərilərə verilmiş kreditlər	385,599	57,109	116	-	442,824
İnvestisiya qiymətli kağızları	1,316	33,812	25	-	35,153
Sair maliyyə aktivləri	8,383	397	70	22	8,872
Cəmi aktivlər	539,273	328,907	27,996	2,387	898,563
ÖHDƏLİKLƏR					
Kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər	739	76	203	-	1,018
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	266,491	410,457	27,644	1,927	706,519
Subordinasiya borc öhdəlikləri	-	19,508	-	-	19,508
Sair borc öhdəlikləri	135,703	-	-	-	135,703
İcarə öhdəlikləri	2,501	-	-	-	2,501
Sair maliyyə öhdəlikləri	3,260	1,050	155	7	4,472
Cəmi öhdəliklər	408,694	431,091	28,002	1,934	869,721
Xalis mövqə	130,579	(102,184)	(6)	453	
Risklərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan tөрəmə alətlərin təsiri	(110,186)	110,186	-	-	
Risklərin idarə edilməsi məqsədilə saxlanılan төрəmə alətlərdən sonra xalis mövqə	20,393	8,002	(6)	453	

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

31 Risklərin idarə edilməsi siyasəti (davamı)

Xarici valyuta riskinə qarşı həssaslıq təhlili

Manatın qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə zəifləməsi nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər arta (azala) bilər. Təhlil vergilər çıxılmaqla təqdim olunur və Qrup hesabat dövrünün sonunda mümkün olduqlarını ehtimal etdiyi xarici valyuta məzənnələrinin dəyişikliklərinə əsaslanır. Təhlildə bütün sair parametrlərin, xüsusilə də, faiz dərəcələrinin, dəyişməz qalması fərz olunur.

	2021	2020
ABŞ dollarının manata nəzərən 30% (2020: 30%) bahalaşması	1,067	1,920
Avronun manata nəzərən 30% (2020: 30%) bahalaşması	-	(1)

Manatın qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər parametrlərin eyni saxlanılması şərti ilə, həmin valyutalara eyni həcmli, lakin əks istiqamətli təsiri edəcəkdir.

Həssaslıq təhlilində məhdudiyətlər

Yuxarıda qeyd olunan cədvəllər digər fərziyyələr dəyişmədiyi halda əsas fərziyyədəki dəyişikliyin təsirini əks etdirir. Reallıqda, fərziyyələr və digər amillər arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. O cümlədən qeyd etmək lazımdır ki, bu həssaslıqlar sabit deyil və iri, yaxud xırda təsirlər bu nəticələrdən interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya edilməməlidir.

Həssaslıq təhlili Qrupun aktiv və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan başqa, bazarda hər hansı canlanma baş verdiyi zaman Qrupun maliyyə vəziyyəti dəyişə bilər. Məsələn, Qrupun maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası bazar dəyişiklikləri ilə bağlı riskə məruzqalma halının idarə olunması məqsədini daşıyır. İnvestisiya bazarlarında mənfəət dəyişiklikləri olduqda rəhbərlik tərəfindən görülən tədbirlər investisiyaların satılması, investisiya portfeli strukturunun dəyişməsi və həyata keçirilən digər mühafizə tədbirlərindən ibarət ola bilər. Nəticə etibarilə, aktivlər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bazar dəyəri ilə qeyd edilir, təxminlərdəki dəyişikliyin faktiki təsiri öhdəliklərdə özünü büruzə verə bilmir. Belə olan təqdirdə, öhdəliklər və aktivlər üçün müxtəlif qiymətləndirmə əsasları səhmdar kapitalında dəyişkənliyə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda həssaslıq təhlillərindəki digər məhdudiyətlərə Qrupun yalnız yaxın dövr üçün dəqiqliklə proqnozlaşdırıla bilməyən mümkün qısamüddətli bazar dəyişikliklərinə dair mövqeyini əks etdirən potensial riski göstərmək üçün şərti bazar dəyişikliklərindən istifadə olunması və bütün faiz dərəcələrinin eyni tərzdə hərəkət edəcəyi ilə bağlı təxminlər daxildir.

32 Kapital riskinin idarə edilməsi

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (ARMB) banklardan prudensial hesabatlıq standartları əsasında müəyyən prudensial əmsallara riayət edilməsini tələb edir.

Bankın və Qrupun kapitalının idarə olunmasında məqsəd (i) ARMB-nin kapitalın məbləği ilə bağlı müəyyən etdiyi tələblərə riayət edilməsini (ii) Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin və (iii) Bazel sazişinə uyğun olaraq kapitalın adekvatlığı əmsalının ən azı 8% olması üçün kifayət qədər kapital bazasının saxlanılmasını təmin etməkdir.

ARMB-nin qüvvədə olan prudensial kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar (a) minimum 50,000 min AZN məbləğində məcmu kapitala malik olmalı (31 dekabr 2020: 50,000 min AZN); (b) məcmu kapitalın risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (məcmu kapital əmsalı) minimum 10% (31 dekabr 2020: 9%) səviyyəsində saxlamalı; və (c) 1-ci dərəcəli kapitalın risk üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbətini (“1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı”) minimum 5% (31 dekabr 2020: 5%) və ya yuxarı həcmdə saxlamalıdır.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Bank aşağıdakı normativ istisna olmaqla, bütün normativlərə riayət etmişdir: təminatlı kredit üzrə bankın bir borcalan üzrə maksimal kredit riski bankın 1-ci dərəcəli kapitalının (1-ci dərəcəli kapital 10%-dən artıq olmamalıdır) 54.73% faizi (2020: 60.55%) həcmində olmuşdur ki, bu da dövlət müəssisəsinin istiqrazlarına investisiya yatırılması nəticəsində yaranmışdır. Bununla belə, 2020-ci ildə Bank yuxarıda qeyd olunan normative riayət olunmamasına görə ARMB tərəfindən ona qarşı hər hansı sanksiyanın tətbiq edilməyəcəyinə dair həmin investisiyanın bütöv müddəti üzrə razılıq məktubu almışdır.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

32 Kapital riskinin idarə edilməsi (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə ARMB-nin prudensial tələblərinə əsasən Qrup tərəfindən hazırlanmış prudensial hesabatlar üzrə kapital adekvatlığının hesablanması təqdim olunur:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Məcmu kapital	104,484	83,893
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	764,816	501,572
Kapitalın adekvatlıq əmsalı (%)	13.66%	16.73%

Kapital adekvatlığı üzrə prudensial əmsallar əsasən Bazel Kapital Sazişinin tələblərinə əsaslanır, lakin məcmu kapitalla əlavə komponentlərin daxil edilməsi və müvafiq prudensial əmsallar əsasında verilmiş kreditlər üzrə dəyersizləşmə zərərləri üçün ehtiyatın hesablanması kimi bəzi fərqlərdən ibarətdir.

33 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər

Adi fəaliyyət zamanı Qrup müştərilərin ehtiyaclarını qarşılamaq üçün balansdankənar riskləri olan maliyyə alətləri üzrə müqavilə tərəfi qismində çıxış edir. Dəyişən kredit riski dərəcəsini nəzərdə tutan bu alətlər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Qrup balansda qeyd edilən əməliyyatlar halında olduğu kimi, balansdankənar öhdəlikləri qəbul edərkən eyni kredit nəzarət və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəldə kreditlə bağlı öhdəliklərin müqavilə üzrə məbləğləri kateqoriyalar üzrə təqdim olunur. Cədvəldə kreditlə bağlı öhdəliklər üzrə göstərilmiş məbləğlər onlar üzrə tam həcmdə avansların verildiyini fərz edir. Cədvəldə zəmanətlər və akkreditivlər üzrə göstərilmiş məbləğlər, tərəf müqabilləri bağladığı müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərini tam həcmdə yerinə yetirmədikləri halda, hesabat tarixində tanınacaq maksimal uçot zərərini əks etdirir.

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərinə kreditlə bağlı öhdəliklər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Kreditlərlə bağlı öhdəliklər		
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	15,068	20,108
Verilmiş zəmanətlər və oxşar öhdəliklər	20,298	16,104
	35,366	36,212

Məhkəmə iddiaları

Qrup fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq məhkəmə iddialarına və şikayətlərə məruz qalır. Rəhbərlik bu kimi iddia və şikayətlər nəticəsində yaranan maddi məsuliyyətin Qrupun maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə ciddi mənfi təsir göstərməyəcəyini hesab edir.

Vergi

Azərbaycanın vergi sistemi nisbətən yenidir və bir çox hallarda aydın olmayan, ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən fərqli qaydada təfsir edilən qanunvericilikdə tez-tez dəyişikliklərlə, rəsmi göstərişlərlə və məhkəmə qərarları ilə səciyyələnir. Vergilər sərt cərimələr və faiz yükləmələri tətbiq edən orqanlar tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Bir vergi ili ümumən üç növbəti təqvim ili müddətində vergi orqanları tərəfindən nəzarət üçün açıq qalır. Buna baxmayaraq, müəyyən hallarda bir vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər.

Bu hallar Azərbaycan Respublikasında digər ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi risklərinin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik qüvvədə olan qanunvericiliyinin, rəsmi göstərişlərin və məhkəmə qərarlarının təsnifləri əsasında vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar adekvat tədbirləri gördüyünü hesab edir. Lakin müvafiq səlahiyyətli orqanların şərtləri fərqli ola bilər və vergi orqanları öz şərtlərinin tətbiq edilməsinə nail olduqları halda, maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

33 Şərti öhdəliklər və təəhhüdlər (davamı)

Əməliyyat mühiti

Əməliyyat riski Qrupun prosesləri, işçi heyəti, texnologiya və infrastrukturunu ilə bağlı bir çox səbəblərdən, habelə kredit, bazar və likvidlik risklərindən başqa kənar amillərdən, məsələn hüquqi və normativ tələblərdən və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarından irəli gələn birbaşa və dolaylı zərər riskidir. Əməliyyat riskləri Qrupun bütün əməliyyatlarından irəli gəlir. Qrupun məqsədi əməliyyat riskini idarə etməklə, iqtisadi səmərəlilik və innovasiya vasitəsilə Qrupun nüfuzuna qarşı hər hansı maliyyə zərərləri və ziyanın qarşısını almaqdır. Bütün hallarda Qrupun siyasəti tətbiq olunan hüquqi və normativ tələblərə əməl etməyi tələb edir.

Qrup rəhbərliyi öz əməliyyatlarının hər sahəsində zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemlərini qurmaqla əməliyyat riskini idarə edir.

Xüsusi şərtlərə riayət edilməsi

Qrup müxtəlif maliyyələşdirmə və oxşar müqavilələrdə müəyyən maliyyə və biznes şərtlərini yerinə yetirmək öhdəliyi götürmüşdür.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Qrup 38,222 min AZN məbləğində istifadə olunmamış qalıqlara malik iki maliyyələşdirmə razılaşması üzrə müəyyən şərtləri pozmuşdur (31 dekabr 2020: 12,498 min AZN məbləğində iki maliyyələşdirmə razılaşması). Bank, 2021-ci ildə ona qarşı hər hansı sanksiyaların tətbiq edilməyəcəyinə dair bütün müvafiq razılıq məktublarını əldə etdiyi üçün borc öhdəlikləri 31 dekabr 2021-ci il tarixinə tələb əsasında ödənilməli deyil (31 dekabr 2020: borc öhdəlikləri tələb əsasında ödənilməli deyil).

34 Nəzarət olunmayan iştirak payı

Qrupun mühüm nəzarət olunmayan iştirak payına malik olduğu törəmə müəssisə haqqında məlumat aşağıdakı cədvəldə təqdim edilir:

	Fəaliyyət göstərdiyi ölkə (fərqlidirsə, təsis edildiyi ölkə)	Nəzarət olunmayan iştirak payı	Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan səsvermə hüquqları	Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan mənfəət və ya zərər	Törəmə müəssisədə yığılmış nəzarət olunmayan iştirak payı	İl ərzində nəzarət olunmayan iştirak payına ödənilən dividendlər
31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il						
Bakı Sığorta ASC	Azərbaycan Respublikası	49%	49%	(470)	4,174	-
31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il						
Bakı Sığorta ASC	Azərbaycan Respublikası	49%	49%	76	4,644	-

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

34 Nəzarət olunmayan iştirak payı (davamı)

Tөрəmə müəssisə haqqında ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatları aşağıda göstərilir:

	Qısa müddətli aktivlər	Uzun müddətli aktivlər	Qısa müddətli öhdəliklər	Uzun müddətli öhdəliklər	Gəlir	Mənfəət / (zərər)	Cəmi məcmu gəlir/(zərər)	Pul axınları
31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il								
Bakı Sığorta ASC	9,508	1,735	325	2,862	5,843	(959)	(959)	(1,292)
	4,659	850	159	1,402	2,863	(470)	(470)	(633)
31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatan il								
Bakı Sığorta ASC	8,174	2,450	164	1,443	3,129	156	156	1,036
	4,005	1,201	80	707	1,533	76	76	508

35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Bank və onun төрəmə müəssisəsi arasındakı əməliyyatlar konsolidasiya zamanı nəzərə alınmamışdır və bu qeyddə açıqlanmamışdır. 31 dekabr 2021-ci il tarixinə olan ödənilməli qalıqlar və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2021-ci il tarixində tamamlanan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərərlər aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	Səhmdarlar Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		Qrupun əsas idarəedici heyəti		Cəmi məbləğ	
	Məbləğ	Məbləğ	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat						
AKTİVLƏR						
Müştərilərə verilmiş kreditlər						
Əsas borc	-	5,400	5%	511	13%	5,943
Zərər üzrə ehtiyat	-	(155)		(5)		(160)
ÖHDƏLİKLƏR						
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	14	1,788	4%	1,392	1%	5,587
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmayan maddələr						
Verilmiş zəmanətlər (3 ayadək)	-	191		-		191
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	-	1,660		-		1,660
Mənfəət (zərər)						
Faiz gəlirləri	-	343		36		379
Faiz xərcləri	-	(194)		(16)		(210)
Haqq və komissiya xərcləri	-	-		-		-
Dəyərsizləşmə üzrə zərərin bərpası/(yaradılması)	-	132		(5)		127
Əməliyyat xərcləri	-	-		(1,674)		(1,674)

Qrupun səhmlərinin 20%-dən çox hissəsinə sahib olan səhmdarlar haqqında məlumat cədvəldə açıqlanır. Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr əsas səhmdarların nəzarət etdiyi və ya əhəmiyyətli təsire malik olduğu müəssisələrdir.

"Bank Respublika" ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

35 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar (davamı)

31 dekabr 2020-ci il tarixinə ödənilməli qalıqlar və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələri və 31 dekabr 2020-ci il tarixində tamamlanan il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və zərərler aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	Səhmdarlar	Ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		Grupun əsas idarəedici heyəti		Cəmi məbləğ
	Məbləğ	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	Məbləğ	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat						
AKTİVLƏR						
Müştərilərə verilmiş kreditlər						
Əsas borc	6	6,349	6%	187	10%	6,541
Zərər üzrə ehtiyat	(4)	(283)		-		(287)
ÖHDƏLİKLƏR						
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri	1,579	68	1%	858	4%	2,505
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmayan maddələr						
Verilmiş zəmanətlər (3 ayadək)	-	21		-		21
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	5	9		5		19
Mənfəət (zərər)						
Faiz gəlirləri	-	381		1		382
Faiz xərcləri	(346)	(1)		(6)		(353)
Haqq və komissiya xərcləri	-	(323)		-		(323)
Dəyersizləşmə zərərləri	(2)	(113)		3		(111)
Əməliyyat xərcləri	-	-		(1,458)		(1,458)

31 dekabr 2021 və 2020-ci il tarixlərində başa çatan illər üzrə işçi heyəti ilə bağlı xərclər aşağıda göstərilir:

	2021	2020
İşçilərə qısamüddətli ödənişlər	1,554	1,336
Pensiya və digər ayırmalar	120	122
	1,674	1,458

Bu məbləğlərə Direktorlar Şurasının və İdarə Heyətinin üzvləri ilə bağlı nağd və nağdsız ödənişlər daxildir.

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar

BMHS ədalətli dəyəri qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən nizamlı əməliyyat nəticəsində aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğ kimi müəyyən edir.

Grupun maliyyə alətləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri mütəmadi olaraq ölçülür.

Grup ədalətli dəyərləri aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasına əsasən ölçür. Bu iyerarxiya ölçmələr zamanı istifadə olunan əlavə məlumatların əhəmiyyətini əks etdirir:

“Bank Respublika” ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

- Səviyyə 1: Fəal bazarda eyni bir alət üçün aktiv bazar qiymətləri (tənzimlənməyən).
- Səviyyə 2: birbaşa (qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, 1-ci səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər ilkin göstəricilər. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən qiymətlər; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi sair qiymətləndirmə üsulları.
- Səviyyə 3: ilkin göstəricilər müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan rəqəmlərə əsaslanır:

	Səviyyə 1	Səviyyə 3	Cəmi
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları – kapital alətləri	-	1,088	1,088
Törəmə aktivlər	-	1,961	1,961
Törəmə öhdəliklər	-	(1,157)	(1,157)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan rəqəmlərə əsaslanır:

	Səviyyə 1	Səviyyə 3	Cəmi
Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən investisiya qiymətli kağızları – kapital alətləri	-	1,088	1,088
Törəmə aktivlər	-	2,377	2,377
Törəmə öhdəliklər	-	(313)	(313)

Dövr ərzində Səviyyə 1 və Səviyyə 2 arasında köçürmələr olmamışdır.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixində tamamlanan il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə ədalətli dəyər qiymətləndirməsinin üzvləşdirməsi təqdim edilir:

	Səviyyə 3		Cəmi
	Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə alətləri	Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən maliyyə alətləri	
	Törəmə aktivlər	Törəmə öhdəliklər	Kapital investisiyaları
İlin əvvəlinə qalığı	2,377	(313)	1,088
Törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində realizasiya olunmamış dəyişiklik	(416)	(844)	-
İlin sonuna qalığı	1,961	(1,157)	1,088
			1,891

"Bank Respublika" ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixində tamamlanan il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə ədalətli dəyər qiymətləndirməsinin üzləşdirməsi təqdim edilir:

	Səviyyə 3			Cəmi
	Mənfəət və ya zərərdə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə alətləri		Sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən maliyyə alətləri	
	Törəmə aktivlər	Törəmə öhdəliklər	Kapital investisiyaları	
İlin əvvəlinə qalıq	-	(1,310)	776	(534)
Törəmə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərində realizasiya olunmamış dəyişiklik	1,684	1,198	-	2,882
Alışlar	693	(201)	313	805
Məzənnə dərəcələrindəki dəyişikliklərin təsiri	-	-	(1)	(1)
İlin sonuna qalıq	2,377	(313)	1,088	3,152

Grup ticarət fəaliyyətləri çərçivəsində beynəlxalq maliyyə təşkilatları və yerli banklarla birjadankənar törəmə alətlər üzrə razılaşmalara girir (əsasən kredit spredlərinə indeksləşdirilmiş faiz dərəcəsi məzənnə svopları, xarici valyuta mübadiləsi məzənnələri və faiz dərəcələri). Bu alətlərin bəziləri müşahidə oluna bilməyən mühüm məlumatlara, əsasən gözlənilən uzunmüddətli volatilliklər və müxtəlif əsas maliyyə aktivləri arasında gözlənilən korrelyasiyalara malik modellər vasitəsilə qiymətləndirilir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə svopların ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik faiz dərəcələrini AZN və ABŞ dollarında müvafiq olaraq 5.28% - 6.01 və 0.40% - 1.06% diapazonunda qəbul etmişdir (31 dekabr 2020: AZN və ABŞ dollarında müvafiq olaraq 7.87% - 9.56% və 0.05% - 3.04% diapazonunda).

Grup ədalətli dəyərlə bağlı proqnozlarının müvafiq olduğunu hesab etsə də, müxtəlif metodologiyalar və ya mülahizələrdən istifadə ədalətli dəyərin müxtəlif qiymətləndirmələrinə səbəb ola bilər.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2021-ci il tarixinə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir:

	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR				
İnvestisiya qiymətli kağızları	37,412	-	37,412	36,804
Banklara verilmiş kreditlər	33,523	-	33,523	32,480
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	721,640	721,640	715,180
ÖHDƏLİKLƏR				
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri:				
- Cari hesablar və tələbli depozitlər	425,357	-	425,357	425,357
- Müddətli depozitlər	-	394,904	394,904	397,493
Subordinasiya borc öhdəlikləri		22,360	22,360	20,646
Sair borc öhdəlikləri	173,830	-	173,830	174,524

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir:

"Bank Respublika" ASC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər
(Başqa valyuta göstərilmədiyi təqdirdə, məbləğlər min Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

	<u>Səviyyə 2</u>	<u>Səviyyə 3</u>	<u>Cəmi ədalətli dəyər</u>	<u>Cəmi balans dəyəri</u>
AKTİVLƏR				
Banklara verilmiş kreditlər	26,993	-	26,993	28,082
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	445,997	445,997	442,824
İnvestisiya qiymətli kağızları	35,324	-	35,324	35,153
ÖHDƏLİKLƏR				
Müştərilərin cari hesabları və depozitləri:				
- Cari hesablar və tələbli depozitlər	392,474	-	706,741	706,519
- Müddətli depozitlər	-	314,267	392,474	392,474
Subordinasiya borc öhdəlikləri	19,680	-	314,267	314,045
Sair borc öhdəlikləri	135,594	-	19,680	19,508
			135,594	135,703

Grup ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması zamanı alətin növünə və müvafiq bazarda müşahidə oluna bilən məlumatların mövcudluğuna əsaslanaraq, prioritet sırasına görə (ən çox müşahidə olunandan ən az müşahidə olunan məlumatlara) aşağıdakı məlumatlardan istifadə edir:

- Banklara verilmiş kreditlər və kredit təşkilatları qarşısında öhdəliklər: Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının dərc etdiyi statistik bülletəndə açıqlanan analogi bazar dərəcələri.
- İnvestisiya qiymətli kağızları: qiymətləndirmə səviyyəsindən asılı olaraq, Grup gündəlik kotirovkaları nəzərə almaqla hesabat tarixinə alətin qiymətini əsas götürür və ya eyni aktivlərdən istifadə etməklə, gəlir yanaşması tətbiq edir.
- Müştərilərə verilmiş kreditlər: gözlənilən cari dəyər üsulu. Bu üsula əsasən müqavilə üzrə pul axınlarına və ya oxşar xüsusiyyətlər ilə kredit portfelleri üçün təyin edilmiş risksiz dərəcə və risk mükafatı kimi müəyyən edilmiş (kredit riskinin keyfiyyət baxımından) diskont dərəcəsinə risk premiyası tətbiq edilir. Grup, həmçinin diskont dərəcələrini müvafiq ödəmə müddətləri əsasında kreditlər üzrə dərc edilmiş tənzimləyici statistik məlumatlarda müşahidə oluna bilən faiz dərəcələri ilə müqayisə edir.
- Müştərilərin cari hesabları və depozitləri, sair borc öhdəlikləri: Cari hesablar faiz qazandırmayan qısamüddətli öhdəliklərdən ibarətdir və onların balans dəyəri təxminən ədalətli dəyərində bərabərdir.
Müddətli depozitlər, banklar, kredit təşkilatları və dövlət fondları qarşısında öhdəliklərin ədalətli dəyəri analogi şərtlərə, kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik olan borclar üçün mövcud olan faiz dərəcələrini tətbiq etməklə gələcək pul axınlarının diskontlaşdırılması yolu ilə hesablanır.
- Dövlət fondlarından götürülmüş və müşahidə oluna bilən faiz dərəcələri olmayan borcları qiymətləndirmək üçün Bank öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi riskinə (kredit riski premiyası) uyğun düzəliş edilmiş baza dərəcədən (yenidən maliyyələşdirmə və ya dövlət istiqrazları faizləri) istifadə edəcək.
- Buraxılmış istiqrazlar: oxşar aktivlər üçün mövcud olan gündəlik qiymətlər 1-ci Səviyyədəki qiymətləndirmə kateqoriyasına aiddir və açıqlama məqsədləri üçün hesabat tarixinə mövcud olan qiymət əsas götürüləcəkdir. İstiqrazın qiyməti fəal bazarda eyni ödəmə müddətləri, faiz dərəcələri və kredit reytinglərinə malik olan korporativ istiqrazlar ilə müqayisə edilməklə hesablanır. Diskont dərəcəsi risksiz dərəcə + emitentin kredit riski premiyası kimi müəyyən edilir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində rəhbərlik müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 8%-11% və 4%-5% (31 dekabr 2020: AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 8.27%-16.09% və 4.98%-6.53% diapazonunda) faiz dərəcələrindən, müştəri depozitləri üzrə isə AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 6%-8% və 1%-2% diapazonunda (31 dekabr 2020: AZN və xarici valyutalarda müvafiq olaraq 5.92%-9.00% və 1.05%-2.15% diapazonunda) faiz dərəcələrindən istifadə etmişdir.

36 Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar (davamı)

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktivi satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyəri təxmin etmək üçün hesablanır. Buna baxmayaraq, qeyri-müəyyənlikləri və mühakimənin subyektivliyini nəzərə alaraq, ədalətli dəyər aktivlərin satışı və ya öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparılması çərçivəsində reallaşdırıla bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Qrup digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktivi satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə metodlarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə metodlarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və bəncmark faiz dərəcələri, kredit spredi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən sair premiyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, gözlənilən açıq mövqələr və nisbətler daxildir. Qiymətləndirmə metodlarının məqsədi kommersiyada fəaliyyət göstərən bazar iştirakçıları tərəfindən müəyyən edilən hesabat tarixində maliyyə alətinin dəyərini əks etdirən ədalətli dəyər vəziyyətinə çatmaqdır.

37 Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

Maliyyələşdirmə fəaliyyəti. 18 fevral 2022-ci il tarixində Qrup ümumi dəyəri 15,000,000 AZN olan (hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN olan 15,000 ədəd) faizli istiqraz buraxmışdır. İstiqrazların ödəmə tarixi 18 fevral 2024-cü il, illik faiz dərəcəsi 8.5%, faizlərin ödəniş müddəti isə altı aydan birdir. İstiqrazlar Bakı Fond Birjasında kütləvi təklif üsulu ilə yerləşdirilmişdir və bütün emissiya edilən istiqrazlar ayrı-ayrı investorlar tərəfindən alınmışdır. Bu istiqrazlar Bakı Fond Birjasında listingə daxil edilmişdir.

28 fevral 2022-ci il tarixində Qrup ümumi dəyəri 15,000,000 AZN olan (hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN olan 15,000 ədəd) faizli istiqraz buraxmışdır. İstiqrazların ödəmə tarixi 28 aprel 2024-cü il, illik faiz dərəcəsi 8.5%, faizlərin ödəniş müddəti isə altı aydan birdir. İstiqrazlar Bakı Fond Birjasında kütləvi təklif üsulu ilə yerləşdirilmişdir və bütün emissiya edilən istiqrazlar ayrı-ayrı investorlar tərəfindən alınmışdır. Bu istiqrazlar Bakı Fond Birjasında listingə daxil edilmişdir.

Qrup ilə Cənub-Şərqi Avropa üzrə Avropa Fondu (EFSE) arasında imzalanmış milli valyutada fərdi sintetik müddətli kreditlərin ayrılmasına dair kredit sazişinə əsasən, Qrup EFSE-dən 2022-ci ilin yanvarından 2022-ci ilin aprelinə qədər 15,000,000 ABŞ dolları məbləğində kredit cəlb etmişdir.

Dividendlər. 2022-ci ilin yanvar ayında Qrup tərəfindən 12 milyon AZN məbləğində dividend elan edilmiş və ödənilmişdir.

Rusiya-Ukrayna münaqişəsi ilə bağlı sanksiyaların təsiri. 2022-ci ilin fevral ayından başlayaraq Rusiya Federasiyası ilə Ukrayna arasında münaqişə səbəbindən əksər qərb ölkələri tərəfindən Rusiya Federasiyasına qarşı çoxsaylı sanksiyalar tətbiq edilmişdir. Bu sanksiyaların Rusiya iqtisadiyyatına müəyyən mənfi təsiri gözlənilir. Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiqləndiyi tarixə Qrup Rusiya maliyyə bazarlarındakı əməliyyatlar üzrə əhəmiyyətli riskə məruz qalmamışdır. Belə ki, risk əsasən pul köçürmə sistemləri ilə kiçik həcmdə pul köçürmələrindən yaranmış və qismən ticarət əməliyyatları ilə məşğul olan bəzi müştərilər digər gəlir mənbələri ilə kompensasiya edilmişdir. Qrupun rəhbərliyi mövcud mühitdə iqtisadi vəziyyəti diqqətlə izləyir və müvafiq riskləri idarə etmək üçün qabaqlayıcı tədbirlər görür.